

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškimi
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 230 (13.763)

Trst, četrtek, 11. oktobra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

O imenu in simbolu bodo razpravljali in dokončno odločili na prihodnjem kongresu

Occhettova stvar dobila ime in simbol Odslej bo Demokratična stranka levice

*V novem znaku sta tudi rdeča zastava z zvezdo in napis P.C.I., prevladuje pa zelena barva
Fronta za »NE« napoveduje svojo varianto, melioristi pa so novost sprejeli precej hladno*

RIM — Tajnik Komunistične parti-
je Italije je sinoči predložil novo ime
in nov simbol za stranko, ki naj bi se
po novem imenovala Partito democ-
ratico della sinistra (v prostem prevo-
du demokratična stranka levice). Na
novem simbolu kraljuje zeleno dre-
vo, ki se z globokimi koreninami opi-
ra na »stari« simbol, na rdečo zastavo
z zvezdo pod katero sta italijanska
zastava in kratica PCI. Grafični obli-
kovelec novega simbola je ostal anoni-
men, novo ime pa je Occhetto ne-
kako že napovedal v svojem posegu
v Modeni.

Na krajšem srečanju z novinarji je
Occhetto pojasnil »sporočilo« novega
znaka: staro drevo se lahko še naprej
krepi in obrodi nove sadove, vendar
pod pogojem, da mu ne odrežemo
nobene korenine. KPI ne namerava
presekati s preteklostjo, pač pa se bo
na njej razvijala v duhu načela »ničesar
ne bomo likvidirali, vendar se
bomo v celoti prenovili«. Occhetto je
tudi podčrtal, da »hoče stranka ostati
stranka delavskega razreda, in da ze-
lena in rdeča barva ponazarjata upa-
nje v prihodnost in glavni cilj, za ka-
terega se borimo, za socializem«.

Vendar je tajnik KPI opozoril tudi,
da novo ime še ni dokončno, saj bodo
o njem razpravljali in odločali na
kongresu, iz katerega bo izšla tudi
jasnejša slika nove stranke. Prilož-
nost predstavitve novega simbola pa
je Occhetto izkoristil tudi za to, da je
odgovoril na očitke, ki mu jih je prej-
šnje dni izrekel tajnik PSI Craxi. »So-
cialisti so potrebovali pet let, zato da
so spremenili simbol stranke, zadnja
sprememba se nanaša samo na ime in
je v bistvu enostavna zamenjava bes-
sed. Naša sprememba je korenita,
vendar ne zanika preteklosti,« je na-
glasil Occhetto.

Spremembe, kljub temu da so bile
napovedane, pa niso šle mimo brez
manjših primerov nestrpnosti in ne-
mara celo nostalgije. Pred sedežem
KPI v Ulici Botteghe oscure je kakih
dvajset starejših aktivistov zažgalo
novi simbol in vzklikalo žaljiva gesla
proti Occhetu. Prizanesli pa niso niti
predstavnikom fronte za »NE«, za ka-
tere menijo, da so prehladno sprejeli
spremembe, s katerimi se ne strinjajo.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zaslišali domnevna morilca sodnika Livatina

KÖLN — Namestnik državnega
pravdnika Ottavio Sferlazza in preis-
kovalni sodnik Sebastiano Bongiorno
sta včeraj zaslišala domnevna moril-
ca sodnika Livatina, ki sta zaprta v
Nemčiji. Zasliševanju sta prisostvo-
vala tudi dva nemška sodnika. Kaže,
da se je sodnikom predstavila tudi
neka priča, ki je prisostvovala areta-
ciji enega od domnevnih morilcev,
vendar vest ni uradno potrjena. Taj-
na je tudi vsebina zaslišanja.

Italijanske oblasti bodo morale
čimprej začeti birokratski postopek
za ekstradicijo Paola Amica in Dome-
nica Paceja, ki sta se po umoru sod-
nika iz Agrigenta zatekla v Nemčijo.
Po tamkajšnjih zakonih ima Italija
samo petnajst dni časa, da zahteva
ekstradicijo, nemški sodniki pa so
včeraj namignili, da bodo ta rok izje-
moma podaljšali. Sicer pa nima nem-
ško sodstvo nobenega vzroka, da bi v
svojih zaporih zadrževalo italijanska
kriminalca, ki nista kršila nemških
zakonov.

Nemška policija pa je včeraj po-
hvalila sodelovanje italijanskih kole-
gov, ki je omogočilo aretacijo nevar-
nih kriminalcev.

Busheva uprava se je opredelila za kompromisno resolucijo v OZN

Tudi Združene države Amerike obsojajo pokol nad Palestinci

NEW YORK — Vse kaže, da bodo Združene države
Amerike, prvič v zgodovini OZN, izglasovale resolucijo,
ki nasprotuje izraelski represivni politiki nad palestin-
skim ljudstvom. Po daljšem pogajanju v Varnostnem sve-
tu OZN naj bi ZDA končno podprle kompromisno resolu-
cijo, ki jo je predlagala Velika Britanija. V njej je izrečena
ogorčenost nad ponedeljkovim pokolom v Jeruzalemu ter
se postavlja zahteva, naj generalni tajnik OZN pošlje v
glavno izraelsko mesto posebno preiskovalno komisijo.

Ceravno je ameriška poteza sprožila v samih ZDA val
protestov in nasprotovanj s strani židovske skupnosti, ve-
lja povedati, da bo po vsej verjetnosti s tem Washington
ohranil zavezanost z zmernim arabskim svetom kar zade-
va zalivske krize. V obratnem primeru bi namreč obstaja-
la nevarnost, da bi se arabske države postavile po robu
ZDA, ki bi ostale dokaj osamljene v boju proti iraškemu
diktatorju Huseinu.

S tem v zvezi velja omeniti, da je svetovna organizaci-
ja za človekove pravice Amnesty International od minis-
trskega predsednika Šamirja zahtevala, naj uvede preis-
kavo o poboju palestinskega ljudstva.

Iz podatkov, s katerimi razpolaga Amnesty Internati-
onal naj bi od začetka intifade izraelska policija ubila več
kot 660 Palestincev, med katerimi je bilo tudi veliko
otrok.

Solidarnost palestinskemu ljudstvu je včeraj izrekel
sam papež Janez Pavel II.

Predstavnika PLO v Varnostnem svetu OZN Zahdi Libib Terzi (Telefoto AP)

Novi spopadi med Palestinci in policijo

JERUZALEM — Tudi včeraj so se v številnih
arabskih območjih v Izraelu nadaljevali spopadi med
policijo in palestinskimi demonstranti zaradi pone-
deljkovega pokola v Jeruzalemu. Po izjavah jezura-
lemskega radia so najhujše neredi zabeležili v Gali-
leji, kjer so demonstranti ranili osem policajev, več
Palestincev pa so aretirali.

V Sahniunu v Galileji se je zbralo več kot deset
tisoč oseb, ki so v sprevedu s črnimi zastavami zahte-
vali prihod posebnih enot OZN, da bi nadzorovale
zasedena arabska ozemlja.

V Cisjordaniji in Gazi pa se za približno milijon
Palestincev nadaljuje policijska ura, ki jo je izraelska
vlada uvedla, da bi preprečila možne protizidovske
manifestacije.

Medtem se je izvedelo, da so policaji, v valu are-
tacij, priprli tudi Faisala Huseinija, najvišjega pred-
stavnika PLO na zasedenih arabskih območjih. Izrael-
ski ministrski predsednik Šamir pa je včeraj sestavil
posebno preiskovalno komisijo (vodil jo bo bivši na-
čelnik Mosada, tajne izraelske policije), ki bo imela
nalogo preučiti razloge, ki so botrovali krvavemu po-
kolu. Z njo pa se niso strinjale opozicijske levčarske
stranke, ki so zahtevale sestavo take komisije, v kate-
ri bi bili zastopani tudi predstavniki parlamenta in
sodstva.

Borisav Jović skušal vsiliti svoj koncept centralizirane države

JANJA KLASINC

BEOGRAD — Včerajšnja seja zveznega predsed-
stva Jugoslavije bo najverjetneje prišla v zgodovino
prispevkov k tamkajšnji blaznosti. Vsaj če sodimo po
tistem, kar smo izvedeli iz krogov blizu predsedstvu.
Namreč, včeraj je ta najvišji državni organ razprav-
ljal o različnih videnjih bodoče ureditve Jugoslavije,
pri čemer si je skušal njegov predsednik dr. Borisav
Jović prisvojiti izključno pravico, da vsili njegov ozi-
roma srbski koncept močne centralizirane države, ki
zdaj ne ustreza več nikomur v Jugoslaviji.

Na včerajšnji seji je državno predsedstvo kot prvo
točko dnevnega reda obravnavalo konfederalni in fe-
deralni koncept bodoče ureditve Jugoslavije. Na zase-
danju jugoslovanskega parlamenta, ki naj bi bilo na-
slednje sredo, naj bi namreč predsedstvo delegatom
predstavilo različna videnja Jugoslavije. Medtem ko

je predsednik Jović, ob pomoči srbskih kolegov pri-
pravil predlog čvrste federativne in centralistične dr-
žave, sta Slovenija in Hrvaška pripravili predlog, v
katerem sta razložili svoje videnje, kako naj bi izgle-
dala konfederacija. Predsednik Jović naj bi obe kon-
cepciji razložil delegatom. Tako je bila vsaj obvešče-
na javnost in tako so obveščeni delegati. Danes pa se
je na seji državnega predsedstva predsednik Jović
kratko malo premislil in predlagal, da bi predsedstvo
predstavilo parlamentu samo federalni koncept, ki
naj bi bil »njegov« predlog, medtem ko je, po Joviće-
vem in Miloševićem mnenju, konfederalni predlog
stvar Slovenije in Hrvaške in naj bi ga predstavili kot
neke vrste zaseben, ne pa enakopraven predlog o bo-
dočih jugoslovanskih opcijah.

Na to slovenski in hrvaški predstavniki seveda
niso pristali, prav tako pa nad takšnim videnjem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Novi generalni konzul SFRJ sprejel predstavnike manjšine

Novi generalni konzul SFRJ v Trstu Jože Šušmelj je včeraj sprejel predstavnike slovenske manjšine (Foto Magajna)

NA 3. STRANI

Med negativnimi mnenji najbolj poudarjana ohranitev srpa ter kladiva in napisa KPI

Ob včerašnjem krstu Occhettove stvari dokaj deljene ocene italijanskih politikov

RIM — V poplavi prvih komentarjev in izjav o Occhettovi izbiri imena in simbola za »stvar« so precej »sramežljivo« sodelovali tudi predsednik republike Cossiga, ministrski predsednik Andreotti in vatikanski državni sekretar kardinal Casaroli, ki so se ob »krstu« znašli v cerkvi svetih apostolov, kjer so se pogovarjali o obnovi cerkve. Cossiga dogodka ni hotel komentirati, Andreotti je dejal, »da je gluhomem«, da pa je ekskluzivni komentar dal novinarju Unità, kardinal Casaroli pa je povedal, da se ni nikoli preveč dobro spoznal na imena, vendar pa čaka, da vidi, kakšne sado ve bo obrodilo novo drevo. S tem v zvezi je še dejal, da je običajno tisto, do česar se dokopljemo z velikimi napori in mukami, bolj solidno od tistega, ki pride na dan nenadoma in gre lahko le za trenuten plamen.

Iz socialističnih vrst se je najprej oglašil glasnik tajništva PSI Ugo Intini, ki je Occhettovo izbiro imena ocenil bolj kot preobleko kot pa spremembo. »Ne sme se pozabiti, da sta srp in kladivo leninistična simbola, medtem ko je zvezda celo sovjetski simbol. Zato nas vse skupaj ne prepriča. Kar zadeva PSI bomo podrobnejše mnenje in oceno sprejeli v organih stranke,« je še dejal Intini. Tudi De Michelis ni zadovoljen z novim imenom »stvari«. Na srečanju zunanjih ministrov zahodnih mediteranskih držav je novinarjem izjavil, da je pričakoval ime, ki bi bolj jasno kazalo na izbiro v smeri socialistične enotnosti. Giuliano Amato pa opozarja, da sta, čeprav

v zmanjšani obliki, v simbolu ostala tako srp in kladivo kot napis KPI. Socialistični predstavnik se sprašuje, kaj to pomeni in pravi, da novega imena ne bo komentiral, dokler ne dobi odgovora na to vprašanje.

Pozitivno pa spremembo ocenjujeta tako demokristjan De Mita kot republikanski tajnik La Malfa. Za De Mito je pomembno dejstvo, da v predlogu imena ni ostal pridevnik »komunističen«, velik pomen pa daje tudi besedam »demokratska« in »levica«. Tajnik PRI La Malfa pa pravi, da ni slabo, ker ima kratica »stvari« iste črke kot nemška socialdemokratska stranka. Po njegovem mnenju je Occhettova izbira dobra in pogumna, ime samo pa se mu zdi simpatično. Predlog tajnika KPI pa je s precejšnjo naklonjenostjo ocenil tudi nekdanji demokristjanski ministrski predsednik Gorla, ki je izjavil, da se v perspektivi »obeta stranka, ki bo precej drugačna od tiste iz preteklosti«. Socialdemokrat Caria pa je menil, da ima lahko nova demokratska sila na levi precejšnje perspektive v državi.

Iz tajništva PLI niso komentirali imena, poudarili pa so, da dokler ne bo povsem jasno, kaj se bo zgodilo z bivšo KPI, sprememb ne nameravajo komentirati. S povsem drugega vidika gleda na spremembe v vrstah KPI tajništvo DP, ki pravi, da se s tem Occhettovim predlogom »še bolj jasno postavlja potreba po rekonstrukciji in ponovni ustanovitvi politične sile, ki se bo naslanjala na komunistično idejo«.

• Occhettova stvar

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Predstavnikov raznih struj partije sprememba imena in simbola ni vznemirila, vsaj ne v tolikšni meri, da bi lahko vzbudila kako zaskrbljenost. Fronta za »NE« je vsekakor že napovedala nov, kategoričen »ne« tako simbolu kot imenu. Prvi se je oglašil Giuseppe Chiarante, ki je opozoril na »cirkus«, ki so ga že včeraj zganjali časopisi. »Previdnost ni nikoli odveč; nocoj je tajnik predstavil svoj predlog, od jutri dalje pa bodo na vrsti tisoči tovarišev, ki se bodo o njem izrekli. Fronta bo na kongresu predlagala svojo varianto,« je izjavil novinarjem. Petruccioli se je raje pripisal molku potem ko je napovedal, da se bo fronta za »NE« sestala danes zjutraj. Melioristi so zadovoljni »na pol«; Napolitano ni dajal izjav, za Turcija pa spremembe ne bi smele ovirati vstopa v socialistično internacionalo, vendar je obžaloval, da v novem imenu ni niti besede, ki bi spominjala na delavski razred. Luciano Lama pa se ne strinja z onimi, ki so spremembe sprejeli kot nekakšno žalitev ali celo zatajevanje preteklosti. »Pomembno je, kaj bodo te spremembe prinesle in zakaj je do njih prišlo, žal pa mi to še ni povsem jasno.« Na vprašanje, ali je Crazijev »prehitavanje« vplivalo na zamenjavo simbola KPI pa je Lama odgovoril, da do tega gotovo ni prišlo. »KPI je stranka, ki obstaja skoraj sto let, ne vem, zakaj bi se morala prilagajati in podpreti zunanjim pritiskom,« je še dodal nekdanji sindikalni lider.

Imenovano vodstvo Teritorialne obrambe Slovenije

LJUBLJANA — Vršilec dolžnosti poveljnika teritorialne obrambe republike Slovenije rezervni major Janez Slapar je v skladu s kriteriji in trenutnimi potrebami imenoval na vodilne dolžnosti v republiški štab za teritorialno obrambo še pet starešin na dolžnost pomočnika komandanta oziroma pomočnikov načelnika republiškega štaba za teritorialno obrambo Slovenije. Republiški sekretariat za ljudsko obrambo je tudi sporočil, da vse druge dejavnosti v teritorialni obrambi Slovenije potekajo po načrtih.

Poveljstvo ljubljanskega korpusa je objavilo sporočilo v katerem trdi, da se nekateri upravni organi Slovenije niso odzvali pozivu člana zveznega predsedstva iz Slovenije Janeza Drnovskega, naj se do pripadnikov jugoslovanske ljudske armade vedejo dostojno. Na pisno zahtevo mesta Ljubljane so namreč po znanem dogodku v zvezi z zavarovanjem nekdanjega republiškega štaba teritorialne obrambe Slovenije v tem posloppu izključili elektriko in telefonske zveze, med drugim tudi posebno vojaško telefonsko linijo. Poveljstvo ljubljanskega armadnega korpusa meni, da takšno ravnanje ruši ugled Slovenije, hkrati pa izraža prepričanje, da bo slovenska javnost terjala od pristojnih organov delovanje po pravnih merilih. (dd)

Evropski svet za pravno zaščito etničnih manjšin

BENETKE — Komisija Evropskega sveta za razvoj demokracije preko prava, ki se je sestala te dni v Benetkah in ki ji predseduje socialist La Pergola, je včeraj izdelala osnutek dogovora za zaščito etničnih manjšin. Osnutek so izdelali po srečanju s predsedniki ustavnih sodišč Zahodne in Vzhodne Evrope.

Dogovor bodo morali preučiti seveda še parlamentarna skupščina Evropskega sveta in predstavnstva etničnih manjšin. Šele nato naj bi ga posamezne države odobrile. Po mnenju La Pergole predvideva osnutek pomembno novost, in sicer ustanovitev mednarodnega nadzornega telesa, ki naj bi kontroliralo, ali države podpisnice in posamezne manjšine spoštujejo dogovor.

Osnutek, pri katerem so sodelovali tudi jugoslovanski, romunski in madžarski predstavniki, predvideva mednarodno zaščito pravic posameznih pripadnikov manjšin in manjšin kot takih. Tako zaščito pa pojmuje kot osnovni element miru in stabilnosti v Evropi.

»Manjšine,« piše v dokumentu, »imajo pravico do zaščite pred vsako dejavnostjo, ki bi na kakršenkoli način ogrožala njihov obstoj. Prav tako pa imajo pravico do spoštovanja, ohranjanja in razvoja svoje etnične, verske, kulturne ali jezikovne identitete.«

Zalivska kriza je terjala že 30 mrtvih Jeruzalemski patriarh poziva k dialogu

V Sredozemlju za sodelovanje

RIM — Po dvomesečni napetosti se je včeraj v Rimu odprla majhna špranja optimizma. Štiri evropske in pet arabskih držav (Francija, Italija, Portugalska, Španija, Alžirija, Libija, Maroko, Mavretanija in Tunizija), ki se sicer niso lotile neposredno zalivske krize, je ob vprašanju mednarodnega sodelovanja in miru našlo namreč skupno govorico. Dogovorile so se, da bodo krepile sodelovanje in dialog v Sredozemlju in da se bodo odslej sestajale ne rednih posvetovanjih. V končnem dokumentu ugotavljajo, da morajo za varnost v Sredozemlju skrbeti vse države in da je varnost na tem območju poročstvo za uveljavljanje miru in sodelovanja na širšem območju. Zato so se konkretno domenile za izmenjave na gospodarskem in vzgojnem področju, v sektorju znanstvenega raziskovanja in komunikacij, za kulturne izmenjave in za vzajemno pomoč pri civilni zaščiti.

ABU DABI — Kljub temu da se vojna v Perzijskem zalivu še ni začela, pa je kriza terjala že okrog 30 žrtev. Ameriško vojsko, ki je v Zalivu prisotna z 200 tisoč vojaki, je prizadelo že več, v glavnem letalskih, nesreč. Včeraj je v južnem predelu Arabskega polotoka spet strmoglavilo letalo F-111. Oba pilota sta umrla. Spričo številnih nesreč je vojno poveljstvo poslalo na zalivsko območje komisijo, ki naj preuči varnostne sisteme vojaških letal in drugih sredstev.

Sorodniki Italijanov v Iraku pa so včeraj napovedali, da bodo odpotovali v Irak. Po njihovem mnenju italijanska vlada ni storila ničesar, da bi se Italijani vrnili domov. Zato nameravajo sami kontaktirati iraške oblasti.

Kljub zaostrovanju pa se diplomatska upanja še niso podela. Tudi v prihodnjih dneh si bodo na zalivskem območju sledila srečanja in razgovori. Prispela bosta francoski obrambni minister Chevenement in francoski zunanji minister Dumas, ki je včeraj ponovil poziv k mednarodni mirovni konferenci. V kratkem pa bo v imenu neuvrščenih držav obiskala Sadama tudi jugoslovanska delegacija.

Sadam pa je včeraj na srečanju z jemenskim zunanjim ministrom »relansiral« protizraelsko in protizahodno sovražstvo. Podoben namen je imela tudi iraška delegacija, ki je obiskala Teheran.

Sadamove grožnje Izraelu so včeraj izzvale tudi reakcijo jeruzalemskega patriarha Sabbaha, ki je po rodu Palestinec. Palestinsko in kuvaitsko vprašanje po njegovem nista soodvisna. Korenine palestinskega vprašanja sežejo 40 let nazaj, edino možno rešitev pa predstavlja dialog. Za ponedeljkov pokol pa so po njegovem krivi židovski ekstremisti.

Medtem ko patriarh poziva k dialogu, pa je palestinski terorist Abu Abas izjavil, da bo zalivsko krizo mogoče rešiti le z vzporedno rešitvijo palestinskega vprašanje. »Sicer,« je dejal, »se bomo borili na Sadamovi strani do zadnje kaplje krvi.«

Ameriški vojaki se kratkočasijo z baseballom. Nekateri so zaradi dolgčasa izrazili željo, da bi končno že izbruhnila vojna. (Telefoto AP)

• Jović skušal vsiliti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

niso bili navdušeni niti člani predsedstva SFRJ iz Bosne in Hercegovine in Makedonije. Tem nista vseh ne en drug koncept. Federalni se jim zdi preveč centralističen, medtem ko se jim zdi konfederalni praveč ohlapen. Seje se je udeležil tudi premier Marković, ki meni, da bi se morale v vsej Jugoslaviji izvesti večstrankarske volitve, potem pa naj bi se o prihodnosti države dogovarjali legitimni predstavniki vseh republik in pokrajin.

Predsednik Jović je stvar še bolj zaostрил. Čeprav je pred časom milijonom Jugoslovanom v televizijskem intervjuju obljubil, da bo predsedstvo pred vsako odločitvijo razpisalo v vseh republikah referendum o tem, ali hočejo ljudje federacijo ali konfederacijo, je danes dejal, da če se bo predsedstvo odločilo za federalni model, naj Slovani in Hrvaški razpišeta referendum, ostali pa ne. Pri tem se skuša, poleg drugega, prav gotovo izogniti resničnemu ugotavljanju mnenja, zlasti srbskega prebivalstva, ki se ne zdi tako z vsem srcem opredeljeno za federacijo, kot se to želi prikazati. Konec koncev pa je tudi pred kratkim sprejeta srbska ustava prva resnično konfederalna ustava v Jugoslaviji. Kljub temu da je Janez Drnovšek včeraj predlagal, da bi morali v skupščini predstaviti oba predloga, pa je Jović ponudil inačico, po kateri naj bi predsedstvo SFRJ ponovno dalo pobudo za pripravo nove federalne ustave (prvič je to skupščini predlagalo že februarja letos), tisti, ki pa se s tem ne strinjajo, naj se odcepijo!

Jović se je danes zaradi razdeljenosti v predsedstvu izognil glasovanju o dokončnih odločitvah. To so preložili na naslednjo sejo, ki bo naslednji torek. Če bi hoteli izglasovati Jovičev predlog, bi moralo zanj glasovati pet od osmih članov predsedstva. V primeru, če bi jih bilo pol za in pol proti, se lahko skupščinska seja prestavi ali pa lahko na njej predsednik Jović govori v lastnem imenu, ne pa v imenu predsedstva. Kakorkoli je negotova ta odločitev, je enako oziroma še mnogo usodnejše negotova prihodnost Jugoslavije.

Ivano Sacchetti novi predsednik zavarovalnice Noricum

BOLOGNA — Upravni svet zavarovalnice Noricum je včeraj sprejel odstop dosedanjega predsednika Vitaliana Nerijsa, na njegovo mesto pa je bil imenovan 46-letni generalni direktor zavarovalnice Compagnia Unipol Ivano Sacchetti. Na skupščini delničarjev so kasneje imenovali tudi svetovalce, med katerimi je tudi dolinski župan in predsednik Kraške gorske skupnosti Marino Pečenik.

Družbena glavnica zavarovalnice Noricum znaša 10 milijard lir, pri čemer ima Unipol 55-odstotni delež, Safiti ima 26,25%, Fincat Trst 8,75%, Reale Riassicurazione Turin 5% in Zavarovalnica Triglav Ljubljana 5 odstotkov.

Dr. Bučar v Strassbourgu

STRASSBOURG — Predsednik slovenske skupščine France Bučar in predsednik hrvaškega sabora Žarko Domljan se mudita na dvodnevem obisku pri Evropskem parlamentu v Strassbourgu. Sogovornike, evropske poslane, sta seznanila z demokratičnimi procesi v Sloveniji in na Hrvaškem in s političnimi spremembami, ki pravkar potekajo v Jugoslaviji, pri čemer sta poseben poudarek dala konfederalnemu statusu Slovenije in Hrvaške. (dd)

pismo uredništvu

Poboji in pretiravanja policije

Spoštovano uredništvo, ni ravno prijetno pisati pripombe in opazke, ko človek dobro ve, kako težavno je novinarsko delo. Napake pač dela tisti, ki dela. Toliko razumljivejšo so napake ob takem delu, ki zahteva vsakih 24 ur nov rezultat. Dogodi se pač, da popolnoma napačno obvestite bralce o novem »legalnem« času - razumljivo. Nerazumljivo mi je, zakaj se bralcem ne opravičite ob takem spodrsljaju. To pa so »tehnične« napake. Mnogo bolj me je prizadel način poročanja o določenih dejstvih, kakršnega smo lahko zasledili v torek, 9. oktobra, na prvi strani glede dogodkov v Jeruzalemu.

Vsi si lahko ogledamo - v poznih večernih urah po TV ekranu - pregled italijanskega tiska za naslednji dan. V ta pregled Primorski sicer ne pride, zato sem časopis prebral v torek zjutraj. Neverjetno! Kakšna razlika z drugimi časopisi ob isti-vesti! Je morda moj pristop preveč pogojen? Sem preveč radikalno-progresistično usmerjen? Odstranim vse druge časopise in obdržim za primerjavo samo tržaški Piccolo, Montanellijev Giornale in Corriere della sera! Vaš mastni naslov o »pretiravanju policije« vsi drugi imenujejo »POKOL« z razlikovanji: »Pokol v Jeruzalemu«, »Pokol Arabcev«, »Pokol Palestincev«. Vsi pišejo o »ubojih«, o »streljanju policije«. Vicer pa »smrti« (od strahu) in »zapremljanju orožja«. Si pa - še vedno v naslovu - poudarjate, da je policija »tokrat pretiravala«, kar očitno pomeni, da vsi prejšnji poboji niso bili »pretiravanja«. Ste edini časopis, ki uporablja števnik »desetine« - seveda v naslovu - skrito v tekstu pa se le ne morete izogniti napisati 300 ranjenec. Medtem ko drugi citirajo sekretarja OZN, ki je izrazil »PRETRESNOST« in »ZAPREPADENOST«, vi ta del njegovega stavka ne citirate, temveč poveste, da »je izrazil zaskrbljenost«. Ste tudi edini časopis, ki poudarjate, da so pričevanja in vesti »zmedene in nezanesljive«. Zanimivo je tudi, da ste edini, ki muslimanski »sveti kraj« date v navednice.

Niste edini, vendar med redkimi, ki ne nava-jate dejstva, da »neki« integralisti že leta skušajo zasesti muslimanski »sveti kraj« (po vaše v navednicah) in jim to preprečuje samo vrhovno izraelsko sodišče (Montanellijev Il Giornale), kar naj bi bilo povod (ne vzrok) nemirov. V zelo kratkem članku vam je tudi - ob nepopolnosti in nezanesljivosti vesti - uspelo poudariti tezo, da je ves incident pripravlja »tuja roka«. Zelo različna interpretacija in poudarek od tistega, ki ga je dal Arrigo Levi (Corriere della sera).

Oceno takega poročanja naj si daje vsak sam. Osebnostem preveč vezan na naše korenine in žrtve ljudi, ki so mi omogočili, da živim pod bolj svobodnim soncem, da ne bi čutil intimno potrebo po izražanju najgloblje človeške solidarnosti ljudstvom in posameznikom, ki morajo za to še »umirati« - tako v kruti realnosti - kakor tudi v »objektivnosti vesti« v časopisu, ki ga čutim za svojega.

Sergij Lipovec

V vsem svojem dolgoletnem poročanju o kri-zi na Bližnjem vzhodu je Primorski dnevnik vselej nedvoumno zagovarjal pravico palestinskega naroda do lastne domovine in enakopravnosti in je vselej jasno obsodil pokole, nasilje in kršenje človekovih pravic. Prav tako nedvoumno je obsodil tudi politiko izraelskih »jastrebov«. In povsem naravno je tako, saj Primorski dnevnik želi in skuša biti odraz narodnostne skupnosti, ki se - sicer v povsem drugačnih pogojih in z demokratičnimi sredstvi - bori za svoje pravice. Torkov ponesrečeni naslov načelnega stališča časopisa do tega vprašanja ne bi smel postaviti v dvom zlasti pri tistih, ki dolga leta berejo Primorski dnevnik. Zato po svoje preseneča ostrina tega pisma, povsem neutemeljen pa je namig, ki je prisoten med vrsticami, o možnosti zavestne manipulacije novic.

Vojmir Tavčar

Ministra Dular in Brezar obiskala Italijane na Obali

Položaj narodnosti ne sme nazadovati

Dr. Janez Dular

KOPER — V koprski občini so pripravili vse, zemljišče v Ankaranu in lokacijsko dokumentacijo, za kar so bili zadolženi pri pripravi objektov bodočega centra za razvoj drobnega gospodarstva po vzorcu tržaške BIC. Zdaj je na potezi republiške vlade, ki bi morala prispevati denar za ureditev potrebne komunalne infrastrukture. V Kopru ocenjujejo, da bi republika morala prispevati 50 milijonov dinarjev. To je ob obisku dr. Janeza Dularja, člana republiškega izvršnega sveta, pristojnega za narodnosti v Sloveniji in Viktorja Brezarja, republiškega sekretarja za drobno gospodarstvo, pri pripadnikih narodnosti, povedal Boris Gorup, predsednik koprškega IS.

Sele ko bo narejena komunalna infrastruktura, lahko ta projekt »valilnice« podjetij pričakuje obljubljen pomoč italijanske vlade v višini devetih milijard lir. Dr. Janez Dular je povedal, da z republiške strani ni zadržkov, vendar bodo višino potrebnih sredstev za infrastrukturo še podrobno preučili. Pripadniki italijanske narodnosti pa bi radi čimprej prišli do uresničitve zamisli, saj računajo, da bi prav ta valilnica podjetij pomenila začetek uresničevanja obljub o zagotavljanju ekonomskih temeljev italijanski narodnostni skupnosti. Pripadniki italijanske narodnosti so tudi predlagali, da bi radi čimprej ustanovili svojo banko, Viktor Brezar pa jim je odgovoril, da bi najhitreje in najbolj enostavno uresničili svoje zamisli, če bi ustanovili hranilniško podjetje.

Predsednik koprške občinske skupščine Aurelio Juri je ministroma pojasnil, da statuti treh obalnih občin še zmeraj niso usklajeni z amandmaji k slovenski ustavi in to prav v tistem določilu, ki pripadnikom narodnosti daje večje možnosti pri pravnih vrstah skušinskih vprašanj v vlogi četrtega zbora. Na nedavni seji koprške občinske skupščine odborniki niso hoteli sprejeti niti sklepa o začetku postopka za spremembo statuta, češ da bi bilo bolj smotno počakati na novo ustavo. Vendar se pripadnikom narodnosti mudi, saj bi radi prihodnje leto soddločali pri sprejemanju družbenih planov, ki prav gotovo zadevajo tudi položaj manjšine.

Predsednik obalne samoupravne skupnosti italijanske narodnosti Bruno Orlando je ministru za narodnosti predal tudi seznam zahtev, ki bi jih morali izpolniti republiški

organi v okviru manjšinske politike. V letu 1991 naj bi zgradili srednjo naravoslovno-matematično šolo v piranski občini in prenovili sedež italijanske skupnosti v Kopru, v kasnejših letih pa še osnovno šolo in srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom v Izoli in osnovno šolo v Piranu, oziroma Luciji. Prav tako naj bi uredili financiranje samoupravne skupnosti italijanske narodnosti. Pred nekaj dnevi so v tej skupnosti dobili obvestilo o izbrisu iz sodnega registra - po istem kopitu kot vse ostale samoupravne interesne skupnosti, čeprav gre v primeru italijanske samoupravne narodnostne skupnosti za povsem drugačno institucijo, oziroma organizacijo. Dr. Janez Dular je ta izbris označil kot birokratski spodrsrlaj. Glede srednje naravoslovno-matematične šole v piranski občini pa je menil, da bi šola lahko že stala in ne razume, ali gre v občini na narodnost ali kaj drugega, da te šole še niso začeli graditi. Republika je in bo za to srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom, kakor tudi za prenovno sedeža skupnosti Italijanov v Kopru, izpolnile vse obveznosti, da bi bili načrti v prihodnjem letu uresničeni. Pojasnil je tudi, da podpira zamisel o posebnem zakonu za narodnost, kjer bi podrobneje opredelili položaj in posebne pravice narodnosti, pa tudi izobraževalni sistem obeh narodnosti. S tem bi nekako zabeležili tudi obveznosti vlade do posameznih vprašanj narodnosti.

BORIS ŠULIGOJ

Novi generalni konzul SFRJ Šušmelj s predstavniki slovenske manjšine

Za reševanje bistvenih vprašanj nujno enotno zastopstvo manjšine

TRST — Le nekaj dni po prevzemu dolžnosti generalnega konzula SFRJ v Trstu je Jože Šušmelj našel čas in sprejel predstavnike slovenske narodnostne skupnosti v Furlaniji-Juljski krajini. Tako so bili za Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo prisotni Klavdij Palčič, Darko Bratina in Igor Komel, za Slovensko skupnost Ivo Jevnikar, Bojan Brezigar, Mirko Špacapan in Damjan Terpin, slovenske komuniste je zastopal Miloš Budin, za slovensko komisijo v PSI je bil prisoten Boris Pahor, organizacije Slovencev iz videmske pokrajine pa je zastopal Viljem Černo.

Uvodoma je generalni konzul predstavil splošni položaj v Jugoslaviji in Sloveniji, nato pa se je bolj specifično dotaknil problemov slovenske manjšine in vloge, ki naj bi jo pri tem imela Slovenija in Jugoslavija. Šušmelj je s tem v zvezi opozoril na zapletenost položaja v Jugoslaviji in na delikatno vlogo, ki jo ima generalni konzulat SFRJ v Trstu. Pri tem je poudaril, da gre dejansko za predstavništvo Jugoslavije, kar pa je v obdobju, ko tudi Slovenija sama išče samostojno diplomatsko pot v svet, dostikrat pomešano tudi z zastopanjem Slovenije, ki ima tu prav zaradi prisotnosti manjšine še posebno vlogo.

Največ pozornosti pa je v svojem uvodu posvetil problematiki slovenske manjšine v Italiji. Pri tem se je dotaknil predvsem vprašanja enotnega slovenskega predstavništva, ki bi skrbelo za stike z italijanskimi in slovenskimi oblastmi glede najpomembnejših vprašanj, ki zadevajo manjšino, podrobneje se je želel seznaniti s pripombami na Maccanicov zakonski osnutek, predstavnike slovenske narodnostne skupnosti v Italiji pa je opozoril tudi na nekatere spremembe v osnutku nove slovenske ustave v zvezi z manjšinami. Glede enotnega predstavništva je Šušmelj poudaril nujnost, da manjšina sama ob upoštevanju vse svoje pluralistične stvarnosti najde način, kakšno naj bi bilo to enotno predstavništvo. To skupno telo naj bi bilo nosilec vseh vitalnih interesov in usmeritev manjšine, vendar pa vsebine in oblike tega organa nihče ne more pogojevati, saj gre za izključno pravico manjšine, da najde najustreznejšo rešitev.

Novi generalni konzul pa je sogovornike tudi seznanil z nekaterimi novostmi v Sloveniji v zvezi z obravnavanjem manjšinske problematike. Poudaril je, da je stari način odnosov že odml, nova stvarnost pa še ni ustvarila platforme

za tovrstno sodelovanje. Opozoril je, da v skupščini deluje posebna delovna skupina, ki preučuje vse do sedaj sprejete ukrepe, ki govorijo o odnosih z manjšino, na podlagi teh ugotovitev pa bi morala skupščina sprejeti poseben dokument, v katerem bi bile opredeljene obveznosti matice do manjšine. Ob tem je spregovoril tudi o besedilu osnutka za novo slovensko ustavo, kjer je v zvezi z manjšino predvideno nekoliko spremenjeno besedilo. Medtem, ko je bilo v doslej veljavni ustavi zapisano, da Slovenija čuti skrb za ureditev položaja Slovencev v zamejstvu in tujini, pa novi osnutek predvideva bolj splošno opredelitev, v kateri se govori o odgovornosti za Slovence, ki živijo zunaj meja Slovenije.

V svojih posegih so se slovenski predstavniki dotaknili vseh odprtih vprašanj, s katerimi se danes sooča manjšina, pri čemer je seveda prišla do izraza različnost nekaterih stališč, istočasno pa skupna želja, da se pri bistvenih vprašanjih skuša najti način za skupno reševanje problemov. Tako je bilo največ besed namenjenih prav skupnemu predstavništvu Slovencev v Italiji. Pri tem so predlogi šli od skupnega sosveta ob upoštevanju razmerij sil (Budin) do razširjene oblike nekakšne enotne delegacije (Pahor) in celo do predloga o nekakšnih volitvah slovenskih predstavnikov (Špacapan) in bolj splošnih ugotovitev, da je skupno predstavništvo potrebno, da pa je še treba najti najustreznejši način. Govor je bil tudi o pomanjkljivosti Maccanicovega osnutka, kjer so si bili vsi enotni, da je v zvezi z zakonsko zaščito potrebna precej bolj odločna akcija kot doslej, da se stvari končno le premaknejo z mrtve točke, še posebej pa je bil predstavljen problem Slovencev v videmski pokrajini. V zvezi s tem so konzula tudi opozorili, da bi tudi Jugoslavija in Slovenija morali aktivneje poseči pri italijanskih oblasteh za spoštovanje določil mednarodnih dogovorov. Slovenski predstavniki so se tudi zavzeli za nadaljevanje takih srečanj, poudarili pa so tudi važnost bilateralnih pogovorov, na katerih bi predstavniki posameznih organizacij in strank lažje in bolj podrobno utemeljili razlike in stališč do nekaterih poglavitnih vprašanj.

RADO GRUDEN

Konfederacija za sindikate?

KOPER — Bodo v Sloveniji dobili še en (po vsej verjetnosti bi to bil tretji) sindikat? V Kopru so se namreč zbrali predstavniki osmih sindikalnih organizacij območij, panog in poklicev, ki jim je skupno to, da ne soglašajo in se ne povezujejo ne s Tomšičevimi neodvisnimi, niti z Ravnikovimi svobodnimi sindikati. Ugotovili so, da je učinkovitost sindikalnih organizacij v Sloveniji v resni krizi in da je treba položaj preseči, predvsem pri utrjevanju pogajalske funkcije sindikatov. Prav zaradi tega so se v Kopru predstavniki osmih sorazmerno samostojnih sindikatov dogovorili, da bodo pripravili izhodišče za skupen nastop vseh teh sindikalnih organizacij, ki naj bi se povezovala na konfederalnih principih.

B. Š.

V soboto srečanje delegacij Slovenske skupnosti in NSKS

TRST — Stranka Slovenske skupnosti in Narodni svet koroških Slovencev bosta imela v soboto, 13. oktobra, že tradicionalno srečanje v okviru Koroških dnevnov na Primorskem. Dopolodne bo na Tržaškem razgovor koroških gostov s strankinim vodstvom med matico in zamejstvom. Za Koroško bodo govorili predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grilc, Karel Smolle in predsednik Krščanske kulturne zveze dr. Janko Zerzer, Slovensko skupnost pa bodo zastopali predstavniki iz Trsta in Gorice. Srečanje med NSKS in SSK bo posebno zanimivo tudi zato, je rečeno v tiskovnem poročilu, ker bo do njega prišlo tik po avstrijskih parlamentarnih volitvah in 70-letnici koroškega plebiscita.

O koroškem obisku je 4. oktobra na svoji seji razpravljalo deželno tajništvo SSK. Seja je bila posvečena tudi vprašanju skupnih akcij slovenske narodnostne skupnosti v Italiji za doseg pravičnega zaščitnega zakona. SSK je dala pobudo za razgovor med različnimi komponentami, kot tudi za ponovni sklic zbora izvoljenih predstavnikov. Deželno tajništvo je s tem v zvezi obravnavalo tudi proslave ob 60-letnici ustrelnitve bazoviških junakov in obžalovalo dejstvo, se zaključuje tiskovno poročilo, da je slovesnost na bazovski gmajni mestoma izpadla tako, kot da bi se vsi ne zavedali, kakšen je značaj take skupne slovesnosti in kakšen je prostor, kjer se odvija. Zato želi SSK poglobiti vprašanje skupnih obhajanj spomina na naše žrtve in padle junake, kar ne zadeva le Bazovice.

... in ker niso umrli, po 450 letih še vedno obstajajo

CELOVEC — Na nedeljskih državnozbornih volitvah v Avstriji je bila v dunajski parlament izvoljena tudi gradiščanska Hrvatica Terezija Stoisić, ki bo v najvišjem izvoljenem telesu zagovarjala interese slovenske manjšine v sosednji severni republiki. Pred kratkim je Peter Tyran, glavni urednik gradiščanskih Hrvatskih novin, posebej poročal za celovški Slovenski vestnik o preporodu gradiščanskih Hrvatov na Slovaškem in na zapadnem Madžarskem, od koder izhaja novoizvoljena slovenska poslanka. Tyranov prispevek Slovenskemu vestniku povzemamo v celoti.

državljanov v preteklih letih ter ukinitve vizumov za potovanja preko avstrijsko-češke in slovaške meje, prav posebej pa odprtje meje med hrvaškimi naselji Gijeca/Kittsee na gradiščanski in Hrvatski Jandrof/Kroatish Jahndorf na slovaški strani so v preteklih mesecih omogočili intenzivno in plodno duhovno izmenjavo med gradiščanskimi Hrvati z obeh strani meje.

Hrvati ob gradiščansko-madžarski meji na Madžarskem - po trenutnih ocenah jih je med 12.000 in 15.000 - so bili preko »Demokratske zveze južnih Slovanov na Madžarskem«, doslej povezani s Šokci in Bunjevci (hrvaški narodni skupnosti na jugu Madžarske) ter Srbi in Slovenci. Zdaj so tamkajšnji Hrvati ustanovili svoje lastno »Društvo gradiščanskih Hrvatov na Madžarskem«. Vsi Hrvati na Madžarskem pa si prizadevajo za ustanovitev skupne organizacije. Gradiščanski Hrvati na Madžarskem pa so zdaj pred tem, da se podobno kakor večinski del narodne skupnosti na Gradiščanskem in na Dunaju sturkturirajo. Pri tem so organizacijsko in finančno odvisni od narodne skupnosti in njenih organizacij v Avstriji. Hrvati na Gradiščanskem in na Dunaju skušajo z marsičem zaustaviti asimilacijo gradiščanskih Hrvatov na Madžarskem. Začeli so s hrvaškimi jezikovnimi tečaji, ki jih je inicirala gradiščanska stran in z zbiranjem hrvaških šolskih knjig iz Gradiščanske za šole v hrvaških občinah na Madžarskem. Akcije tečejo tako preko političnih kakor tudi preko neodvisnih društev.

Najnovejšo znamenje plodnega sodelovanja in izmenjave mnenj preko ta čas skoraj samo še »zelen« meje z Madžarsko so tradicionalni »Dnevi hrvaške mladine 90«, ki jih Hrvatski akademski klub (HAK) letos prvič prireja v hrvaški vasi Koljnofu (Kophaza) blizu Soprona na Madžarskem (od 7. do 9. septembra). Prvič v dvajsetletni

tradiciji te prireditve bodo aktivno sodelovali tudi gradiščanski Hrvati iz Slovaške.

Gradiščanski Hrvati v slovaški diaspori so brez dvoma najbolj potrebni organizacijske in materialne podpore. Od 1968. leta pa do pred kratkim skoraj ni bilo uradnih stikov s Hrvati v okolišu Požona/Bratislave. Samo še v petih krajih - Hrvatski Jandrof, Čunovo, Devinsko Novo Selo, Šenkvice in Hrvatski Grob - se je hrvaški narodni element še dobro obdržal. Približno 5000 oseb na Slovaškem se še prizadeva k hrvaškemu jeziku, za njegovo negovanje in ohranitev pa država doslej ni prispevala skoraj nič.

Hrvati v okolici Bratislave so tudi po jezikovni plati zelo zanimivi. Medtem ko v Hrvatskem Jandrofu in Šunovu - obe naselji se nahajata jugovzhodno od Donave pri nasipnih otokih (do 1947 še pod Madžarsko) - pripadajo k jezikovni skupini Hrvatov na Hati (Heideboden-Kroatien), so v

Devinskem Novem Selu in Šenkvicah očitno zadnji ostanki ob koncu preteklega stoletja številčno zelo močnih Hrvatov v Marchfeldu (Marchfeld-Kroatien, področje se razteza ob Donavi med Dunajem in Bratislavo ter na obeh straneh reke March proti severu do Lundenburga in še dlje). Hrvati v Hvatskem Grobu, severovzhodno od Bratislave, so kajkavci, prav tako kot Hrvati v Vedešinu/Hidegseg un Umo-ku/Fertöhomok na južnem nabrežju Neusiedlskega jezera na Madžarskem. Sicer pa so (bili) Hrvati na Slovaškem - v kolikor je to danes še mogoče ugotoviti - čakavci, prav tako kot so bili to do izseljevanja med 1946 in 1948. letom moravski Hrvati, ki so nekoč živeli ob avstrijsko-češki (moravski meji) zapadno od Nikolsburga in ki jih danes srečamo le še posamič na Dunaju, v Nižji Avstriji in Nemčiji.

Po vzgledu Hrvatov v Avstriji so se pričeli organizirati tudi Hrvati na Slo-

vaškem. Letos v maju so kot prva veja diaspore ustanovili skupno zvezo, ki jo medtem priznavajo ter jo smatrajo za vredno podpore tudi uradni organi ČSFR. Ustanovitev raznih organizacij omogoča zdaj intenzivno in usmerjeno sodelovanje preko državnih meja.

Najbolj nujno je sodelovanje na šolskem in kulturnem področju. Podobno kot za Hrvate na Madžarskem so gradiščanski Hrvati v Avstriji sprožili podporno akcijo za hrvaške otroške knjige in učbenike za Hrvate na Slovaškem. V sodelovanju z državnimi organi na Hrvaškem so se letos hrvaški dijaki in študenti iz Avstrije, Slovaške in Madžarske prvič podali na skupne jezikovne počitnice v Karlobag na jadranskih obali. Veliki uspeh te akcije nakazuje potrebo po znatnem povečanju take skupine.

Ta čas pa na splošno željo vseh preverjajo pravne možnosti za ustanovitev preko mejne strešne organizacije vseh gradiščanskih Hrvatov v diaspori. Po odpiranju meja niso oživela le stara znanstva - navezalo se je mnogo novih poznanstev in raznolikih stikov. Pokazalo pa se je tudi, da kljub vsem majškim in strankarskopoličnim navezam še vedno obstaja vidna in občutna duhovna, kulturna, narodna, zgodovinska in jezikovna povezanost Hrvatov v omenjeni diaspori. Skupaj z čustveno komponento to ustvarja izvršno kulturnopolitično osnovo, ki bo gradiščanske Hrvate, v njihovi zdaj že več kot 450-letni diaspori - ob vsem spoštovanju obstoječih državnih meja, ki bodo morda že kmalu stvar zgodovine - ohranjevala ter omogočala zblizevanje in tudi pobujala nove možnosti reševanja problemov in odprtih vprašanj.

Deklarirani cilj pristojnih in v bodočnost zazrtih ljudi hrvaške narodne skupnosti v diaspori je ustvariti trden in aktiven kulturnopolitični peterokotnik »Gradiščanska-Dunaj-Slovaška-Madžarska-Hrvaška« z vključitvijo (gradiščanskih) Hrvatov v Budimpešti.

Po zapletu na torkovi seji tržaškega pokrajinskega sveta Velika zadrega med svetovalci KD SSK pred novo politično izbiro?

Potek torkove seje pokrajinskega sveta, na kateri je svetovalec SSK Harej dejansko rešil Crozzolijev odbor pred krizo, je jasno pokazal, da so politični odnosi znotraj petstrankarske koalicije vse prej kot dobri. Tako imenovano preverjanje, ki se vleče v bistvu od srede julija, se bo nadaljevalo tudi prihodnji teden (in verjetno še naprej) z zelo nejasnimi perspektivami, ki bodo po mnenju mnogih pripeljale do spomladanskih predčasnih volitev. Nekateri so celo mnenja (čeprav zainteresirani seveda to zanikajo), da so se krajevni voditelji KD in PSI morda ne prav sporazumeli, verjetno pa na tihem že sprijaznili s predčasnim razpustom občinskega in pokrajinskega sveta.

Da je položaj na robu krize priča stališče, ki so ga na pokrajinski seji zavzeli demokristjani. Njihov načelnik Locchi ni hotel iz protesta zaradi poteka razgovorov v večinski koaliciji podpisati resolucije, ki se je zavzemala za odložitev sprejema odstopa odbornika Braita in istočasnega vstopa SSK v odbor. Svetovalec Poilucci (Locchi ni hotel govoriti) pa je jasno in gladko rekel, da bo KD podprla predlog za odložitev samo iz čuta odgovornosti. Še večja zadrega pa je prišla do izraza v Harejevem posegu. Svetovalec SSK je povedal, da noče izpasti kot človek, ki mu je samo za stolček in dodal, da bo morala stranka takoj vzeti v pretes to naraščajočo politično zmedo. Tudi pokrajinski sekretar Oppelt je izrazil globoko nezadovoljstvo nad zadnjimi zapleti, s katerimi se bo prihodnji teden ukvarjal strankin pokrajinski svet. Ne gre izključiti možnosti, da se bo ta organ, spričo novih dogajanj, opredelil proti

vstopu SSK v koalicijo, ki je v razpadajočem stanju. Harejevo potezo, da v zadnjem trenutku odločilno priskoči na pomoč upravi, gre morda tolmačiti kot zadnji poskus, da se reši, kar se rešiti da, čeprav uradnih stališč včeraj o tem ni bilo. S položajem na pokrajinski ravni je hoče noče vezana tudi situacija v devinsko-nabrežinski občini. Kaj se bo zgodilo v Nabrežini če bo v Trstu izbruhnila politična kriza?

Komunisti so z Martonejem glasno opozorili, da se večinske stranke nevarno igračkajo z javnimi ustanovami, ki niso v zakupu strank, čeprav le te odločilno vplivajo tudi na sam potek pokrajinske seje. KPI je spet pozvala SSK naj se vendarle odloči in pove, kaj hoče: ali v večino, kjer jo očitno marsikdo noče ali v opozicijo, v kateri je bila doslej. Zeleni Capuzzo pa je ponovil svoje staro stališče, da petstrankarska koalicija »snubi« SSK samo zaradi njenih odnosov z novo slovensko vlado in z Demosom, napovedal pa je, da bo v primeru Braitovega odstopa glasoval Hareja, »ki si v teh težkih trenutkih zasluži solidarnost«.

V torek zvečer je zasedalo tudi pokrajinsko vodstvo PSI, ki je po pričakova-

njih zahtevalo »preverjanje preverjanja« in odobrilo celo vrsto dopolnil, ki bi jih bilo treba vključiti v politični in upravni program petstrankarskega zavezništva. O tem je poročal deželni odbornik Carbone, ki se je med drugim zavzel za učinkovitejšo vlogo Pokrajine pri načrtovanju teritorija in za boljše koordinacijo vseh tukajšnjih javnih uprav in ustanov. Politični dokument, v katerem PSI zahteva dodatna srečanja med tajniki koalicije, so odobrili dejansko soglasno, saj se je pri glasovanju vzdržal samo en član strankinega vodstva. V delegacijo, ki bo vodila nadaljnja pogajanja s strankami, so bili poleg tajnika Perellija izvoljeni še Seghene, Carbone, Minin, Pittoni in Tersar. Na seji je bil govor tudi o odnosih med tržaškim delom stranke in deželnim vodstvom PSI v sklopu notranjega preustroja, ki ga je pred kratkim predlagal Craxi. Krajevni voditelji PSI so položili temelje za ustanovitev »Socialistične julijske enotnosti« (it. Unità socialista giuliana). To bo verjetno tudi novo ime tržaške federacije PSI.

S. T.

Drevi v Zgoniku občinska seja

Danes zvečer ob 20. uri se bo sestal zgoniški občinski svet, ki ima na dnevnem redu odobritev zapisnika prejšnje seje, poročilo župana Miloša Budina, priporočila in vprašanja ter razpravo o predvidenih aktivnih in pasivnih preostankih. Nadalje bo tekla beseda o ukrepih za izenačenje in uravnavo finančnega poslovanja 1990, o proračunu za leto 1991 in o spremembi organskega ustroja občinskega osebja. Kot zadnjo točko dnevnega reda ima zgoniški občinski svet debato o službi občinske zakladnice in odobritev ustrezne konvencije.

Šušmelj se je sestal s Crozzolijem in Perellijem Predstavitvena srečanja jugoslovanskega konzula

V teh dneh se novi generalni konzul SFRJ v Trstu Jože Šušmelj srečuje s predstavniki krajevnih uprav in političnih sil. Včeraj je bil na predstavitvenem srečanju pri predsedniku tržaške Pokrajine Crozzoliju, ki mu je uvodoma zaželel veliko uspeha pri opravljanju njegove zahtevne naloge.

Predsednik Crozzoli je istočasno izrazil prepričanje, da se bodo medsebojni odnosi tudi v prihodnosti pozitivno razvijali, kakor je bila ustaljena praksa v zadnjem obdobju. Pri tem je posebej naglasil pomenljivo sodelovanje s prejšnjim generalnim konzulom Liviom Jakominom, s pristankom katerega je bil dosežen prvi uradni sporazum o Kraško-obalni konzult. Gre za organizem, v okviru katerega bi razpravljali in načenovali skupna vprašanja, ki se nanašajo na upravljanje kraškega teritorija. Konzul Šušmelj je predsedniku Pokrajine vsekakor zagotovil svojo pripravljenost, da prispeva k nadaljnji utrditvi sodelovanja z ustanovo, ki upravlja tako svojstveno in izredno zanimivo območje.

Danes pa je Šušmelj sprejel pokrajinskega tajnika PSI Alessandra Perellija, ki ga je spremljal Bogo Samsa, član slovenske deželne komisije PSI. Na srečanju so govorili predvsem o sodelovanju med tržaško pokrajino in Jugoslavijo oziroma Slovenijo. S posebnim poudarkom so obravnavali vprašanja, ki zadevajo slovensko manjšino na Tržaškem in italijansko v Jugoslaviji.

Na sliki (foto Marin) Šušmelj (levo) pri Crozzoliju.

Včeraj predstavili koncertno sezono Verdija

V letošnjem repertoarju več poudarka na tradiciji

Vzporedno z operno-baletno sezono, ki je že v teku, se bo na odru gledališča Verdi začela 25. t. m. tudi koncertna simfonična sezona. Njen spored in značilnosti je na včerajšnji tiskovni konferenci v Mali dvorani gledališča predstavil ravnatelj gledališča Giorgio Vidusso v sodelovanju ravnatelja za produkcijo Giannija Gorija in umetniškega tajnika Severina Zannerinija. Koncertni abonma, razdeljen med letošnjo jesenjo in prihodnjo spomladjo, bo obsegal 10 koncertov, od katerih bo eden v katedrali Sv. Justa (v marcu 1991). Otvoritveni koncert bo, kot rečeno, 25. t. m., za red A, kateremu bosta pri skoraj vseh koncertih sledili še dve ponovitvi. Kot je povedal ravnatelj Vidusso, se je umetniški svet gledališča Verdi odločil za precej tradicionalni repertoar, ni pa zanemarljivi niti novosti. Med nastopajočimi bodo tudi nekateri domači umetniki, ob Utu Ug-hiju in Tržaškem triu naj omenimom-lado tržaško harfistko Jasno Corrado-Merlak, oboista Luciana Glavino in basista Ivana (Giannija) Sancina. V okviru kulturnih izmenjav pa bo s tremi koncerti v abonmaju gostoval tudi simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane.

Na otvoritvenem koncertu, ki ga bo vodil dirigent Bruno Moretti, bosta orkester in zbor gledališča Verdi s solistom Sebastianom Lojaconom (klarinet) in Mileno Rudiferio (sopran), izvajala Weberjev Concert št. 1 za klarinet in orkester, Poulencovo Glorio za sopran, zbor in orkester ter Respighijevi skladbi.

Z enim samim koncertom za red A bo 8. novembra nastopil Tržaški Trio z Brahmovim Triom v H-duru op. 8 in Beethovnovim Triom op. 97 "Nadvodva".

Tretji koncert 15., 16. in 17. novembra bo vodil dirigent Emilio Pomarico, z orkestrom bodo nastopili oboist Luciano Glavina, violistka Barbara Maurer in harfistka Jasna Corrado-Merlak.

V petek, 7. decembra, bo na sporedu en sam recital korejske sopranistke Sumi Jo, ki je začela svojo kariero prav v Trstu z "Rigolettom", ob klavirski spremljavi pianista Bo Princeja.

V sredo, 12., petek 14. in soboto 15. decembra, bo gostoval Simfonični orkester Slovenske filharmonije iz Ljubljane pod vodstvom sovjetskega dirigenta Nikolaja Aleksejeva. Solisti bodo Stanko Arnold (trobenta), Darko Linarić (violinla), Cvetko Demšar (violinla) in Miloš Mlejnik (violončelo).

Violinski virtuozi Uto Ughi (s pianistom Borisom Bechterevo), ki bo nastopil z enim samim recitalom za skupni abonma A in G bo izvajal skladbe Tartinija, J. S. Bacha, Debussyja in J. Brahmsa.

Po januarskem premoru se bo sezona nadaljevala v sredo, 6., v petek, 8. in v soboto 9. januarja 1991, s koncertom, ki ga bo vodil dirigent Donato Renzetti. Orkester gledališča Verdi bo izvajal uverturo in Borodinove opere

"Knez Igor" in Simfonijo št. 1 v E-duru ter suito Stravinskija "Ognjeni ptič".

V sredo, 13. marca, ter še v petek, 15., in soboto, 16., se bosta orkester in zbor preselila v katedralo Sv. Justa. Na sporedu bosta prvič v Trstu Puccinijeva Maša in Glorija. Solisti bodo tenorist Orfeo Zanetti, baritonist Marco Camastra in basist Ivan Sancin.

V maju (15., 17. in 18.) bo Verdijev orkester vodil švicarski dirigent Michel Tabachnik. Na sporedu bodo skladbe: Webern - "Passaglia" op. 1, Wagner - "Sigfridovo potovanje po Renu" in Mahlerjeva Simfonija št. 4 v G-duru.

Sezona se bo zaključila 30., 31. maja in 1. junija pod taktirko Zoltana Pleska z izvedbo Brahmsovega Koncerta št. 1 za klavir in orkestr in Kvartetom v g-molu. Pri klavirju bo Stefan Vladar.

Ravnatelj gledališča Verdi, je najavil še prihod mladega kitajskega dirigenta Lu Jia, ki je prav te dni podpisal štiriletni dogovor za mesto stalnega dirigenta Verdijevega orkestra od prihodnje jeseni dalje. (jk)

Kalčeva in Kodrič se sklicujeta na stališče sen. Vitaloneja

Svetovalsko vprašanje KPI županu Francu Richettiju

Pred dnevi sta tržaška občinska svetovalca KPI Anamarija Kalc in Ravel Kodrič naslovila na župana Richettija vprašanje z zahtevo po pisnem odgovoru. V svetovalskem vprašanju se nanašata na uporabo slovenskega jezika v odnosih s krajevnimi upravami in javnimi ustanovami.

V dokumentu so izrecno navedene štiri točke. V prvi podpisnika sprašujeta župana, če je seznanjen z odgovorom državnega podtajnika za zunanje zadeve Claudia Vitaloneja na parlamentarno vprašanje senatorja Stojana Spetiča o že uveljavljenih in danes veljavnih predpisih posebnega statuta, ki je bil priložen k Londonskemu memorandumu.

Iz odgovora podtajnika Vitaloneja senatorju Spetiču svetovalca Kalc in Kodrič posebej izpostavljata trditev, da uživajo Slovenci v pokrajinskem glavnem mestu pravico, da na javne ustanove naslavljajo prošnje v lastnem jeziku ter prejema odgovor v italijanski s priloženim slovenskim prevodom. S tem v zvezi sprašujeta župana, če meni, da je glede tega vprašanja pri delovanju uprave, kateri Richetti predseduje, zadoščeno.

Ali ni že večkrat podčrtana trditev podtajnika Vitaloneja v odkritem nasprotju z okrožnico prejšnjega župana, listarja Staffierija, ki jo je izdal 30. julija 1988? Tako sprašujeta Kalčeva in Kodrič Richettija, ki se tokrat nanašata na okrožnico o prepovedi sprejema dopisov v tujih jezikih (se pravi tudi v slovenščini).

Zaradi vsega navedenega, pravita občinska komunistična svetovalca, ne bi bilo po županovem mnenju primerno, da prekliče omenjeno okrožnico nejevolnega predhodnika. Tako bi med drugim občinski blagajni lahko prihranil vsaj del stroškov za že začete in za morebitne druge pravde pred sodno oblastjo.

Pesmi G. Longa

Danes bo v gledališču Miela (Trg Duca degli Abruzzi) krst nove pesniške zbirke. Zbirko "Lo scacco matto" (Šah mat) je izdal tržaški pesnik Gaetano Longo, avtorja in njegovo delo pa bo predstavil slovenski pesnik Marko Kravos.

V tržaškem hotelu Excelsior

Drevi predstavitev nove slovenske revije Evromaske

Slovensko stalno gledališče bo drevi, ob 18. uri v Hotelu Excelsior v Trstu, predstavilo svoj repertoar italijanskemu tisku in občinstvu.

Srečanje bo popestrila predstavitev nove mednarodne gledališke revije Euromaske, ki jo urejata Dušan Jovanovič in Dragan Klaič, oblikuje Studio Vipotnik, tiska pa tiskarna Delo. Euromaske bodo izhajale v Ljubljani štirikrat letno v angleščini, namenjene pa so mednarodnemu gledališkemu in širšemu kulturnemu občinstvu. Prinašale bodo namreč strokovne študije s področja gledališča, ocene predstav in novih gledaliških del in avtorska razmišljanja d položaju evropske kulture, da omenimo le del vsebine nove revije.

Prvo številko Euromaske, ki je izšla na 96 straneh velikega formata in je že na prvi pogled izjemna revija, bosta tržaškemu občinstvu predstavila glavni urednik Dušan Jovanovič in oblikovalec Matjaž Vipotnik, Kulturni dogodek, ki ga ponuja naše gledališče je torej res vreden najširše pozornosti.

Na Opčinah zasedanje tržaškega pokrajinskega odbora VZPI-ANPI

Borci zavračajo poskuse blatenja NOB

»Odločno reagirati na vse napade in poskuse razvrednotenja odpornišva in blatenje narodnoosvobodilnega boja, na kriminaliziranje partizanskega gibanja in njegovih najuglednejših voditeljev, na sprevračanje zgodovinskih dejstev tako, da bi pripadniki osvobodilnega boja postali zdaj zločinci, bivši kolaboracionisti, ki so prisegali zvestobo Hitlerju in z njegovimi hordami zagrešili strahovite zločine z množičnimi pokoli, poizgi celih vasi in deportiranjem milijonov nedolžnih ljudi v nacistična taborišča smrti tako v Italiji kot v Jugoslaviji in drugod po Evropi, pa branitelji svobode in demokracije. Z vso odločnostjo, ob vsaki priložnosti in na različne načine braniti zgodovinsko resnico pred njenimi falsifikatorji in potrjevali vrednote odpornišva in narodnoosvobodilnega boja ter utrjevati fronto proti vsem poskusom obnavljanja fašizma in njegovih inčic«; tako se glasi glavno sporočilo z zasedanja tržaškega pokrajinskega odbora VZPI-ANPI, ki je bilo v torek zvečer v prostorih Prosvetnega doma na Opčinah. Na njem je po uvodnih informacijah predsednika in tajnika pokrajinskega odbora Artura Calabrie in Dušana Košute, imel glavno poročilo o sedanjem italijanskem in mednarodnem političnem položaju, predvsem v zvezi z napadi na osvobodilna in partizanska gibanja, predsednik deželnega odbora VZPI-ANPI Federico Vincenti. Zasedanja, na katerem so bile najavljene številne pobude in slo-

vesnosti, ki si bodo sledile v prihodnjih dneh in tednih pri nas in drugod, se je po zavzeti in občuteni razpravi številnih prisotnih, sklenilo z odobritvijo resolucije, ki povzema vsebinsko bistvo zasedanja s pozivom k odločnim nastopom proti napadom na protifašistično odpornišvo in na vrednote demokracije v republiki, ki je izšla iz osvobodilnega boja.

Deželni predsednik VZPI-ANPI Vincenti je v uvodu svojega izjavjanja dejal, da smo vstop v leto 1990 z njegovimi zgodovinskimi spremembami v Evropi, s koncem hladne vojne in začetkom obetajočega sodelovanja med velikima silama za zagotovitev miru in napredka, pričakovali z velikimi upanji, a je tudi takoj ugotovil, da mnogo znakov kaže, da žal ni tako. Združitev obeh Nemčij v eno samo, ki sicer ni več tista, kakršna je bila prej, vzbuja vendarle tesne občutke, ki so prišli do izraza tudi v evropskem parlamentu v Strassbourgu. Manifestacije nacistov v Berlinu ob združitveni priložnosti so nevaren znak. Ko je prešel na razmere v Italiji, kjer se je v zadnjem času razplamtela gonja proti odporniške-mu gibanju, ki je dosegla celo samo osebnost predsednika VZPI-ANPI Arriga Boldrinija, je opozoril na šibke ali povsem odsotne reakcije demokratičnih političnih strank na te pojave, čeprav se morajo vse te sile zahvaliti prav zmagi odpornišva, da so zdaj na oblasti. Opozoril je tudi na odsotnost vsakršnega se-

znanja mladih z zgodovinsko resnico v italijanskih šolah. Z zaskrbljenostjo se je ozrl tudi na dogajanja v Jugoslaviji, kjer se obnavljajo stari nacionalizmi, kjer se hoče sprepreči vse in odstraniti vse dosežke zmagovitega narodnoosvobodilnega boja in naprti NOB vse mogoče zločine, pozablajoč na vlogo kolaboracionizma na strani okupatorskih sil med vojno. Ljudje to čutijo, je dejal, in zborovanja kakršno je bilo v Kazljah in v Izoli, kjer so se zbrali pripadniki prekomorskih enot, to tudi dokazujejo.

V zvezi z ofenzivo desnih sil v Italiji, je Vincenti poudaril tudi vprašanje zavojske zaštite pravic slovenske manjšine, saj je to vprašanje eden temeljnih preizkusnih kamnov demokracije v republiki, ki je zrastle iz odpornišva. ANPI se je za priznanje teh pravic vedno odločno zavzemala.

Na koncu je Vincenti poudaril potrebo po odločnem reagiranju vseh demokratičnih sil na sedanje napade na odpornišvo in na partizanski boj in v ta namen ustvarjati čim širše povezovanje. Vsa ta tematika bo tudi v ospredju vsedržavne-ga sveta VZPI-ANPI 27. oktobra v Viareggio in nato vsedržavnega kongresa.

Na zasedanju pokrajinskega odbora na Opčinah je tekla beseda tudi o manifestacijah v prihodnjih dneh in tednih, zlasti okrog dnevo padlih in umrlih, ki naj bodo priložnost za potrjevanje vrednot osvobodilnega boja in za odgovor za sramotne napade nanj. Sekcije VZPI-ANPI

naj poskrbijo za okrasitev partizanskih spomenikov in grobov v dneh 1. in 2. novembra, osrednja manifestacija pa naj bi bila 2. novembra v Rižarni. Prvega ali drugega novembra se pripravljajo spomin-ska svečanost ob oskrnjenem spomeniku junakinje Alme Vivoda v Miljah, sredi novembra bo velika spomin-ska svečanost v Kučibregu hrvaških, italijanskih in slovenskih borcev Istre, na katero so povabili predsednika VZPI-ANPI Boldrinija. Pripravlja se spomin-ska svečanost v Palmanovi, ki je bila med vojno eno od najbolj krvavih središč fašističnega delovanja proti odporniške-mu gibanju, 27. novembra bo veliko mednarodno zborovanje borcev Sredozemlja v Bariju, itd.

V razpravi je bilo navrženih še mnogo misli in predlogov, o nekaterih je včeraj razpravljali tudi deželni odbor VZPI-ANPI v Trziču.

Devinsko-nabrežinski odbor za konstituanto prireja v soboto, 13. 10. ob 17. uri javno soočanje med arhitektom Renzo Piano-m, ki je izdelal načrt za Sesljanski zaliv in Edoardom Salza-nom, predsednikom Vsedržavne-ga urbanističnega zavoda. Soo-čanje bo v dvorani turistične us-tanove v Sesljanu.

Ravnatelj Josip Pečenko je od včeraj spet na rojanski šoli

Nižja srednja šola Fran Erjavec je ponovno pridobila avtonomijo

Z današnjim dnem bo prof. Josip Pečenko ponovno prevzel ravnateljstvo na nižji srednji šoli Fran Erjavec v Rojanu, s ponedeljkom pa naj bi bil dejansko urejen tudi položaj pomožnega osebja. Slugi naj bi torej bili ponovno pod okriljem rojanskega ravnateljstva, prav tako tudi tajnik, ki je bil že premeščen na svetoivansko nižjo srednjo šolo Sv. Ciril in Metod. Ti premiki pomenijo, da se šola Erjavec vrača v prvotno stanje, ko je imela tisto samostojnost, ki jo je dekret šolskega skrbnika v imenu racionalizacije šol poleti ukinil. Kot znano pa je na priziv staršev deželno upravno sodišče začasno zamrznilo njegovo učinkovitost in odredilo, da se do dokončne razsodbe o zakonitosti skrbnikovega ukrepa vse povrne v prvotno stanje.

Skrbnik je predvčerajšnjim odposlal dva dekreta. S prvim je obvestil ravnatelja prošeške šole Levstik (h kateri je bila rojanska priključena) in ravnatelja Pečenka (katerega je medtem ministrski dekret uradno premestil na dolinsko ravnateljstvo), »da je z 9. oktobrom, upoštevajoč sklep TAR, obnovljena avtonomija šole Fran Erjavec in da ji bo nemudoma dodeljeno pomožno in tehnično osebje«, z drugim pa je ravnatelju Pečenku sporočil, da »ga bodo uporabili (si) dispone (l'utilizzazione) kot poverjenega ravnatelja za šolsko leto 1990/91 na šoli Fran Erjavec in to v pričakovanju, da šolsko ministrstvo prekliče njegovo premestitev«. Zadeva ima sicer kaffkovske konture, saj je drugi dekret bil naslovljen na Pečenka kot ravnatelja dolinske nižje srednje šole Gregorčič, prvega pa je proveditor odposlal tudi »rojanski-

Šola Erjavec je spet samostojna

mu ravnateljstvu«, o katerem bi v tem primeru mirne duše lahko rekli, da je bil zgolj abstraktna in birokratska domisljica.

Premestitev ravnatelja Pečenka je seveda povzročila spremembe tudi na drugih ravnateljstvih. Po uradnih informacijah šolskega skrbništva naj bi v tekočem šolskem letu bila slika naslednja: opensko nižjo srednjo šolo bo vodil poverjeni ravnatelj Emil Bole, nabrežinsko redni ravnatelj Zvonko Legiša, prošeško redni ravnatelj Humbert Mamolo, svetoivansko redni ravnatelj Edmund Žetko, šentjakobsko

redni ravnatelj Aldo Štefančič, dolinsko poverjeni ravnatelj Aleksander Kriščak, rojansko »izkoriščen« Pečenko. Ne gre za ceneno ironijo, saj je Pečenko redni ravnatelj na dolinski šoli, na rojanski pa suplent.

Prav to vprašanje namreč razburja odvetnika Sanzina in Močnika, ki napovedujeta ponoven rekurz na deželno upravno sodišče, ker sta na osnovi ministrske odredbe iz leta 1984 (nato dopolnjene) o premeščanju vodilnega osebja prepričana, da je šolsko ministrstvo ravnalo protizakonito, ko je prof. Pečenka po uradni poti premestilo z rojanske na dolinsko šolo, še preden je bilo rojansko ravnateljstvo sploh ukinjeno.

Zadeva je očitno zapletena in zahteva z upravnopravnega zornega kota temeljito preučitev. Mimo ozko začrtanih paragrafov in bodočih akcij pa moramo še enkrat ugotoviti, da je ponovno pridobljena avtonomija rojanske šole Fran Erjavec dokaz, kako so bili posegi staršev in sodni rekurz na deželno upravno sodišče zmagovita poteza za ohranjanje slovenskih šol. Zadnja beseda je sicer še nedorečena, saj se mora TAR še dokončno izreči o prizivu staršev. Kakorkoli bo odločilo, se v letošnjem šolskem letu stvari ne bodo spremenile, saj zakon določa, da 20 dni po začetku pouka ne sme več priti do sprememb, premestitev itd. Ta rok je tudi narekoval šolskemu skrbniku oba dekreta v zvezi z rojansko šolo, saj se je pouk začel 19. septembra, predvčerajšnjim pa je tekkel prav zadnji, 20. dan za uvajanje novosti.

NADJA FILIPČIČ

Največ težav so zabeležili na obmejnem prehodu na Kokovem

Protestne akcije carinikov ki odločno zahtevajo zakon

Zakon o carinskih oddelkih posredno povzroča nove težave prometu tovarnjakov na obmejnih prehodih z Jugoslavijo in Avstrijo. Cariniki so se namreč ponovno odločili za protestno akcijo, ki sicer ni stavka, saj se uslužbenci italijanskih cerin dosledno držijo delovne pogodbe in zavračajo sleherno delo v nadurnem času.

Žal pa so italijanske carine urejene tako, da redni delovni čas, to je od 7.30 do 14. ure, ne ustreza zahtevam tržišča. Samo z delom v nadurah so cariniki lahko kos vsakdanjemu prometu tovarnjakov, če pa se odločijo za popoldanski »počitek«, potem pride na mejnih prehodih do kaosa.

Že predvčerajšnjim so se znašli v težavah na Kokovem, kjer sta tako italijanska kot avstrijska policija proti večeru preusmerjale promet tovarnjakov na pokrajinske ceste, sicer bi prišlo na

avtocesti do nevzdržnega položaja. Na Kokovem so včeraj zjutraj prešli kakih sto parkiranih tovarnjakov, mnogim šoferjem pa so policijski agenti svetovali, naj prenočijo na parkirišču Sv. Leopolda.

Na obmejnih prehodih v tržaški in goriški pokrajini sicer ni še prišlo do večjih zastojev, cariniki pa so prav tako sodelovali pri protestni akciji in so ponovno naglasili dejstvo, da bi morali čim prej rešiti vprašanja, ki jih je odprl sporni zakon iz leta 1989. Tega zakona (ki bi italijanskim carinam zagotovil poslovanje po evropskih parametrih) dejansko niso nikoli sprejeli, zato pa so uredili delovanje uradov s pomočjo začasnih odlokov. S tem še zdaleč niso rešili odprtih vprašanj, po mnenju carinikov pa so s temi ukrepi samo poslabšali sodanji položaj.

Enaindvajset slovenskih supletov je končno dobilo stalno službo

Dobršen del letnih supletov, ki so ob vsakem začetku šolskega leta imeli pravi križev pot, da so prišli do novega delovnega mesta, tako da so nekateri imeli že občutek, da so »nadomestni del, za katerega se ne ve, če ga bo kdo potreboval«, je od predvčerajšnjim vendarle našlo »prostor pod soncem«.

Šolsko skrbništvo je namreč sprejelo odredbo, s katero je stopilo v staz 21 slovenskih profesorjev, ki so se udeležili natečaja po naslovih. To so Marija Jeremić, Nidja Sivitz, Paolo Cok, Adriano Sedečič, Boris Artač, Romana Gulič, Lidija Rupel, Vesna Danieli, Nevenka Samec, Dedomir Klinc, Silvia Stantić, Loredana Nanut, Nelida Umar, Marija Lozej, Patrizia Devidé, Ana Peterlin, Marko Petejan, Neva Bizjak, Peter Močnik in Boris Valentič.

Nekaj mnenj o Occhettovem predlogu za ime in simbol nove stranke

Koliko je v Trstu všeč ime »stvari«?

»Stvar« je končno dobila ime in simbol. Kot je sinoči predlagal generalni tajnik KPI Achille Occhetto, se bo imenovala Partito democratico della sinistra, po naše Demokratična stranka leve, simbolizirala pa jo bo košato drevo, ob vznožju katerega bo stal sedanji simbol KPI. Kakšne reakcije je vzbudil Occhettov predlog pri nas? V poskusu, da bi odgovorili na to vprašanje, smo izvedli minianketo, ki jo tu objavljamo. Gre za zbirko mnenj, ki ni in noče biti v nikakem smislu popolna. Zadovoljni bomo, če bo za bralce kolikor toliko zanimiva.

MILOŠ BUDIN, zgoniški župan in deželni svetovalec KPI: »Z Occhettovim predlogom se strinjam. Tako predlagano ime kot simbol odražata današnja hotenja po osnovanju politične formacije demokratične leve, in to na široki osnovi. Sicer pa bi rad poudaril, da bi se pri ocenjevanju vsega tega ne smeli omejevat zgolj na zunanja imena in simbole, pa čeprav so tudi ti važni. Gre predvsem za vsebino. In tu imamo opravka z vsebino, ki hoče biti skupna za vso demokratično levico, brez izključevanj. Sicer pa bi kazalo najprej prebrati Occhettovo izjavo v celoti.«

JELKA GERBEC, aktivistka KPI in bivša senatorka: »Novi predlog vsedržavnega tajnika Occhetta ne odgovarja mojim gledanjem. Occhetto hoče ustvariti neko novo stranko, ki ne bo več komunistična. To je v novem imenu tudi jasno izrazil. Osebo sem pa za to, da se znova ustanovi komunistična partija. Vsi se zavedamo, da stranka, kot je bila doslej, ne odgovarja več. Moramo jo znova ustanoviti, nova stranka pa mora biti komunistična, ne smemo se sramovati našega dosedanjega imena. KPI se je odločno in dosledno borila za uveljavitev socializma v demokraciji in je vedno ostro kritizirala vladavine v vzhodnih deželah, ki niso odgovarjale ljudskim zahtevam in stremljenjem. S sedanjim imenom je KPI vodila odlične boje za demokracijo, za socialno pravičnost,

Sredi januarja 1990 (zadnji?) kongres pokrajinske federacije

Predlog o spremembi imena in simbola KPI, ki ga je včeraj iznesel sekretar Occhetto, bo sedaj predmet širokega in javnega soočenja v strankinem članstvu. Prva preizkušnja za Occhetto ter za njegove sodelavce bo vsedržavna programska konferenca, ki bo od 20. do 25. oktobra v Rimu, centralni komite in vsedržavna jamstvena komisija pa bosta zasedala 8. novembra. Na dnevnem redu imata predvsem formalno sklicanje izrednega kongresa, ki bo predvidoma v drugi polovici prihodnjega januarja. Na tej seji bo gotovo tekla beseda tudi o kongresnih resolucijah. Occhetto bo seveda predložil svojo, vprašanje je, kaj bodo naredili njegovi kritiki in njegovi nasprotniki, ki so na zadnjem kongresu v Bologni zagovarjali dva ločena dokumenta. Govori se, da bo »fronta za ne« zagovarjala enotno stališče, zadnja odločitev pa bo baje padla po vsedržavni programski konferenci, tudi zato, ker je ta fronta v notranjosti precej razvejana. Sekcijski kongresi se bodo odvijali od srede novembra do konca leta, pokrajinski kongres tržaške federacije (zadnji z imenom in simbolom KPI?) pa bo na sporedu v prvi polovici januarja. Na Tržaškem se spričo razmerja sil med Occhettovimi pristaši in nasprotniki obeta vsekakor ostra kongresna bitka.

za reforme, za državljsanske pravice, za etnične pravice manjšin, za narodne pravice Slovencev. Ne! Nimamo se kaj sramovati tega imena. Predlagatelj novega simbola bi hoteli poudariti, da korenine ostajajo v stari stranki. Rekla bi, da je simbol dvoumen. S tem, da je pustil stari simbol pod drevesom, se Occhetto očitno hoče približati tovarišem, ki so se doslej protivili njegovemu predlogu. Vodi ga skrb za volilne izide, a istočasno misli na neko drugo stvar: konkretno na likvidacijo KPI in sploh komunistične sile v Italiji.«

GUIDO BOTTERI, časnikar, bivši tajnik tržaške KD: »Imena, kakor tudi simbola neke politične sile, očitno ne gre ocenjevati z estetskega vidika. Z opustitvijo pridevnika "komunistična", ki pa je ostal v "koreninah", bi vsekakor hoteli podčrtati zavračanje totalitarne ideologije. Mislim, da je treba o tem izreči sodbo, pa naj bo povoljno ali odklonilno. In s tega vidika lahko rečem, da mi ime in simbol "nista nevšečna".«

MARIJ MAVER, predsednik Slovenske prosvete: »KPI je torej menjala ime. Samo po sebi bi to ne bilo nič takega. Ime lahko res s časom zastari, ker je odraz nekih razmer, časa in okolja, v katerem je nastalo. Vendar pa se mi zdi, da v našem primeru ne gre za ime. Gre za nesmisel nekega filozofskega konstrukta in ideološkega koncepta, ki je ustvaril sistem, ki se je v tem času izkazal kot faliment. Ni res, da je zgodovina dala stoddostno prav zahodnemu demokratičnemu modelu. Ta je še na preizkušnji, a se je doslej izkazal za najmanj slabega. Eno pa je gotovo. Zgodovina je obsidila in spravila na odpad sistem, ki se o sebi trdil, da je znanstven, da je najboljši in da nas bo osrečil. Za ta sistem je pot navzdol še odprta, pa naj se imenuje kakorkoli. Škoda. Navsezadnje vsakih sanj, ki minevajo, je škoda.

Tudi teh, ki so se pravkar razblinile, čeprav se z njimi nismo strinjali. Zakaj ne, je jasno. Poglejte samo malo proti Vzhodu.«

IVANKA HERGOLD, pisateljica: »Seveda ni čudno, da je Occhetto pred 11 meseci prišla na misel sprememba imena, medtem ko se je rušil berlinski zid. Kaže, da so politiki na simbolnost dogodkov in imen posebej občutljivi... Ime je navsezadnje nekaj, česar si "stvar" ne izbere sama, če na to gledamo z vidika tiste "stvari". Morda se tudi pri strankah konča tako kot pri ljudeh, da namreč začnejo verjeti, da so to, kar pravijo njihova imena. Novo ime "Demokratična stranka leve" se mi zdi politično učinkovito, ker je vsakdo rad "demokratičen" in "lev", a zato tudi nekam blede. Vtis previdnosti pa precej popravi košato zeleno drevo, ki seveda prej kot na francosko revolucijo spominja na naravo, na varnost, in je v njem zajet pomen spremembe. Povezanost s strankino zgodovino pa (v obliki velike nalepke) potrjuje stari simbol, iz katerega raste drevo. Skratka, volk sit in koza cela.«

ALJOŠA VOLČIČ, univerzitetni profesor: »Diskusija okrog imena in simbola stranke se mi zdi pretirana. Mnogo pomembnejša je po mojem vsebinska in programska prenova partije. Prenova se je začela že pred leti, a ne zdi se mi, da bi v zadnjem obdobju prišlo do potrebnega pospeška. Notranja naspotstva so v zadnjih mesecih partijo zamrznila, pozornost se je preveč osredotočila na ime. Menim, da je ta diskusija potencialne volilce najbrž prej naveličala, kot pa da bi pritegnila njihovo pozornost. Prav z vidika pritegnitve novih volilcev imam vtis, da je izbira novega simbola premalo pogumna.«

DAMJANA KRALJ, pravnica, predsednica MO SKGZ: »Predlagano ime je po mojem primerno, odgovarja vse-

bini. Vsekakor sem stoddostno prepričana, da je bilo treba ime "komunistična" odpraviti, saj je zlasti v zadnjem času dobilo povsem negativen prizvok. Kar se tiče simbola, pa nimam izrazitega stališča. Veseli me, da se močno navezuje na naravo, stari simbol pod drevesom pa očitno poudarja kontinuiteto s preteklostjo.«

TOMAŽ MARTELANC, univerzitetni študent, podpredsednik SKK: »Vsa ta polemika v zvezi s preimenovanjem KPI se mi je že od vsega začetka zdela neresna in sploh odvečna. Če že moram izraziti svoje mnenje, naj povem le, da ime samo ne pove ničesar, ni bistvenega pomena; važen je le program, ideja. Dogodki na Vzhodu — in končno tudi v naši matični domovini — pa so pokazali, da je ta ideja že zdavnaj zastarela in neplodovita ter da spada le še v veliki arhiv zgodovine.«

LUCIANO SANTIN, časnikar: »Kar se tiče stila, sem konservativec, začeniš s pričeško žene. To velja toliko bolj, ko gre za kozmetično spremembo tako velike stvari, kot je stranka, ki hoče nočes predstavljati pomemben del naše zgodovine. Sprememba imena in simbola je verjetno zgodovinska nujnost. Tako vsaj danes to doživljamo, čeprav bi se lahko čez 20 ali 30 let izkazalo, da zadeva le ni tako bistvena. Očitno pa je, da bodo te spremembe zdaj še povečale zmedo v že tako zmedeni trdni komunistični bazi.«

Zapisal MARTIN BRECELJ

pismo uredništvu

Sen. Cossutta: Kongresna bitka je še zelo odprta

Ostal sem precej presenečen nad posiljenim naslovom in nad usmeritvijo v poročanju o mojem nedavnem srečanju s tržaškimi tovariši in o tiskovni konferenci, ki sem jo imel ob tej priložnosti. Tudi takrat sem postavil namreč v ospredje potrebo po takojšnji mobilizaciji vseh tovarišev, da v bližnji kongresni razpravi napnejo vse sile za rešitev in za novo ustanovitev KPI, da s tem preprečijo razpust in izjalovitev slavne tradicije, ki jo državljsani slovenske narodnosti dobro poznajo in cenijo v dolgih desetletjih boja, v katerem jim je bila KPI vedno ob strani.

V zvezi s špekulacijami ob morebitni odcepitvi sem že podčrtal, da edini nagib k ločitvi izhaja iz namenov tajnika Occhetta, ki hoče ustanoviti novo stranko, ne komunistično, kar bi pustilo veliko praznino na njeni levi. Tovariši, ki so si zadali za cilj novo ustanovitev KPI, smatrajo, da je kongresna bitka povsem odprta ter da njen izid še zdaleč ni zapečaten. Zato so pozvali vse komuniste, naj obnovijo člansko izkaznico in naj množično sodelujejo na kongresih v obrambo tega pogumnega in odgovornega stališča.

Potreba po globoko prenovljeni komunistični stranki, ki naj bo odprta enotnemu soočanju z vsemi levičarskimi silami, je prisotna in živa v naši družbi, med delavci v boju, med ženskami in mladino ter — v to sem globoko prepričan — tudi med mnogimi slovenskimi tovariši in volilci.

Sen. Armando Cossutta

V Grčiji aretirali Tržacana zaradi razpečevanja mamil

Vpletenost Trsta oziroma njegovih prebivalcev v mednarodno mrežo razpečevalcev mamil je bila zadnje čase večkrat potrjena. Zadnji dogodek s tržaško soudeležbo se je odvijal na grških tleh: tretjega oktobra so namreč v grškem mestu Igoumenitsa aretirali 50-letnega Tržacana Giannina Perosso in 34-letnega grškega državljan Vasilisa Panagopoulou. Pri njih so policijski agenti odkrili dva kilograma hašiša, ki naj bi bil namenjen atenskemu tržišču. Informacije o tem prinaša grški tisk, ki se sklicuje na policijske viře.

Grška policija pa Peroso in Panagopoulou obtožuje tudi kraje orožja: 16. junija letos naj bi obtoženca z jahte »Dial«, ki je bila zasedrana v pristanišču otoka Poros, ki leži južno od Aten, odnesla več pušk, pištolo in strelivo. Kot smo že poudarili, je do aresta prišlo tretjega oktobra, preiskavo so zaulpali sodišču na Krfu, kjer naj bi se med drugim odvijal tudi proces proti obtožencema.

Iz poročanja dnevnika »Apoyevmatini« izhaja, da so prejšnjo soboto

agenti posebne skupine za boj proti mamilom odšli v kraj Varkiza v okolici Aten, kjer je uradno prebival Panagopoulou. Prepričani so bili, da bodo v njegovem stanovanju našli še dodatno količino mamil. Namesto hašiša pa so v Panagopoulousovim stanovanju našli del orožja, ki je bilo sredi junija ukradeno v pristanišču na Porosu. Preostali del ukradenega plena so v skladu z izjavami, ki jih je dal Perosa med zaslisi, našli v kraju Kareas blizu Aten. Orožje je bilo zakopano v pustinji in neposredni bližini tega kraja.

V obeh omenjenih krajih so policijski agenti našli tri vojne in štiri lovške puške, eno signalno pištolo in približno 500 nabojev. Orožje so ukradli iz omare jahte »Dial«, ko je bila zasedrana v pristanišču otoka Poros. Lastniki so orožje redno prijavili policiji.

Že julija je pristaniška policija s Porossa hotela v zvezi s krajjo orožja zaslisati tudi Perosso. Vendar pa ga agenti niso izsledili, ker je Tržacan skušal zabrisati vsako sled za sabo. Odpeljal se je namreč z ladjo »July«, ki jo je potem potopil.

Slovenski visokošolski sklad

SERGIJ TONČIČ
TRST

Jutri, 12. t. m., ob 18. uri bomo v Narodni in študijski knjižnici v Ul. sv. Franciška 20/I podelili zmagovalcu natečaja

NAGRADO

»dr. Frane Tončič«

Vabimo člane, prijatelje in slovenske visokošolce, da se slovesnosti udeležijo.

Skupščina zahodnokraških upokojencev v Križu

Priprave na skorajšnjo rimsko demonstracijo

V torek popoldne je bila v mali dvorani doma Albert Sirk v Križu skupščina sindikata upokojencev CGIL-SPI za Zahodni Kras. Prisotne je v slovensčini najprej pozdravil Angelo Bandelj. Za njim je prevzel besedo Marcello Sestan. Slednji je prisotnim obrazložil razloge, ki so sindikate CGIL, CISL in UIL privedli do odločitve, da organizirajo 27. oktobra v Rimu mogočno manifestacijo upokojencev. Sindikalni voditelji računajo, da se bo manifestacija udeležilo vsaj pol milijona upokojencev. Iz Trsta bo odpotoval poseben vlak, ki bo v italijansko glavno mesto pripeljal tisoč manifestantov. Sestan je razlagal, da je manifestacija protest zoper vladno politiko, ki zvrča vso breme poravnave primanjkljaja v državnem proračunu na pleča šibkejših slojev in še posebej upokojencev.

Gorovnik je dejal, da je ravnanje vlade nesprejemljivo. Po njegovem bi morali državni aparat korenito reformirati, da bi lahko učinkovito nadzorovali potrošnjo javnega denarja. Taka politika bi morala temeljiti na učinkoviti davčni reformi in na preustroju socialnega skrbstva, poleg tega sindikati zahtevajo ovrednotenje pokojnin. Ta ukrep bi moral biti usklajen z ovrednotenjem plač na osnovi mehanizma draginske doklade. Sestan je opozoril, da rimska manifestacija ne sme biti samo v domeni upokojencev, ampak da morajo k njenemu uspehu prispevati vsi delavci, ker bodo tudi ti nekega dne upokojenci. (w)

V nedeljo simpozij o pravilni prehrani

Ritem sodobnega življenja nas sili k temu, da večkrat segamo po že pripravljeni hrani, to pa povzroča prave prehranske anomalije. O tako vsakdanjem vprašanju bodo razpravljali v nedeljo, 14. oktobra, na gradu Sv. Justa, kjer bo prof. Vittorio Fasola vodil okroglo mizo o preiščeni prehrani. Simpozij so pripravili člani tržaške enogastronske skupine, ki so poskrbeli tudi za posebno zdrave jedi, ki bodo krasile nedeljski jedilnik, bodo pa tudi primerno reklamirane v javnosti.

ZIMOVANJE IN SMUČANJE NA ROGLI od 29. decembra 90 do 5. januarja 91 za mlade od 12. do 17. leta starosti

Vpisovanje do 12. ure v soboto, 13. oktobra, na SKGZ, tel. 368094, in v Dijaškem domu Srečko Kosovel, tel. 573141.

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bossettija.

VERDI
Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprt.

V gledališču Verdi so v teku priprave na otvoritev letošnje sezone, ki bo 16. t. m. z Mozartovo opero DON JUAN.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 je na odru komedija Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Vljudno Vas vabimo, da ostanete ali postanete abonent našega gledališča. Vpis abonmajev je vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, ali po telefonu na št. 734265.

Danes, 11. t. m., ob 18. uri v Hotelu Excelsior Palace, bo SSG predstavilo svoj repertoar italijanskemu tisku. Srečanje bo obogatila predstavitev nove mednarodne gledališke revije EUROMASKE.

kino

ARISTON - 16.45, 22.00 *Quei bravi ragazzi*, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro, □

EXCELSIOR - 17.45, 22.15 *Pretty Woman*, r. Garry Marshall.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 22.00 *Henry e June*, i. Uma Thurman, □ □

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 *Riposseduta*, kom., i. L. Blair.

NAZIONALE II - 16.30, 22.15 *Ti amerò fino ad ammazarti*, kom., i. Kevin Kline, Tracey Ullman.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 *Ragazzi fuori*, r. Marco Risi, □

NAZIONALE IV - 17.30, 22.15 *Le montagne della luna*, pust.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 *Ritorno al futuro parte III*, r. R. Zemeckis, i. M. J. Fox.

MIGNON - 16.00, 22.15 *Fantasia*, prod. Walt Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 *Oriental Baby Sitter*, porn., □ □

CAPITOL - 17.00, 22.00 *Ancora 48 ore*, i. E. Murphy, N. Nolte.

LUMIERE - 16.30, 22.15 *L'Irlandese*, r. Robert Knights, i. Jean Simmons.

ALCIONE - 20.00, 22.00 V sodelovanju s Cappello Underground: *revija Film Finlandia '80*.

RADIO - 15.30, 21.30 *Caldi piaceri a domicilio*, porn., □ □

Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □ □

koncerti

Glasbeni september
V ponedeljek, 15. t. m., ob 20.30 bo na sporedu zaključni koncert, na katerem bodo z ljubljanskim komornim orkestrom Slovenicum nastopili zbori Cappella Civica, Savorgnano iz S. Vita al Tagliamento in Milan Pertot iz Barkovelj. Koncert bo vodil Marco Sofianopulo, obsegal pa bo simfonično-zborovske skladbe Haydna in Cherubinija.

Glasbena matica
Koncertni abonma 1990/91 v Kulturnem domu v Trstu

SPORED: 16. t. m. Slovenski oktet - Umetniški vodja Anton Nanut; 24. t. m. (*) Simfonični orkester konservatorija iz Kromeriza, Akademski pevski zbor in Mešani pevski zbor Zerotin iz Olo-muca. Zborovodja Jiri Klimeš, dirigent Stojan Kuret; 8. novembra (*) Hubert Bergant (orgle); 27. decembra Godalni kvartet "Klima" iz Zagreba. Umetniški vodja Josip Klima; 20. december Dubravka Tomšič, klavir; 1. februarja 1991 Komorni orkester "Slovenicum". Dirigent Uroš Lajovic; 21. februarja 1991 Komorna skupina "Cappella Civica". Dirigent Marco Sofianopulo; 7. marca 1991 Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent Marko Munih, solista Črtomir Šiško, violina, Eva Novšak - Houška, mezzosopran.

* Koncert v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu

** Koncert v stolnici sv. Justa v Trstu

Vpisovanje abonmajev v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manna 29, tel. 418605, od 10. do 12. ure.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 11. oktobra 1990
EMIL

Sonce vzide ob 6.16 in zatone ob 17.28 - Dolžina dneva 11.12 - Luna vzide ob 23.14 in zatone ob 14.05.

Jutri, PETEK, 12. oktobra 1990
MAKSIMILJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 4.43 najvišja 14 cm, ob 9.06 najnižja 10 cm, ob 12.55 najvišja 13 cm, ob 21.53 najnižja -30 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj, zračni tlak 1027,1 mb, ustaljen, brezvetrje, vlaga 54-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 19,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicolas Luca Celli, Valentina Chiriaco, Silvia Verdogna, Ni-nočka Tenze, Alice Barattin, Daniele Grasso, Marco Grasso, Stefano Andreas-sich.

UMRLI SO: 42-letni Renzo De Cesco, 87-letna Antonia Colomban vd. Degrassi, 79-letni Dante Perinetti, 4 mesece stara Federica Margoni Bastian, 33-letni Flavio Chizzolini.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzini-jev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Dante 7, Istrska ulica 18, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzini-jev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

ZGONIK (tel. 229373), MILJE, Mazzini-jev dvorec 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Slovenski visokošolski sklad "Sergij Tončič" v Trstu razpisuje v akademskem letu 1990/91 stipendije oz. podpore, namenjene rednemu študiju ali izredni raziskavi ali izrednemu študijskemu potovanju v tujini. Pogoji so naslednji: 1. prosilci so lahko visokošolski študenti slovenske narodnosti s stalim bivališčem v deželi Furlaniji-Juljski krajini; 2. imeti morajo dober šolski uspeh: vsaj 42/60 kot oceno zrelostnega izpita ali vsaj dve tretjini opravljenih izpitov s srednjo oceno 24/30, ako so univerzitetni študenti ter 3. pripadati družini s skromnimi finančnimi dohodki. Lastnorodne prošnje s kratkim curriculum, opremljene z družinskim listom prosilca in kopijo zadnje družinske davčne prijave, nasloviti do 31. oktobra 1990 na: Visokošolski sklad "S. Tončič", pisarna Boris Kuret, Ul. Genova 13, Trst. Informacije na tel. št. 742405 ali 365260.

Občina Devin-Nabrežina prireja tečaje angleščine, slovenščine, nemščine, pisanje in kitare eno uro in pol tedensko od 15. t. m. do 31. maja 1991. Cena tečaja 150.000 lir. V sodelovanju z Ljudsko univerzo v Trstu bosta potekala od 5. novembra do 18. maja 1991 še dva tečaja računalništva za dijake in odrasle (predvideno je največ devet udeležencev za vsak tečaj). Nadaljnja pojasnila bodo interesenti prejeli naknadno. Interesenti naj dvignejo vpisne pole v uradu za Stike z javnostjo in prevajanje (soba št. 20) občine Devin-Nabrežina, tel. 200421 - int. 17, od 9. do 12. ure do 12. t. m.

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG

priredi s sodelovanjen ansambla Miramar in pod pokroviteljstvom Občine Dolina

koncert japonskega harmonikarja Yasuhira Kobayashija ter ansambla Ensemble Modern

danes, 11. t. m., ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Vabljeni!

Danes ob 14.10 pa vse bo 15. ure bo na valovih Radia Trst A na sporedu

ŽIVA ODDAJA

»DVIGNJENA ZAVESA«

Gost oddaje
bo slovenski minister za kulturo
dr. Andrej Capuder

Poslušalci bodo imeli možnost, da gostu neposredno preko telefona zastavijo vprašanja in sodelujejo pri pogovoru.

Telefonska številka, na katero bodo lahko poklicali, je 362909 v Trstu.

razne prireditve

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 13. t. m., na predavanje z naslovom SEDANJI TRENUTEK V SLOVENIJI IN JUGOSLAVIJI. Gost večera bo tajnik slovenskih krščanskih demokratov v Kopru Ivo Bevk. Vabljeni vsi člani in prijatelji. Začetek ob 18.30.

Jutri, 12. oktobra, ob 19. uri bo v prostorih šolske knjižnice na novogoriški gimnaziji KULTURNA PRIREDITEV. Gostje večera bodo Zvest Apolonio, ki bo razstavljal slike in grafike, ter literata Miran Košuta in Darko Komac. Predstavili jih bodo Nives Marvin, Bojan Bratina in Maria Mercina, odlomke iz raznih del in pesmi pa člani gimnazijske gledališke skupine. Prireditelja večera sta Gimnazija in Literarni klub iz Nove Gorice.

SKD Tabor Opčine-Prosvetni dom organizira v ponedeljek, 15. oktobra, ob 17. uri prvo srečanje GLEDALIŠKEGA KROŽKA pod mentorstvom Edite Frančeskin za mladino od 10. do 14. leta starosti. Prostih je še nekaj mest.

SKD Tabor Opčine-Prosvetni dom, organizira jutri, 12. oktobra, ob 16. uri PRVO SREČANJE FOLKLORNE SKUPINE pod vodstvom Anke Kocjančič za mladino od 10. do 14. leta starosti. Prostih je še nekaj mest.

Dekliški zbor Devin in Fantje izpod Grmade vabita na ogled UMETNIŠKIH DIAPOZITIVOV JANKA KOVAČIČA v soboto, 13. t. m., ob 20.30 na sedežu zborov v Devinu.

razna obvestila

ŠD Polet organizira od 15. oktobra dalje tečaj modernih in standardnih plesov v ogreti telovadnici ŠD Polet na Pikelcu. Vpisovanje na kotalkališču do Repentabrski ulici vsak dan od 15.30 do 20. ure, tel. 211758.

Letniki 1920 s Proseka, Kontovela, iz Gabrovca in Briškovih vabijo, da bi se zbrali. Tel. na št. 225006.

KRUT obvešča udeležence plavalnih ur v Strunjanu, da je odhod avtobusa danes, 11. t. m., ob 14.30 s Trga Peruginu.

Slovenska prosveta v Trstu sporoča, da bodo v okviru 4. koroških dnevo na Primorskem štiri otroške predstave pripovedke JURI MURI V AFRIKI v izvedbi Gabriela Lipuša in Poldeta Bibiča. Predstave bodo jutri, 12. t. m., ob 16. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah in ob 18. uri v Slomškovem domu v Bazovici, v soboto, 13. t. m., ob 9. uri na o. š. F. S. Finžgar v Barkovljah in ob 11. uri na o. š. O. Župančič pri Sv. Ivanu.

Pevski zbor Lipa Bazovica vabi pevce na prvo pevsko vajo, ki bo v sredo, 17. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1145,400	1120.—
Nemška marka	749,610	740.—
Francoski frank	223,900	220.—
Holandski florint ...	665,070	658.—
Belgijski frank	36,428	35,50
Funt šterling	2251,000	2200.—
Irski šterling	2011,900	1970.—
Danska krona	196,700	191.—
Grška drahma	7,490	7.—
Kanadski dolar	995,400	960.—

izleti

Liga za okolje prireja v nedeljo, 14. t. m., vodeno ekskurzijo v park Doline Glinsčice. Zbirališče ob 9. uri na trgu v Boljuncu. Vpisovanje in informacije na tel. št. 364746.

Devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti organizira 3. in 4. novembra avtobusni izlet po Stajerski vinski cesti. Vpisujejo: Mario Kralj, Martin Breclj in Antek Terčon.

Dolinska sekcija Slovenske skupnosti obvešča, da avtobus za izlet na Gorenjsko v nedeljo, 14. t. m. odpotuje ob 6.30 iz Boršta, ob 6.40 iz Boljunca in ob 6.45 iz Doline (pri Križu).

Mladinski odsek SPDT obvešča, da je bil izlet na Volnik za vse osnovne šole tržaške pokrajine premeščen na nedeljo, 14. t. m. Zbirališče ob 9. uri na glavnem trgu v Repnu. Informacije na tel. 55180.

Barkovljansko društvo prireja izlet v Istro v nedeljo, 14. t. m. Za pojasnila tel. na št. 363452 ali 415797.

mali oglasi

PRODAM fiat ibiza, letnik '86, v dobrem stanju. Tel. na št. 208271.

FIAT UNO 45SL, leto 87, v odličnem stanju, po ugodni ceni, prodam. Tel. 200912 v večernih urah.

OSEBNI RAČUNALNIK machintosh SE, s spominom 2 mega in trdim diskom 40 mega, tudi ločeno prodam, še v garanciji. Tel. 302748.

PO ZELO UGODNI CENI prodam na Pokritem trgu v Trstu prostor za prodajo cvetic - rastlin. Tel. v večernih urah na št. 381006.

PRODAM FIAT UNO 45 FIRE, letnik 89. Tel. 213782.

UGODNO PRODAM APE, letnik 88, in motor BMW, letnik 80. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 910150.

PRODAM RAČUNALNIK COMMODORE 64 in tiskalnik MPS 1200 po ugodni ceni. Telefonirati na št. 212293.

PRODAM AVTO seat ibiza letnik 1987 prevoženih 45000 km v odličnem stanju. Telefonirati od 15. do 17. ure na številko (0481)882334.

PRODAM seat marbella 900, poltovornjak, popolnoma nov. Tel. 299087 ali 299494.

PRIVATNIK proda golf GTD, turbo dizel, letnik '85, za približno 7.000.000 lir. Tel. 578193.

MLADA DRUŽINA išče trisobno stanovanje na Opčinah, Proseku, Furlanski cesti, v Barkovljah ali na Greti. Tel. 572126 v večernih urah.

PRIZNANI zamejski ansambel išče basista (bas kitara) s poznanjem slovenske narodnozabavne glasbe. Pismene ponudbe poslati na Publiet S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Bas - kitara«.

PRI ČOČEVIH osmico so odprli. Vino na pipco dali in tudi za domač prigrizek poskrbeli, zato korajžno v Doberdob, da poide ne dobro!

PEPI SANCIN - ŠARNEK ima odprto osmico v Dolini. Toči belo in črno staro vino.

KUPIM stanovanje na Opčinah ali v središču mesta. Tel. na št. 213267 od 13. do 14. ure - Marko Sošič.

SVETOVNO znana firma nudi osebam, bivajočim v Jugoslaviji, možnost velikega zaslužka, tudi part time. Zainteresirani naj telefonirajo na št. (040) 327281 od 19. do 21. ure.

PODJETJE import/export zaposli izkušnega knjigovodjo/kinjo z dolgoletno prakso pri vodenju vseh administrativnih in operativnih funkcij, tudi na področju davčnih obveznosti. Potrebno znanje personal kompjuterja. Pismene ponudbe poslati na: Publiet S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Knjigovodja".

FIRMA IMPORT/EXPORT išče uradnika/co za operativne naloge pri uvozu/izvoznem poslovanju, z večletno prakso na tem področju. Pismene ponudbe poslati na: Publiet S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Operative".

PODJETJE, ki se ukvarja z elektroniko, išče fanta za pomoč part-time. Pismene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »G.S.«.

25-LETNA uradnica s štiriletno prakso na področju import/export in znanjem angleščine ter srbohrvaščine išče primerno zaposlitev. Cenjene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Uradnica imp/exp«.

NA OPČINAH blizu kopališča Ul. dei Salici se je zgubil papagaj zelene barve. Prosimo vsakogar, ki bi ga opazil, da telefonira na št. 213233.

V BLIŽINI GORICE dajemo v najem približno 130 kv. m prostorov primernih za urade. Klicati v uradnih urah na št. (0481)535713

ŠTEDILNIK za centralno kurjavo z ogrevanjem na drva (Termocucina TG 24) za 3.000.000 lir prodam. Tel. 291439 ob popoldanskih urah.

Leonard Bernstein je odložil taktirko

Svetovna glasbena javnost se bo morala odpovedati eni najbolj zanimivih in živahnih osebnosti - Leonardu Bernsteinu, ki je po nasvetu zdravnikov dokončno stopil z dirigentskega pulta. Eden najuglednejših dirigentov in prav gotovo najslavnejši ameriški dirigent povojne dobe nas ne bo več razveseljeval in razburjal s svojimi interpretacijami, ki so bile včasih boljše in včasih slabše, najpogosteje briljantne in nikoli dolgočasne, brezbarvne, saj je Bernstein dosegal najboljše prav na koncertih v živo, ko je znal viliti orkestru svojo energijo. Zato se je dolga leta tudi izogibal snemalnih studiev. Ne bomo se mogli tolažiti niti z Bernsteinom pianistom, ker je igranje na klavir po mnenju zdravnikov tudi prenaporno in so mu ga prav tako prepovedali. V tolažbo (resnici na ljubo nekoliko skromno) naj bi nam bilo, da se bo Bernstein lahko še ukvarjal s kompozicijo, prav gotovo bo zaključil svoj življenjepis in se bo še bavil s poučevanjem. Ampak vse to se nam zdi premalo, ker smo pri njem (verjetno ne pomotoma) najbolj cenili nastop pri klavirju in na dirigentskem pultu, ko so njegove izvedbe Schumanna, Brahmsa in Mahlerja bile vedno edinstvene, neponovljive, izredne.

Eno najmarkantnejših osebnosti v glasbenem svetu, človeka, ki je ob prvem nastopu pred newyorško Filharmonijo 13. novembra 1943 (nadomestil je zbolelega Bruna Walterja) prišel na prvo stran New York Timesa, je v bistvu premagalo življenje, ki ga je Bernstein doslej suvereno izigral, saj se ni nikoli pokoraval načelom zdravega življenja. 72-letni dirigent je še pred nedavnim kadil celo med delom, da mu je glas bil že odločno zagrljen. Zaradi resnih težav s pljuči in dihalnimi organi je Bernstein že poleg odpovedal vrsto koncertov. Njegov zadnji koncert bo tako tisti, ki ga je dirigiral 19. avgusta pred bostonskim Simfoničnim orkestrom v Lenoxu (Massachusetts). Ostanjejo nam njegove plošč, ki bodo v ponatisu prav gotovo preplavile tržišče. Vendar, kot rečeno, najzanimivejši so bili Bernsteinovi koncerti, ko se je umetnik vedno odzival na okoliščine, občinstvo, da so postale njegove izvedbe res glasbeni dogodki, še posebno, če je imel pred seboj orkestre, kot so London Symphony Orchestra ali Wiener Philharmoniker ali katerikoli svetovno znani sestavi, ki je z dirigentom znal podati nepozabne izvedbe velikih mojstrov.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Iz revij o otroški problematiki

Na vrsti je mesečni pregled nekaterih revij, ki se ukvarjajo z otrokom, vzgojo in posebej s problemom handikapa. Deveta številka mesečnika *Otrok in družina*, revije za družinsko in družbeno vzgojo prinaša na naslovnici teme: integrirani pouk, mi tako, kako pa vi, dojenčki in malčki v vrtcu, bosonogi in zdravi, kaditi prepovedano, nagrade...

O tem, kaj je integrirani pouk, nas pouči dr. Milica Bergant. To je pouk, pri katerem so med seboj predmeti povezani, hkrati pa je pouk povezan z okoljem šole. Tak pouk upošteva otrokove izkušnje in njegovo lastno aktivnost in se začne leto eksperimentalno v 27 prvih razredih v Sloveniji z učitelji prostovoljci, njihova mentorica pa je ravno dr. Bergantova, avtorica zapisa v reviji *Otrok in družina*. Avtorica izhaja iz ugotovitve, da je tak način pouka, ki spada sedaj v okvir tiste vede, ki jo imenujemo progresivna pedagogika, imel med obema vojnoma svoje teoretične in praktične v nekaterih učiteljih na Slovenskem. Med njimi so zapustili sled predvsem Ernest Vranc, Josip Dolgan in učitelj Jurančič. Reformno gibanje, ki se je leta 1887 začelo na Hrvaškem, v okviru »osijškega eksperimenta« in na pobudo prof. Bognarja, je dobilo svoje navdušence tudi v Sloveniji, vendar je vzgib kmalu zamrl zaradi nenaklonjenega okolja. Način integriranega pouka ruši tradicionalno podobo sprejemanja znanja v šoli, hkrati pa zahteva prilagodljivega učitelja, ki zna spretno reševati odnosov z in med otroki. Članek je zanimiv tudi zato, ker se približe dotika problemov, s katerimi se soočamo tudi v naših. Avtorica bo temo nadaljevala v prihodnji številki.

Družbenopolitične spremembe v Sloveniji so narekovale tudi nekatere revizije v šolskem sistemu. O spremembah v poklicnem in tehniškem izobraževanju piše Marija Tome.

O šolskem uspehu piše dr. Apica Kos. Navadno je šolski uspeh aktualen ob polletju, najbolj pa ob koncu pouka. Vendar takrat ne moremo veliko storiti. Dobro je zato, da se zamislimo že ob začetku pouka. Iz podnaslovov zapisa o šolskem uspehu v reviji pa laho razberemo, da so lahko za slab ali slabši šolski uspeh vzrok otrokove prvotne čustvene posledice in celo psihosocialne motnje. O vsem tem nas poglobljeno pouči zapis dr. Anice Kos, *Mi tako, kako pa vi?* Avtorica primerjave z danskim šolstvom je Marja Stojin.

Dr. Maja Zupančič se ukvarja s problemom otrokove moralne sodbe: kaj je po njegovem dobro ali slabo.

Dr. Slavica Pogačnik - Toličič razvije temo o duševnem razvoju dojenčka na konkretno vprašanje mladih staršev.

Veliko člankov in zapisov obravnava tokrat problematiko iz vrtcev: o glasbeni vzgoji z malimi glasbilo, o izkušnjah dojemanja tujega jezika v vrtcih ali o knjižnici v vrtcu.

Dve tiskani strani sta posvečeni boju proti kajenju. Izhajata iz premise, da vsaka pokajena cigareta skrajša kadilcu

življenje za pet minut. Zato je »Kaditi prepovedano« piše prim. mag. Dušan Repovš; o nekdanji kadilki pa govori zapis *Zakadila je 22 tisoč DEM*.

Tudi tokratno številko dopolnjujejo in pestrijo že ustaljene rubrike, med njimi dovolj bogata Pozdravljeni otroci.

H - Incontri

Glasilo Konzorcija CAMPP, ki v Vidmu skrbi za zdravstveno in psihopedagoško oporo prizadetim osebam, *H - incontri*, prinaša tudi tokrat vrsto specifičnih zapisov, ki so izredno zanimivi predvsem za operaterje na področju prizadetosti.

Zapis, ki razvija znanje o strukturah za bivalna središča prizadetih, izhaja iz dekreta predsednika deželne uprave, ki so ga izdali letos februarja.

V prvem delu revije je objavljen pravilnik, ki določa karakteristike in ureja pravila za ustvarjanje središč za prizadete z različnimi nameni (dnevno varstvo, bivališča, terapevtska središča).

Zanimivo je tudi izvajanje Emanuele Primosi o *Glasbi in šoli*. Posebej se ukvarja z glasbeno terapijo psihopedagoškega, kliničnega in psihiatričnega, promocijsko družbenega tipa. Zapis razvija s primerjavo programov, pregledom izkušenj po tridesetih letih, razvojem in drugimi opisi konkretnih izkušenj po šolah in ustanovah.

Ob koncu je objavljen predlog zakonskega osnutka, ki ga je izdelala Zveza zadrug Furlanije Julijske krajine z namenom, da bi prispevali k razvoju integriranih zadrug pri uresničevanju priložnosti za delo prizadetim osebam.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nad.: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: Io non protesto, io amo (glas., lt. 1968, r. Ferdinando Baldi, i. Caterina Caselli), vmes (11.55) vreme in vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Dok.: Kvarkov svet - Pionirji arheologije
15.00 Rubrika: Primissima
15.30 Italijanske kronike
16.00 Mladinska oddaja: Aspettando Big!
17.35 Odprti prostor
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 Film: Un italiano in America (kom., lt. 1968, r. A. Sordi, i. Vittorio De Sica, Alice Condén)
22.20 Aktualno: Ed è subito RAI 1
23.00 Dnevnik
23.10 Podelitev nagrade Rodolfo Valentino
24.00 Dnevnik in vreme
0.20 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2

7.00 Nan.: Lassie in risanke
8.40 Nad.: Clayhanger
9.30 Dok.: Bazilika sv. Petra
10.00 Film: Il segreto di Montecristo (pust., ZDA 1961, r. Berman-Baker)
11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto
11.55 Nadaljevanka: Capitol
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika o gospodarstvu
13.45 Nadaljevanka: Beautiful
14.30 Nan.: Saranno famosi
15.15 Variete: Ghibli
16.30 Vesti in Iz parlamenta
16.40 Film: Il castello di carta (dram., ZDA 1968, r. John Willermin, i. George Peppard)
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York
19.45 Dnevnik in sport
20.30 Aktualno: Altri particolari... in cronaca - Il giallo di via Poma
22.05 Večerni dnevnik
22.15 Dok.: Free Dog
23.35 TV film: Stelle in fiamme (dok.)
0.10 Dnevnik in horoskop
0.35 Film: Vjevere giovane (dram., Fr. 1976, r. Jacques Rouffio)

RAI 3

12.00 Dok. oddaja: Meridiana - Življenje živali, Koloradska planota, Il bel mangiare, Dežele v ogledalu - Sicilija
14.00 Deželne vesti
14.30 Dokumentarca: Knjižno mesto, 15.00 Neukrotljive ženske it. zgodovine
15.30 Rubriki: Rally in Bici & Bike
16.30 Drobci
17.00 Nan.: Vita col nonno
17.50 Živi planet: Skrivnosti džungle
18.45 Športna rubrika: Derby
18.55 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato
20.30 TV film: Plagio (dram., It.-Nem. 1990, r. Cinzia Torrini, i. Leslie Malton, Stephen Brennan, 1. del)
22.05 Večerni dnevnik
22.10 Film: Delitto d'amore (dram., lt. 1974, r. Luigi Comencini, i. Giuliano Gemma)
24.00 Nočni dnevnik
0.30 Oddaja o kulturi: Fuori orario

TV Ljubljana 1

9.00 Spored za otroke in mlade: nanizanka Grizli Adams
9.25 Šolska TV: izobraževalni oddaji Oddaja za učitelje, 9.40 Pustolovščina slikarstvo
10.05 Mozaik. Tečaj angleščine za najmlajše, 10.15 Slovenci v zamejstvu
10.45 Nanizanka: Zakon in Los Angelesu
14.45 Mozaik (pon.)
15.30 Žarišče (pon.)
15.55 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Šolska TV (pon.)
18.05 Teleski: Pripravimo se na smučanje
18.35 Spored za otroke in mlade: nanizanka Čudežna leta
19.00 Risanka in TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Podmornica (L. G. Buchheim, 1. del)
21.05 Tednik
22.10 Dnevnik in vreme
22.30 Nočni program Sova, vmes nan. Vse razen ljubezni, Pulaski

TV Koper

12.30 Mednarodni nogomet
14.30 Pregled športnih dosežkov v ZDA: USA Sport
16.45 Wrestling Spotlight
17.00 Nogomet - pokal Libertadores
18.30 Odprta meja
19.00 TVD Novice
19.30 Otroška oddaja
20.00 TV debata: La Battana
20.30 Mozartov Koncert za harfo in klavir
21.00 Nogomet - pokal Libertadores
22.45 TVD Novice
23.00 Košarkarski Turnir McDonald's Open: Barcellona-Pop '84, 0.45 New York Knicks-Scavolini

TV Slovenija 2

17.30 Studio Ljubljana
19.00 Nanizanka: 'Alo, 'alo
19.30 Dnevnik in Žarišče
20.30 Dokumentarci: Slovenija - Jesen, 29.55 Mali koncert, 21.10 Afera prisluškovanja
21.40 Košarkarski turnir McDonald's Open: Barcellona-Popn 84 in New York Knicks-Scavolini

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 8.00, 14.00 Deželna kronika; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Praviljica; 8.10 Slovenski esej; 8.40 Melodije; 9.30 Čas trobentic in čas kostanja; 9.45 Orkestralna glasba; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Demetra, pridobljena zemlja; 12.15 Instrumentalni solisti; 12.40 Cecilijanka 1989; 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Glasba po željah; 14.10 Dvigljena zavesa; 15.00 Country glasba; 15.30 Zvočne kulise; 16.00 Mi in glasba: MPZ Milan Pertot iz Barkovlj (dir. Aleksandra Pertot); 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja: Jugoslavija po letu 1945; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.

RADIO SLOVENIJA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladina poje; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Oddaja o jeziku; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Zborovske pesmi; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Glasba.

CANALE 5

8.00 Nanizanka: Simon Templar - Mercanti di uomini
9.00 Film: Era lui... si si (kom., lt. 1950, r. Marino Girolami, i. Walter Chiari, Silvana Pampanini)
11.00 Aktualno: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro, Zdravniki pregled, 16.30 Cara TV
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 17.50 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Kviz: TeleMike
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.55 Striscia la notizia
1.15 Nanizanki: Marcus Welby - Enio, 2.15 Fantasilandia - Un uomo da niente, Lopo Rojo

RETE 4

8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
11.30 Nanizanka: La casa nella prateria - Il regalo
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.50 La valle dei pini, 17.25 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati (vodi Luca Barbareschi)
19.30 Nad.: Dynasty
20.35 Film: L'agente speciale Mackintosh (krim., VB 1973, r. John Huston, i. Paul Newman, Dominique Sanda)
22.30 Tednik: Kronika
23.15 Nan.: China Beach
0.15 Filmske novosti
0.20 Film: La vergine della valle (western, ZDA 1955, r. Robert Webb, i. Robert Wagner)

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja
8.30 Nanizanke: Flipper, 9.00 Arnold, 9.30 La piccola grande Nell, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Charlie's Angels, 13.00 La famiglia Bradford, 14.00 Happy Days
14.30 Radio Carolina 7703
15.30 Nanizanka: Compagni di scuola
16.00 Otroška oddaja: Bim Bum Bam in risanke
18.30 Nanizanki: Tarzan, 19.30 Casa Keaton
20.00 Risanke
20.30 Film: Who's that Girl (kom., ZDA 1987, r. James Foley, i. Madonna, Griffin Dunne)
22.25 Aktualno: Madonna danes in jutri
22.35 Aktualno: Born in the USA - Mesta rock glasbe
23.05 Variete: Capolinea
23.35 Rubrika: Grand Prix
0.50 Košarka, Turnir McDonald's Open: New York Knicks-Scavolini Pesaro

ODEON

8.00 Nanizanke: Arthur, 9.00 Tony e il professore, 10.30 The Collaborators, 11.30 Lespie
12.30 Filmi in risanke
15.00 Nadaljevanka: Signore e padrone
16.00 Film: Cresus (kom., Fr. 1960, r. Jean Giono, i. Marcelle R. Rellys)
17.00 Nanizanka: Galactica
19.00 Filmi in risanke
20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiù
20.30 Film: Il piacere della sua compagnia (kom., ZDA 1961, r. George Seaton, i. Debbie Reynolds)
22.45 Dok.: Diario di soldati
23.15 Film: Mosse pericolose (dram., Fr. 1983, r. Richard Dembo, i. Michel Piccoli)

TMC

10.00 Nanizanka: La famiglia Partridge
10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Tajnosti in skrivnosti
13.00 Sport in dnevnik
13.30 Aktualno: Ženska TV
15.00 Film: Le ragazze di San Frediano (kom., lt. 1954,

TELEFRIULI

16.00 Otroška oddaja
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
19.30 Dnevnik
20.00 Nanizanki: Julia (pon.), 20.30 Julia
22.30 Nočne vesti
23.00 Rubrika: Vetrine di...
0.30 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

r. Valerio Zurlini, i. Antonio Cifariello, Rossana Podestà)
16.40 Aktualno: Ženska TV
18.00 Nanizanki: Autostop per il cielo, 19.00 Quartieri alti
19.30 Variete: C'era questo, c'era quello
20.00 Vesti: TMCNews
20.30 Film: Mickey e Nicki (dram., ZDA 1975, r. Elaine May, i. Peter Falk)
22.30 Montreaux Jazz Festival
23.30 Večerne vesti
23.50 Film: Bataan (vojni, ZDA 1943, r. Tay Garnett, i. Robert Taylor)

TELEFRIULI

16.00 Otroška oddaja
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
19.30 Dnevnik
20.00 Nanizanki: Julia (pon.), 20.30 Julia
22.30 Nočne vesti
23.00 Rubrika: Vetrine di...
0.30 Nočne vesti

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clici; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti za gospodinj; 11.00 Pisali so nam...; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Vse za dopust v Jugoslaviji; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Jazz glasba; 10.00 Nočni program - glasba.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 18.30 Zmenek s psihologom; 20.00 V svetu knjige; 21.00 Nočni program - glasba.

Včeraj dopoldne protest v Gorici

Delavci Ansalda zahtevajo jasnost glede usode tovarne v Tržiču

Delavci tržiške tovarne Ansaldo nadaljujejo sindikalni boj za ohranitev delovnih mest in obstoja tovarne. Prejšnji petek so bili v prvi vrsti na deželni manifestaciji v Tržiču, oklicani v okviru vsedravnih stavke delavcev kovinarske stroke, včeraj pa so priredili protestni sprevod po goriških ulicah. Kakih stopenjdeset delavcev te prestižne tržiške tovarne je sredi dopoldneva v sprevodu obšlo glavne goriške ulice, se nekaj časa zaustavilo pred palačo Pokrajine, nato pred Trgovinsko zbornico in Občino. Opoldne je delegacijo tovarniškega sindikalnega sveta ter tajnike sindikata kovinarjev treh največjih sindikalnih zvez - delegacijo je vodil tajnik sindikalne zveze CGIL Giuliano Bon, sprejel predsednik Pokrajine Gianfranco Crisci.

Predsednika so sindikalni predstavniki opozorili, da je v zadevi Ansalda treba reševati dvojje vprašanj: poleg trenutnih aspektov dopolnilne blagajne in vračanja delavcev v proizvodnjo, oziroma omiljenja ukrepa o odslovlitvi viška delovne sile, je čimprej treba rešiti osnovno vprašanje nadalnje usode podjetja. Medtem ko je za obrata v Genovi in Milanu, kakor nam je v pogovoru dejal Giuliano Bon, v glavnem že znano, kako bo v prihodnje, ostaja vrsta nejasnosti in nedorečenosti glede usode tovarne v Tržiču, ki, kakor

znano, sodi v isto skupino podjetij z državno soudeležbo.

Obstaja nevarnost, da se bodo prav glede tovarne v Tržiču sprejemale odločitve brez vednosti in sodelovanja v zadevi najbolj zainteresiranih, to je delavcev in sindikatov. Čudijo, po besedah Giuliana Bona, tudi zamude Dežele pri reševanju tega vprašanja. Pred skoraj mesecem dni (18. septembra) je deželni odbornik Saro obljubil posredovanje, da pride do čimprejšnjega srečanja s predstavniki Fin-

meccaniche. Do tega srečanja pa še ni prišlo.

Gianfranco Crisci naj bi znova posredoval tako na Deželi kakor na drugih nivojih, da do omenjenega sestanka pride in da se tudi preveri, kolikšno veljavnost imajo leta 1983, oziroma 1988 doseženi sporazumi.

Če do srečanja s Finmeccanico ne pride v kratkem, bodo delavci pripravili manifestacijo pred sedežem deželne vlade v Trstu, predvidoma že v prihodnjem tednu.

Sejem bo v Gorici od 27. oktobra do 4. novembra

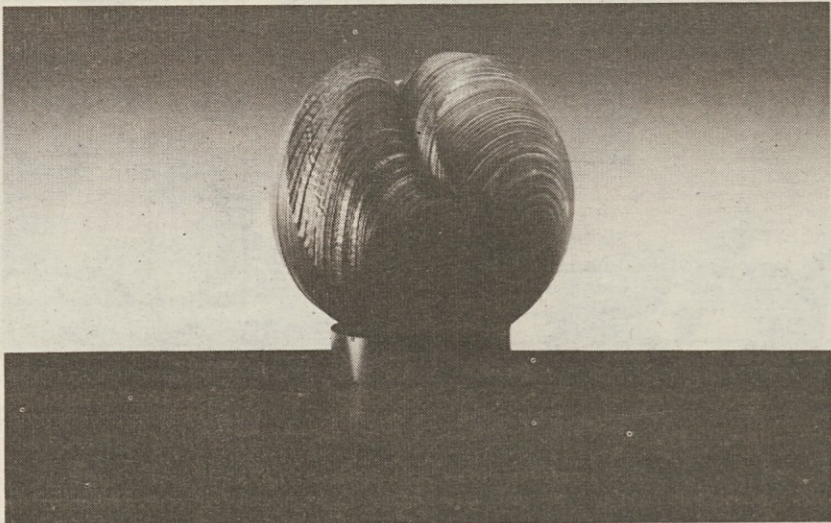
Predstavili 10. Motor Expo

Prireditelji avtomobilskega in motornega sejma Motor expo racing bodo z letošnjo izvedbo od 27. oktobra do 4. novembra praznovali 10. obletnico te manifestacije, ki se je z več kot sto tisoč obiskovalci že uveljavila kot najodmevnejša goriška sejemska prireditve. Program so včeraj predstavili Roberto Mervic v imenu združenja Outline, predsednik Trgovinske zbornice dr. Enzo Bevilacqua predsednik ACI Mario Tirel in pokrajinski odbornik za šport Ermes Dosso.

Kot vedno bo tudi tokrat sejem ponudil bogat pregled serijske avtomobilske in motoristične produkcije ter primerke dirkalnih vozil, začenši z bolidi formule 1. Predstavili bodo tudi nekatera znamenita vozila (na primer limuzine maršala Tita) iz muzeja na Vrhnikih. Na razstavišču Espomego se bodo v dneh sejma odvijali številna tekmovanja in eksihibicijski nastopi, na katerih bodo sodelovali vrhunski tekmovalci na mednarodni ravni. Občinstvo bo lahko tudi poskusilo nekatera vozila (kart-cross in druga). Skratka program naj bi bil izredno bogat in zanimiv, tako da si prireditelji obetajo vsedravnih odmev manifestacije.

Umetnik spet v javnosti po 12-letni »tišini«

Kipar Slavko Tihec jutri v galeriji Meblo

Z razstavo akademskega kiparja Slavka Tihca iz Maribora pričenjajo jutri Goriške galerije v Novi Gorici novo razstavno sezono v Galeriji Meblo. Avtorja, znanega predvsem po javni spomeniški plastiki, bo predstavila direktorica Goriškega muzeja Nelida Silič Nemec. Dvanajst let je že minilo od zadnje Tihčeve predstavitve v javnosti, zato je ta razstava toliko bolj zanimiva in bo verjetno presenečenje tudi za poznavalce njegovih stvaritev.

Otvoritev razstave bo jutri, 12. oktobra, ob 18. uri, na ogled pa bo do 27. oktobra.

Na sliki: eno od Tihčevih del, ki bodo na ogled v novogoriški galeriji Meblo.

Ogledali si bodo ostanke nekdanjega samostana

Pevmski rajonski svet prireja v nedeljo pohod na Sabotin

Rajonski svet za Pevmo, Štmaver in Oslavje prireja v nedeljo, 14. t. m., poldnevni pohod na vrh Sabotina. Zbirališče bo ob 9. uri pred cerkvico v Štmavru. Nato se bodo udeleženci peš napotili do vrha hriba, kjer si bodo ogledali ostanke nekdanjega samostana. O arheološki zanimivosti bo spregovoril Zdenko Vogrič. Nato se bodo vsi spustili do Štmavra, kjer bodo člani tamkajšnjega društva Sabotin nudili krožnik pašte. Podrobnejše informacije in vpisovanje pri rajonskih svetovalcih. Prireditelji naprošajo, da bi se vsi zainteresenti čimprej javili, kajti za vzpon na Sabotin si bo treba predhodno zagotoviti dovoljenje vojaških oblasti. Kdor bi želel na hrib z avtomobilom, to velja sicer samo za starejše osebe in v omejenem številu, se mora prirediteljem prijaviti najkasneje do sobote, 13. t. m. V primeru slabega vremena bo pohod naslednjo nedeljo, 21. oktobra.

Skupinska razstava v KD ob 40-letnici zveze CISL

Sindikalna zveza CISL na Goriškem praznuje letos 40-letnico ustanovitve. Obletnico bodo obeležili z vrsto pobud, ki se bodo odvijale danes in jutri v Kulturnem domu v Gorici. Tu bodo danes ob 18.30 odprli bogato prodajno razstavo slikarskih del, na kateri sodeluje okrog 40 umetnikov. Izkupičke bodo namenili združenju AISM (združenje za boj proti sklerozi). Ob 20.30 bo v Kulturnem domu koncert komorne glasbe. Proslava 40-letnice se bo nadaljevala jutri ob 9.30 z nagovorom pokrajinskega tajnika zveze Vittoria Brancatija, podelitvijo priznanj dosedanjim tajnikom in članom s 40-letnim, oziroma 35-letnim članstvom. Ob 12. uri je napovedan poseg vsedravnega tajnika Marinija. Povedati velja še, da so ob 40-letnici sindikalne zveze CISL natisnili tudi knjigo, nekakšno kroniko, Giovannija Padovana "Appunti di storia del movimento sindacale nella Venezia Giulia. Padovan je bil, kakor znano, dolgo let na čelu sindikalne zveze CISL.

Včeraj dopoldne med Rubijami in Zagrajem

Zaradi okvare iztiril vlak

Železniški promet med Rubijami in Zagrajem je bil včeraj precej časa povsem prekinjen, še kakšen dan pa se bo odvijal s težavo. Med omenjenima železniškima postajama je namreč včeraj, nekaj minut pred 10. uro iztiril tovorni vlak. V nesreči sicer ni bilo človeških žrtev in niti ranjenih, pač pa je nastala precejšnja gmotna škoda. Uslužbenci železnice so morali namreč popraviti dva železna nosilca električne linije, ki ju je dobesedno odnesel vagon, ki je iztiril in popraviti okrog 400 metrov pragov in tračnic.

Tovor dveh vagonov se je razsul po železniškem nasipu, oziroma je zasul drugi tir.

Kompozicija, ki jo je sestavljalo poleg lokomotive še trideset vagonov, naloženih z odpadnim železom v razsutem stanju, se je pretrgala na dvojje in sicer med 23. in 24. vagonom, potem ko je eno od koles, zaradi mehanske okvare, odletelo s podvozja.

Vagon št. 23. to je tisti vagon, kjer je nastala okvara, je dobesedno zasukalo za 90 stopinj. V taki legi, torej nepravilno na os železnice, je nato drsel nekaj sto metrov daleč. Ob tem je zadel v dva železna nosilca električnega omrežja. Posledice takega drsenja so bile krepko opazne tudi na pragovih in podlagi, na kateri slonijo tiri. Tovor se je deloma razsul po visokem železniškem nasipu. Tovor iz naslednjega vagona pa je izpadel na drugo stran in

je, deloma zasul drugi tir. Do nesreče je prišlo nekaj minut zatem, ko je kompozicija, ki so jo sestavili v Gorici odpeljala, ob 9.37 za Porto Nogaro. Zgodila pa se je nekaj sto metrov daleč od Rubijske železniške postaje v smeri proti Zagraju, na mestu, kjer so nameščene kretnice. Lokomotiva je bila po nesreči ustavljena prav nad

spomenikom karabinjerjem, ki so bili ubiti v podzemnem atentatu.

Kakor smo že uvodoma zapisali, je bila progla pretežni del dneva zaprt. Za prevoz potnikov so poskrbeli z avtobusi. Enega od dveh tirov naj bi predvidoma usposobili do prvih jutranjih ur. Dela za popolno normalizacijo pabodo trajala nekaj dni.

Srhljiva nezgoda včeraj na Jazbinah

Hude opekline priletne ženske Ogenj je zajel njeno obleko

S pridržano prognozo zaradi opeklin 2. in 3. stopnje po skoraj polovici telesa, so včeraj popoldne v videmsko bolnišnico sprejeli 87-letno Karolino Medvešek z Jazbin št. 10. Na domu, jo je včeraj, nekaj pred 16. uro, doletela srhljiva nezgoda. Medtem ko je imela opravka s plinskim štedilnikom ji je zagorela obleka. Ženska je bila, kljub visoki starosti toliko prisebna, da je plamene najprej skušala pogasiti sama. Odhitela je do kopalnice in skušala gorečo obleko pogasiti z vodo. Vendar ji to ni uspelo. Kot živa bakla je nato stekla do okna in poklicala na pomoč. Klicanje je slišal sosed Stefano Cosma in takoj priskočil na pomoč goreči ženski ter tudi poklical rešilni avto.

Ponesrečenka je bila, kakor smo izvedeli od sorodnikov, ves čas prisebna in je tudi povedala, kako je do nesreče prišlo. Nameravala si je pripraviti čaj za večerjo in prižgala plinski štedilnik, med ravnanjem okrog štedilnika pa so se ji vnela oblačila.

Ponesrečenka je bila tačas sama doma, saj je bil sin Zorko z družino, v krogu katere sicer živi, tačas na polju.

Ponesrečenko so najprej prepeljali v goriško bolnišnico, od tam pa odredili njeno takojšnjo premostitev v Videm, kjer so si zdravniki pridržali prognozo. Opekline ima namreč na polovici telesne površine, zlasti pa sta prizadeta poprsje in trebušni del trupa.

Veliko število abonentov za sezono SSG v Gorici

V Gorici je v teh dneh v polnem teku abonmajska kampanja Slovenskega stalnega gledališča za sezono 1990/91. Dosedanji odziv ljubiteljev gledališča je nadvse razveseljav, kar daje predvidevati, da bodo letos vsi sedeži razprodani. Interesenti oz. "zamučniki" naj zato pohitijo z vpisom, saj je še malo razpoložljivih mest.

Na odru Kulturnega doma v Gorici si bomo letos lahko ogledali sedem predstav. Slovesen začetek bo že 15. in 16. oktobra s predstavo Cankarjevih Hlapcev v režiji Borisa Kobala. Druga predstava bo komedija Mojstrska lekcija Davida Pownalla o oblasti in pravici do ustvarjanja (režija Mario Uršič). Januarja bo sledila Lorcova pesnitev s petjem in plesom Kaj pravijo rože v režiji Mete Hočvar. Marca bo uprizoritev O'Neillovega Dolgega potovanja v noč (Pretresljiva igra z močnim avtobiografskim poudarkom, ki obravnava problem mamil in razpada družine) v režiji Dušana Jovanoviča. Še prej, februarja, bo na sporedu Triptih (komične enodejanke italijanskih sodobnih književnikov s skupnim imenovalcem v teatru absurda). Nazadnje še gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice z Machiavellijevo Mandragolo in Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja z Dumasovim Pokvarjencem.

Vpisovanje abonentov se nadaljuje v Kulturnem domu v Gorici (Ul. Brass 20 - tel. 33288) vsak delavnik od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 12. ure. Cena abonmaja znaša: red A 85.000 lir; red B pa 70.000 lir; mladinci 40.000 lir. Cena vstopnice za posamezno predstavbo pa bo 18.000 lir (za mladince 10.000 lir). SSG razpisuje tudi družinski abonma, ki omogoča družinam skupni obisk z osnovnim abonmajem, kateremu vsak nadaljnji član doplača 40.000 lir. Abonenti imajo pri predstavah izven abonmaja 30% popusta.

Natečaj za mlade

V goriškem centru Thelema še naprej zbirajo dela za 1. natečaj na temo "Sanje, simbol, domišljija". Natečaj, ki je namenjen predvsem mladini, se deli v tri skupine: poezijo, črnbelo fotografijo in likovno upodabljanje. Prireditelji sprejemajo le izvirna dela, ki niso bila še nikdar nagrajena. Slovesna podelitev nagrad bo 21. oktobra v Kulturnem domu v Gorici, kjer bo tudi posvet na temo "Ustvarjanje človeka: mladina se zbira". Udeleženci natečaja lahko oddajo dela do ponedeljka, 15. t. m., v centru Thelema, Korzo Italia 174. Udeležba je brezplačna.

Prošnje za deželne prispevke

Goriška pokrajinska uprava opozarja zainteresente, da zapade 31. oktobra rok za predstavitev prošenj za prispevke, ki jih delijo na osnovi nekaterih deželnih zakonov. Gre za DZ št. 13 dne 11. 7. 66 - prispevki za delovanje tehničnih, likovnih in poklicnih šol ter šol za bolničarje in zdravstvene pomočnike, in DZ št. 59 dne 20. 6. 88 - prispevki za glasbene šole. Interesenti dobijo vsa pojasnila s tem v zvezi v uradu za šolstvo na Pokrajini, Korzo Italia 55, tel. 385283.

Večer v Ronkah

Društvo Jadro v Ronkah je obnovilo svojo dejavnost. Tako jutri ob 20. uri vabi na kramljanje o Slovencih v Laškem v prvih povojnih letih. Pogovor bosta vodila Alojz Markovič in Mira Rijavec Ivašič. Srečanje bo na društvenem sedežu.

Nesreča

Na nevrološkem oddelku bolnišnice na Katinari je na zdravljenju 19-letna Elena Urdan iz Gorice, ulica Rocca 31. Ranila se je v prometni nesreči, v torek okrog polnoči, v ulici Duca d'Aosta. V nesreči je bila soudeležena tudi 19-letna Ljuba Tomsič iz Sovodenj. Zaradi močnega šoka in občasne izgube spomina in drugih motenj psihičnega ustroja, so se zdravniki goriške bolnišnice odločili za prevoz ranjenke na specialistični oddelek tržaške bolnišnice.

Koroška predstava za otroke

V okviru Koroških dnevov na Primorskem bo danes in jutri na Goriškem predstava za mladino "Juri-Muri v Afriki." Tekst je delo Toneta Pavčka, mladi koroški skladatelj in pevec Gabriel Lipuš pa je napisal glasbeno spremljavo. O dogodivščinah Jurija Murija v Afriki pripoveduje znani slovenski gledališčnik Polde Bibič.

Prva predstava bo danes ob 15. uri v števerjanski osnovni šoli A. Gradnik, zvečer ob 18. uri pa v župnijski dvorani v Doberdobu. Jutri bo Juri Muri najprej obiskal ob 9. uri osnovno šolo O. Župančič v Gorici, nato pa še ob 11. štandreško župnijsko dvorano kjer bo predstava za osnovno šolo Fran Erjavec in štandreški vrtec.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI Dol/Jamlje priredi "piknik" v nedeljo, 21. oktobra, ob 15. uri pri Jordanu Semoliču v Jamljah. Vpisujeta Ettore Moro (tel. 78351) in Ernest Sobani (tel. 419981) do vključno 18. oktobra.

kino

Gorica

CORSO 17.30-22.00 »Ritorno al futuro III«.

VERDI 17.30-22.00 »Pretty woman«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Stallone superdotato offresi per femmine bestiali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Calde gocce di rugiada«. Prep. ml. pod 18. letom.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Domenico Rosati iz splošne bolnišnice v cerkev pri sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 11.10 Nicolo Grego iz bolnišnice Janeza pod Boga v Tržič, ob 12.45 Francesco Delponte iz bolnišnice Janeza od Boga v Scodovacco, ob 13.30 na glavnem pokopališču (krsto pripelejo iz Masse-Carrare) Spiridione Lulli.

† Tragično nas je zapustil v 16. letu naš dragi

Cristian Donda

Pogreb bo danes, 11. oktobra, ob 15. uri z obredom v cerkvi na Palkišču. Pogrebni sprevod bo šel ob 13.30 iz mrliške veže bolnišnice v Gemoni.

Topla zahvala vsem, ki bodo našega dragega Cristiana pospremili na zadnji poti.

Mama, oče, sestra in nona ter drugi sorodniki

Palkišče, 11. oktobra 1990
Pogrebno podjetje Preschern

Letniki 1974 in prijatelji iz občine Doberdob izrekajo hudo prizadeti družini globoko sožalje ob tragični smrti prijatelja Kristjana.

»Gledališče ima še vedno zasluge pri oblikovanju narodne zavesti«

Nova sezona SSG trka na vrata. Začela se bo v petek s premiero Cankarjevih Hlapcev, vznemirljivim delom, ki ga režira Boris Kobal. Začetek je vsekakor najboljša priložnost za pogovor s predsednikom upravnega sveta našega gledališča Jožetom Pirjevcem. S kakšnimi željami stopate v novo ustvarjalno obdobje SSG?

»Predvsem z željo, da bi bili naši publiki čim bolj všeč, kajti gledališče živi za občinstvo. Naš poglavitni namen je, da bi se gledališče vedno bolj utrjevalo v zavesti tržaških, goriških in beneških Slovencev kot ustanova, ki daje, razveseljuje, sili k razmišljanju in širi kulturna obzorja. Gledališče hoče biti vse to: skratka, ne samo zabava, kar je brez dvoma povsem legitimno, ampak, tudi v širšem kontekstu, kulturna dejavnost, ki dviguje našo zavest na višjo raven. Hočemo kvalitetno gledališče na evropskem nivoju, ki smo ga, mislim, sicer že dosegli, kar nam priznava jo tako v Sloveniji kakor tudi drugod.

Za začetek sezone nekoliko nenavadno, a potrebno: obrniva pogled v lansko sezono. Slovenska kritika jo je enoglasno označila za poudarjanje oziroma nadaljevanje utrjevanja komunikacije med gledališčem in občinstvom...

»Res. Gre za specifično gledališko politiko, ki jo hočemo udejaniti. Začrtali smo jo že pred leti, ko sem prišel v upravni svet SSG prav s temi idejami in sem k njihovi uveljavitvi prispeval kolikor sem s svojimi skromnimi močmi le mogel. Prepričan sem, da bomo v zavesti naših ljudi zares ohranili tisti status, ki ga imamo, če bomo znali ustvarjati gledališče, ki ne bo zaprt v slo-nokoščen stolp, temveč bo v sozvočju z življenjskim ritmom našega človeka.«

Krožijo glasovi (tako se pač temu reče), da ni šlo v upravnem svetu vse »gladko« pri ocenah lanskega in sprejemanju letošnjega repertoarja. Da je prišlo celo do ostrih nesoglasij?

»Res, da je bil zadnji sestanek upravnega sveta precej razburkan, ampak ne toliko zaradi očne prejšnje sezone, ki je bila vsesplošno priznana kot dobra, temveč zaradi tega, ker smo zakasneli s predstavitvijo nove. Skratka, kritike niso bile namenjene repertoarju, ni šlo za odklanjanje določenih programskih izbir, temveč so bile nekaš-no opozorilo, da je treba o repertoarju razpravljati veliko prej in ga prej odobriti. S tem se osebno strinjam. Reči pa moram, da je oblikovanje repertoarja zahtevna naloga, saj je vezano na veliko pogojev, ki jih človek včasih, ko na to gleda »od zunaj«, mogoče spregleda. Gre za finančna vprašanja kot tudi za čisto osebne obzire do igralcev, ki jim je treba dati primerne vloge. Odgovor pa bi bil pomanjkljiv, če bi rekel, da razprava ni imela tudi drugih razsežnosti. V našem upravnem svetu, kot tudi drugje, kjer se srečuje-mo Slovenci, se danes odraža bolj kot v preteklosti pluralizem mnenj. Zdi se mi, da je tako tudi prav, kajti vedno sem zagovarjal pluralizem. Ne-koč sem izjavil, da sem ponosen, ker sem pred-

sednik edinega slovenskega parlamenta, saj v času, ko o tem v Sloveniji ni bilo ne duha ne sluha, smo vendarle imeli Slovenci v SSG svo-bodno tribuno.«

Kot predsednik upravnega sveta gledališča se soočate tudi s čisto praktičnimi vprašanji. Med temi je bil problem financ vedno v ospredju, pereče pa je tudi vprašanje skrčenega igralskega ansambla.

»Kar se financ tiče, položaj ni rožnat. Smo v deficitu in ne kaže, da nam bo uspelo v kratkem te težave premestiti. Čeprav gre za relativno majhne vsote, so pa vendarle takšne, da so za nas prevelik zalogaj. Z druge strani pa pri odločujo-čih na deželni in državni ravni ni vedno tiste občutljivosti, ki bi bila potrebna za premostitev teh zadreg. Če primerjamo naš položaj z drugimi gledališči, bomo ugotovili, da smo dobro gospodarili in da so ob tej primerjavi naši primanjklja-ji skromni. A drugim gledališčem pokrijejo izgu-be, ki gredo v milijarde, za nas pa se tistih tristo ali štiristo milijonov, s katerimi bi si lahko odlo-čilno pomagali, težko najde.

Želim pa poudariti, da bomo naredili vse za rešitev tega stanja in da bomo odločujočim zno-va in znova predstavljali našo problematiko. Upamo, da se bomo v kratkem sestali z minis-trom za gledališko dejavnost in mu prikazali spe-cifične razmere, katerih delamo, še toliko bolj, ker je sedaj govor o skorajšnjem novem zakonu za gledališče. Načrtujemo tudi vrsto posvetov in srečanj z deželnimi in občinskimi predstavniki, pri katerih smo v zadnjem času vendarle naleteli na nekaj več razumevanja.

V zvezi z našim ansamblom pa moram reči, da že po tradiciji ohranjamo stalno igralsko jed-ro. To seveda ni v sozvočju z italijansko prakso, kajti v Italiji z igralci podpisuje pogodbe za eno, dve, tri igre v sezoni, potem pa se ti razidejo. Ni torej tiste kontinuitete, ki je v našem gledališču.

Iz tega razkoraka med našo in italijansko prakso problemi, nesporazumi, težkoče, ki jih skušamo premestiti, pri čemer smo še posebej pozorni do tistih, ki so našemu gledališču vendarle dali leta svojega ustvarjalnega življenja. V tem smislu iš-čemo najboljše rešitve, pri katerih bi bil upošte-van interes igralcev, a tudi gledališča kot usta-nove. Iz neenotnosti ob vprašanju, kaj je resnični interes posameznika in kaj gledališča, seveda lahko pride do sporov in nasprotij.«

Na letošnji javni predstavitvi nove repertoarne in abonmajske sezone ste rekli, da je SSG barometer, ki kaže na počutje v naši družbi.

»Vsaka ustanova ima svoj pomen, a gledališče je nekaj posebnega. Če se navežem na preteklost, bi poudaril zasluge gledališča pri oblikova-nju nacionalne zavesti, zlasti v slovanskem svetu. Brez tega si ni mogoče predstavljati, recimo, re-nesanse češkega naroda, in to drži tudi za Slo-vence. Mislim, da je takšna vloga gledališča v našem prostoru še živa, čeprav se zavedam, da je lahko tudi anahronistična. Toda dejstvo je, da živimo v anahronistični situaciji, ko se moramo še vedno boriti za tiste temeljne pravice, ki bi nam morale biti že zdavnaj priznane. Če bi do tega prišlo, bi se simbolni naboj gledališča naj-brž nekoliko zabil. Tako pa zares predstavlja manifestacijo našega duha, ne samo besede. Če bi gledališče izgubili, bi izgubili enega poglavit-nih pokazateljev, da smo družba z visoko razvito kulturo. Brez te kulture pa se Slovenci v zamej-stvu verjetno ne bi mogli ohraniti, kajti prepri-čan sem, da je kultura vendarle tista dimenzija javnega življenja, ki najbolj karakterizira neko skupnost, še posebej, če je ta stalno na barika-dah.«

Približno tri leta ste predsednik upravnega sveta SSG. Če bi napravili prerez svojega dela in počutja v njem, česa bi se z veseljem spo-mnili in kaj poudarili, kaj pa zavrgli?

»Na to vprašanje mi ni lahko odgovoriti. Ta leta so bila včasih burna, tudi težka, s psihološkega vidika obremenjujoča. Funkcijo predsedni-ka sem sprejel v prepričanju, da jo moram, ker to spada k dolžnostim intelektualca, ki hoče delati v javnem življenju. Najbolj prijetno je dejstvo, da se je gledališče ohranilo na na nivoju, ki je neoporečen. Kljub vsem polemikam je dokazalo, da je izredno vitalno, da raste in se razvija ter širi področje delovanja. To, recimo, da gremo de-cembra v Leningrad, mi daje osebno zadoščenje, ker sem se angažiral pri tem projektu. Od same-ga začetka sem namreč postavil za eno glavnih točk svojega kulturnega programa prav odpira-nje v svet. Marsikaj je treba še narediti, glavno pa je, da prebijemo določeno miselno bariero, da se ne zapiramo v svojo lupino. Zadihati moramo v evropskem prostoru, v katerega spadamo, kajti sposobni smo prekoračiti meje in danosti, v kate-rih se navadno gibljemo.

Vprašanja postavil MARIJ ČUK

Messner in Zelenko v Sežani

Minuli petek sta bila gosta sežanske Kosovelove knjižnice koroški pisatelj Janko Messner in slikar Karel Zelenko. Janko Messner se je že v dopol-danskem času srečal z dijaki srednjih šol in jim govoril o razmerah Sloven-cev na Koroškem in predstavil tudi svojo literaturo, ki jo dijaki žal slabo poznajo. A pomembno je, da je z obis-kom vzbudil zanimanje za branje. Zvečer pa je bilo v knjižnici srečanje z obiskovalci že znanih kulturnih veče-rov. Kljub zelo slabemu vremenu je prišlo v knjižnico veliko ljudi, saj Messnerjeve knjige mnogi poznajo, tokrat pa so imeli priliko še slišati ve-liko zanimivega, tako o Messnerjevem življenju, ko je pripovedoval o svojih prvih službenih izkušnjah na Ravnah na Koroškem in o profesorju Sušniku, ki mu je dal prve pisateljske napotke, pa o svojem kasnejšem službovanju na celovski gimnaziji v razmerah, ki mu niso bile ravno naklonjene in so ga končno pripeljale do predčasne upo-kojitve. O pisateljskem delu Janka Messnerja je govoril Tone Pavček, ki je med drugim dejal, da Messnerjev obisk v Sežani sovпада z datumom koroškega plebiscita in se tako dotak-nil zgodovinskih dogodkov Koroške in koroških Slovencev. Ko je govoril o Messnerjevem literarnem delu, je pou-daril njegovo vsestransko pisanje in postavil Skurne storije v sam vrh slo-venske literature. Ob zaključku je gle-dališka igralka Saša Pavček imenitno interpretirala izbor Messnerjeve poe-zije, ki bo v kratkem izšel pri Cankar-jevi založbi ob pisateljevi 70-letnici.

Ob literarnem večeru je bila tudi otvoritev likovne razstave Karla Ze-lenka. Lučka Čehovin je pojasnila obi-skovalcem, da so v knjižnici izjemoma razstavljena dela v olju, kajti knjižnica tovrstnih razstav načeloma ne prireja. A ko je spomladi Zelenko razstavljal v istem prostoru svoje grafike, je doži-vel tako lep sprejem pri publiki, da mnogi njegovi grafični listi krasijo do-move kraških ljudi in prav zaradi tega se je želel občinstvu predstaviti s svo-jim izborom del v olju. Tako so tokrat na ogled lepa tihoožitja, portreti, akti. Čeprav je samo 18 del na ogled, je moč dobiti predstavo o slikarju, ki zna s svojimi likovnimi deli ustvarjati tudi razpoloženje.

Tako vsaka slika zase spregovori in ustvari določen vtis. Takšni sta zlasti sliki Obiralca koruze, pa Nevesta s šopki, Deklica s ptico, Podoba starčka in druge. (A. N.)

Slovenicum iz Ljubljane na glasbenem septembru

Ciklus koncertov v okviru "Glas-benega septembra" se bo zaključil v ponedeljek, 15. t. m., v katedrali Sv. Justa s simfonično-zborovskim kon-certom v mednarodni zasedbi, kar bo nedvomno predstavljalo pomemben glasbeno-kulturni dogodek. Na spo-redu bosta skladbi J. Haydna iz "Sedmih poslednjih besed Kristusa na križu" in Cherubinijev Requiem v c-molu, izvajali pa ju bodo komorni orkester Slovenicum iz Ljubljane, zbor Cappella Civica iz Trsta s sode-lovanjem zbora "Savorgnano" iz San Vita al Tagliamento in slovenskega zbora "Milan Pertot" iz Barkovej, vsi skupaj pod vodstvom mladega tržaškega dirigenta in skladatelja Marca Sofianopula.

V pričakovanju tega dogodka pa dolgujemo še poročilo o predzad-njem koncertu iz ciklusa "Glasbeni september", na katerem so nastopili "I cameristi di Alpe Adria", skupina, ki jo sestavljajo mladi glasbeniki iz raznih dežel te mednarodne skupnos-ti. Skupina je nastala na pobudo Glasbenega združenja Aurora En-semble iz Trsta in Akademije Ambro-siane iz Milana v sodelovanju z dru-gimi glasbenimi ustanovami na ob-močju Alpe-Jadran z namenom, da bi izvajala najzanimivejša dela iz ko-mornega repertoarja od godalnih kvartetov do sestavov z vključenimi pihali.

Člani skupine, ki se je predstavila v Evangeličansko-luteranski cerkvi prejšnji četrtek, so: Dušan Jovanovič (oboa), Roberta Bottardi (klarinet), Romolo Gessi in Alessandra Carani (violino), Oliviero Ferri (viola) in Piet-ro Serafin (violončelo). Celoten spo-red, ki so ga izvajali, je bil posvečen Mozartovim skladbam. Poslušali smo Kvartet za godala v F-duru KV 158 (Allegro, Andante, un poco allegret-to, Tempo di Menuetto), Kvartet za oboo in godala v F-duru KV 370 in Kvintet za klarinet, dve violini, violo in violončelo v A-duru KV 581, po-temtakem skladbe iz različnih obdo-bij skladateljevega ustvarjanja od njegovih zgodnjih do umetniško zre-

lih ustvarjalnih let, zato pa tudi raz-lične v svoji umetniški polnosti, v zrelosti forme in afascinantnosti mu-zike, nič manj pa tudi v zahtevnosti izvedbe.

Mladi glasbeniki so se vseh treh del na sporedu lotili z veliko zavze-tostjo in skladnostjo, učinek njihovega muziciranja pa ni bil vedno po-vsem prepričljiv v iskanju notranje ravnotežnosti. V uvodnem kvartetu za godala je motila intoniranča ne-točnost in premalo izrazita zvočnost violin, kar je šlo delno tudi na rovaš-neobičajne akustičnosti prostora.

Povsem drugačno zvočnost in fra-ziranje pa sta prišli do izraza v Kvar-tetu za oboo in tri godala, pri čemer je oboa zamenjala prvo violino. Mla-di jugoslovanski oboist Dušan Jova-novič je iz svojega glasbila izvajal mehke in lahkotno oblikovane zvo-ke, intoniranost je bila dobra, pa tudi dialogiranje z godali je bilo sproščeno, zlasti v zaključnem Ron-doju. V Kvintetu v A-duru se je šti-rim godalom pridružila klarinetistka Roberta Gottardi. Skladba je prijetno izzvenela v svoji mehki elegičnosti, v kateri je prišla do lepe veljave prijet-na in topla spevnost klarineta.

Zelo številno občinstvo je z aplavzi izsililo še dodatek, seveda z Mozar-tom. (jk)

Orffova opera

Drevi bo na ljubljanskem oper-nobaletnem odru že druga letoš-nja premiera. Carmina burana Carla Orffa je znana kantata, ki jo poleg koncertne verzije pogosto uprizarjajo tudi scensko (in celo filmsko).

Ljubljansko predstavo so pri-pravili dirigent Lovrenc Arnič, madžarski režiser Tomas Ferka, scenograf Marin Gozze, itd. V premierni zasedbi pa bodo peli Norina in Ferdinand Radovan, Jože Kores, Borisav Aleksandrov.

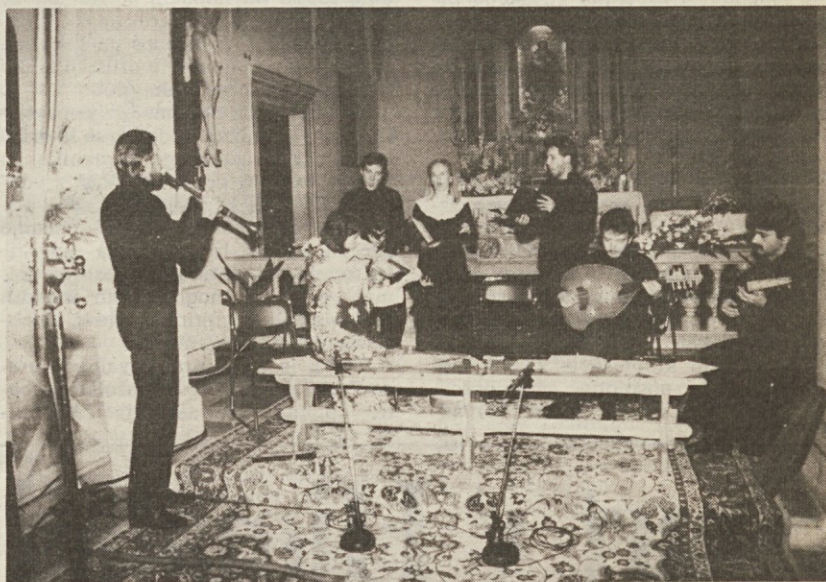
Poljski ansambel Ars nova na Repentabru

Zvoki srednjeveške glasbe

V nedeljo se je s koncertom Ars Nova iz Varšave sklenil festival stare in sodobne komorne glasbe, oziroma glasbeni popoldnevi, ki so potekali v cerkvi na Repentabru. Letošnje de-vete zapored je, tako kot prejšnje, or-ganiziral tržaški ansambel Gallus Consort v sodelovanju z Deželnim se-dežem RAI-Trst in Tržaško pokrajino.

Programska zasnova celotne prir-e-ditve, ki je že od vsega začetka posre-dovala poslušalcem pretežno glasbo preteklih stoletij, je s svojim pome-nom pravzaprav vnesla v sodobno reproduktivno umetnost dragoceno novost. Na koncertih v Repentabru so namreč glasbo starih mojstrov inter-pretirali naši in tuji umetniki na ne-koč priljubljenih avtentičnih glasi-blih, zato so lahko ljubiteljem glasbene umetnosti zvočno bogastvo skorajda pozabljenih partitur odkrivali v njiho-vi originalni podobi. Na teh starih in-strumentih so izvajali tudi redka dela iz sodobne ustvarjalnosti in z njimi lahko prikazali njihove nove izrazne razsežnosti. Letošnje štiri koncerte na Repentabru so s svojo visoko kako-vostno ravno oblikovali: slovenski umetnik čembalist Milko Bizjak, tr-žaški komorni ansambel Gallus Con-sort, mlada umetnica na violi da gamba Irena Pahor in gostje iz Polj-ske, ansambel Ars Nova.

Posebna značilnost repentabrskih koncertov je tudi ta, da vsak od njih z vsebinske plati zaokroža določeno te-matsko področje. Tako sta prva dva koncerta predstavila skladbe iz glas-benih arhivov, Milko Bizjak pod na-slovom Glasba 18. stoletja dežele Kranjske skladbe za čembalo, ki so bile doslej shranjene v arhivih v Kla-njevcu in Novem mestu, ansambel Gallus Consort v sestavi Miloš Pahor, Erika Slama, Dina Slama in Irena Pa-hor pa skladbe za prečne flavte ozi-ro-ma kljunasto flavto in basso continuo baročnih skladateljev iz furlanskih glasbenih arhivov. Tretji koncert je bil posvečen violi da gamba kot in-strumentu. Na njem je mlada koncer-tantka Irena Pahor ob spremljavi čembalistke Dine Slama predstavila glasbo raznih skladateljev, od re-nesanse do klasične in sodobne ustvar-

Z nedeljskega koncerta na Repentabru

(foto Magajna)

jalnosti. Njen recital je tako tematsko predstavil violo da gamba skozi sto-letja.

Četrti, zadnji koncert pa je bil po-svečen glasbi 12., 13., 14. in 15. stolet-ja. Pod naslovom Glasbeno romanje v španski Santiago de Compostela so ga oblikovali mladi umetniki s Polj-skega, združeni v ansamblu Ars Nova. Ansambel že devet let slovi po izvrstni interpretaciji srednjeveške glasbe in kot že njegov naslov pove, je Ars nova glasbeno obdobje. An-sambel neguje izročilo te glasbe z vs-o njeno stilno značilnostjo, saj so njego-vi člani odlični glasbeniki, ki so pred kratkim končali študij na Glasbeni akademiji v Varšavi. Stirje - Jacek Ur-baniak, ki je ustanovitelj Ars Novo, potem še Agata Sapiecha, Tadeusz Czechak in Marcin Zalewski igrajo na mnoga srednjeveška glasbila kot so flavte, šalmaj, dude, fidula, rebek, ma-zanka, lutnja, psalterij, razna tolkala, lira in kantele, trije - sopranistka Bar-bara Janowska, kontratenorist Marcin Szczyński in tenorist Cezary Szyf-

man pa so nosilci duhovnega izročila sklab. Kot že rečeno, so poljski umet-niki izvajali glasbo srednjeveške Špa-nije, vokalno-instrumentalne skladbi-ce iz Codexa Calixtinus, Cantigas De Santa Maria skladatelja Alfonsa El Sabia ter iz El Libre de Vermell de Montserrat, ki jih hranijo v samostanu Santiago de Compostela. V zvišeni plemenitosti, obenem pa v globoki čustveni toplini, s katerima so pri iz-koriščenju odlične akustike repenta-brske cerkvice člani ansambla Ars Nova interpretirali to davno srednje-veško glasbo, so znali iz svojega kon-certa ustvariti izjem doživek ter navdušiti številne poslušalce.

Tako se je sklenila letošnja uspeš-na prireditelj Repentabor 90, ki bo, upajmo, nadaljevala svojo plemenito dejavnost tudi v prihodnjem letu ter svoje jubilejno 10. leto delovanja za-okrožila s spominom na 400-letnico velikana naše glasbene preteklosti, skladatelja pozne renesanse Jacobusa Gallusa.

ANNA FINK

V prvi tekmi za »superpokal« med Sampdoria in Milanom

Izvrstna igra v Genovi

SAMPDORIA - MILAN 1:1 (1:1)
STRELCI: Mihajličenko v 32' in Evani v 40'.
SAMPDORIA: Pagliuca, Mannini, Invernizzi, Pari, Lanna, Pellegrini, Mihajličenko, Lombardo, Branca, Mancini, Dossena.
MILAN: Pazzagli, Tassotti, Costacurta, Gaudenzi, Galli, Baresi, Donadoni (v 50' Rijkaard), Ancelotti, Massaro, Gullit, Evani (v 71' Stroppa).
SODNIK: Dos Santos (Port.); GLE-DALCEV: 27 tisoč.
GENOVA — Glede na številne odsotnosti (kaže, da se je proti Sampdorii vse zarotilo, saj se je po Vialliju, Vierchowoodu, Cerezu, Bonettiju in Kantancu sinoči poškodoval še Mancini), res ni bilo v tem prvem srečanju za »superpokal« pričakovati kaj posebnega (za ta »superpokal« je Milan poteguje kot zmagovalac pokala prvakov, Sampdoria pa kot dobitnik pokala pokalnih zmagovalcev). Izteklo pa se je povsem drugače. Tekma je bila res lepa, s številnimi preobrti na obeh

straneh, izvrstnimi akcijami in silovitim tempom. Pravi praznik športa, ki ga je žal delno pokvarila skupina navijačev. Kaže, da je na tribuni, na kateri so bili navijači Samdorie, prišlo do spora med tremi gledalci, drugi naj bi jih skušali ločiti, nakar je posegla policija, ki se je verjetno zbal, da pride do česa hujšega.
Tekma sama, kot smo dejali, je bila res vredna ogleda in če bi bili na eni in drugi strani bolj natančni, bi lahko padel še kak zadetek (Branca je na primer v 63' zadel tudi vratnico. O zmagovalcu bo tako odločalo povratno srečanje, ki bo 29. novembra.

Atalanta v osmini finala italijanskega pokala

PESCARA — Včeraj so odigrali še zadnje srečanje šestnajstine finala italijanskega nogometnega pokala, med Pescara in Atalanta. Zmagala je Pescara z 1:0, v osmino finala pa se je prebi-

la Atalanta, ki je v prvi tekmi zmagala z 2:0.

Disciplinski ukrepi

MILAN — Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je tokrat ukrepala le glede igralcev B lige. Za dve koli je bil diskvalificiran Morello (Reggiana), po eno tekmo pa ne bodo igrali Bolognesi (Barletta), Ceramicola (Salernitana), Miranda (Messina) in Presicci (Modena).

Maradona odpotoval

NEAPELJ — Tudi včeraj se Maradona ni pojavil na treningu in že so se sprožila ugibanja, kaj se z njim dogaja. Kaže namreč, da je kot razlog navedel težave s hrbtom, vendar ga klubski zdravnik ni mogel pregledati. Zvečer pa se je izvedelo, da je igralec zaprosil, da lahko odpotuje domov v Argentino. Vrnil naj bi se v nedeljo, za tekmo. Vzroki naj bi bili osebnega in družinskega značaja.

V nasprotju s predvidevanji o rojstvu novega kolosa

Športna Nemčija po združitvi kmalu drugorazredna država?

V evforiji združitve obeh nemških držav v eno samo, so ob številnih zaskrbljenih državljanih bivše NDR športni delavci na robu obupa. Nepoučeni pisci so ob vseh možnostih, ki se odpirajo Nemčiji, napisali tudi, da bo združena ekipa vlesila tudi v športu. Resnica bo povsem drugačna.

Nemški športni uspehi so bili že dve desetletji vedno v večji meri stvar vzhodnega dela države, medtem ko je zahodni del zdrsnil na nivo drugorazredne športne sile.
NDR se je v veliki mednarodni areni pojavila prvič v letih 1965 in 1966. Do tedaj je Nemčija nekajkrat nastopila na olimpijskih igrah in drugih velikih tekmovanjih z ekipo, ki so jo sestavljali športniki iz obeh držav. Taka rešitev je bila dejansko po volji NDR, katero so tedaj le malokateri priznavali in njeni športniki kot državljani NDR ne bi imeli niti možnosti nastopa, tako pa so zmagovali in v vlogi ambasadorjev propagirali svojo državo.

Na OI v Tokiu, kjer je bila ekipa še združena, se je med obema taboroma že iskriilo. Delež NDR je bil že tako močan, da je na razne načine izzival zahodni tabor. V ZRN so za tisto priložnost pripravili knjižico s podatki o celotni ekipi, vzhodnjaki pa so dan prej dali v promet svojo z informacijski samo o svojih močeh.

Na atletskem EP leta 1966 je bila NDR že zastopana samostojno, isto pa se je zgodilo tudi na OI leta 1968. ZRN je le dosegla, da ni prodrlo ime NDR in so morali vzhodnjaki nastopati pod nazivom »Vzhodna Nemčija«.

Ime NDR je prišlo v veliko javnost na OI leta 1972 prav v Münchnu. Odnosi med obema taboroma niso bili tedaj posebno idilični in na Bavarskem so bili športniki NDR dejansko tujci.

V Montrealu je dosegla NDR svoj največji uspeh in prehitela celo ZDA ter se istočasno močno približala nedosegljivi SZ. Po dveh izvedbah OI z okrnjeno udeležbo je na zadnjih igrah v Seulu NDR prvič zabeležila rahel padec učinkovitosti.

V približno 20-letni dobi so blestele predvsem športnice NDR, ki so gospo-

darile v plavanju in atletiki, na splošno pa je bil izredno močan veslaški tabor.

Sedanji obeti o mogočni športni vlesili so povsem izven realnosti, kajti v zelo kratkem obdobju bo Nemčija zdrknila na nizko raven in nato še beležila težnjo po nazadovanju.

V NDR je imela športna dejavnost skoraj neomejene materialne možnosti. Na voljo je bilo kakih 14 tisoč poklicnih trenerjev z znanstveno izobrazbo. Športni objekti so bili funkcionalni in ne luksuzni. Sistematično testiranje je bilo običajno, na podlagi izvidov pa so mlade usmerjali v najbolj primerne športne panoge. Sin ali hči zelo visokih staršev ni nikoli končal pri gimnastiki, nasprotno pa ni naraščaj zelo nizkih staršev končal v odboj-karski ekipi.

»Sportschulen«, šole z običajnimi predmeti ter z dodatkom izredne športne vzgoje, so uvajale mlade k specializaciji. Od tod so prihajali odlično pripravljeni športniki, ki so v specializiranih enotah pridobivali kakovost. Deutsche Hochschule für Körperkultur (DHfK) (višja šola za telesno vzgojo) iz Leipziga je bila pojem vrhunskega športa, v vseh pogledih. Za šport v NDR je bilo značilno, da je imel izredno kakovosten vrh - tisti, ki je osvajal kolajne - ostalo pa je bilo le malo višje od ravni resne rekreacije.

Z razliko od SZ, ki je na OI edina dosegala več nagrad od NDR, je v slednji le malokdo šel mimo testiranja in selekcij.

Želja po coca-coli, bananah, neon-skih lučeh in predvsem po golfih je vse to izbrisala. Tisoči trenerjev so ostali brez dela, športni klubi preplašeni iščejo sponzorje, Sportschulen so ukinili.

Sedanja generacija bo še nekaj časa uveljavljala svojo moč, novega priliva pa bo vedno manj. Za prihodnja velika tekmovanja se bodo v ekipo Nemčije uvrstili večinoma državljani z vzhoda, Nemčija pa bo na vsak način odslaj imela na startu polovico manj Nemcev kot doslej in vzporedno bodo zato za polovico manjše možnosti uspeha.

V razmeroma kratkih letih se bodo tudi na vzhodu začeli utapljati v maslu in tisti, ki se bodo radi potili, bodo manjšina. Nemčija bo gospodarska vlesila, ki bo diktila tempo (in pogoje) Evropsi, za športni prestiž pa bo morda začela uvažati iz Afrike...

BRUNO KRIZMAN

Na sliki AP: Zahodni Nemec Peter Herold, ki je na nedavnem evropskem prvenstvu v Splitu zmagal v teku na 1500 m pred Italijanom Di Napolijem in Portugalcem Silvo.

Spored OI 92 v Barceloni

MADRID — Včeraj so v španskem glavnem mestu uradno predstavili spored olimpijskih iger, ki jih bo čez dve leti gostila Barcelona. Olimpijske igre se bodo začele v soboto, 25. julija 1992, z otvoritveno svečanostjo, po 15 dneh tekmovanj in dvobojev pa se bodo zaključile v nedeljo, 9. avgusta. Športniki se bodo preizkusili v skupno 25 športnih panogah (dve več - badminton in bezbol - kot pred dvema letoma v Seulu), podelili pa bodo skupno 257 kompletov kolajn (20 več kot v Seulu). V povprečju bodo vsak dan podelili 16 kompletov kolajn; največ olimpijskih zmagovalcev bodo okinčali v nedeljo, 2. avgusta (28 kolajn) in dan pred zaključno svečanostjo (29 kolajn). Največ kolajn bodo podelili v atletiki (43 kompletov). Novost v primerjavi s seuleskimi igrami predstavlja »skrčenje« števila boksarjev v posameznih kategorijah od 64 na 32, atletinje bodo prvič tekmovale v hitri hoji na 10 km, ženske pa se bodo prvič tudi poskusile v judu.

Kvalifikacije za nogometno EP

Včeraj tri srečanja

BERGEN (Norveška) — Včeraj so bila na vrsti tri kvalifikacijska srečanja za evropsko nogometno prvenstvo 1992. Italija in Jugoslavija sta s pozornostjo sledili razpletu v 3. skupini oz. v 4. skupini, v katerih tudi sami igrata.
V 3. skupini sta se Norveška in Madžarska razšli pri neodločenem izidu 0:0, v 1. skupini je Španija doma z 2:1 (1:0) premagala Islandijo, v 4. skupini pa je Danska s 4:1 (2:1) odpravila Fererske otoke.

SKUPINA 1					
Francija	1	1	0	0	2:1 2
Španija	1	1	0	0	2:1 2
ČSFR	1	1	0	0	1:0 2
Islandija	4	1	0	3	4:5 2
Albanija	1	0	0	1	0:2 0

Prihodnje srečanje
Francija - ČSFR (13.10.1990)

SKUPINA 3					
SZ	1	1	0	0	2:0 2
Madžarska	1	0	1	0	0:0 1
Norveška	2	0	1	1	0:2 1
Ciper	-	-	-	-	-
Italija	-	-	-	-	-

Prihodnje srečanje
Madžarska - Italija (17.10.1990)

SKUPINA 4					
Danska	1	1	0	0	4:1 2
Jugoslavija	1	1	0	0	2:0 2
Fererski ot.	2	1	0	1	2:4 2
Avstrija	1	0	0	1	0:1 0
Sev. Irska	1	0	0	1	0:2 0

Prihodnje srečanje
Severna Irska - Danska (7.10.1990)

Jugoslovanski pokal

BEOGRAD — Včeraj so odigrali prve četrtfinalne tekme jugoslovanskega nogometnega pokala. Rezultati:

Borac - Dinamo 3:2 (2:1); Crvena zvezda - Proleter 4:1 (3:0); Rijeka - Hajduk 0:1 (0:0); Budućnost - OFK Beograd 1:2 (0:0). Povratne tekme bodo 21. 11.

Prijateljska srečanja

Včeraj so odigrali tudi nekaj mednarodnih prijateljskih nogometnih tekem. Izidi: Švedska - Nemčija 1:3 (0:3); Grčija - Egipt 6:1 (1:0); Poljska - ZDA 2:3 (0:3).

Carnevale in Peruzzi bosta v soboto izvedela za razsodbo

»Poživilska afera« še buri duhove

MILAN, RIM — »Poživilska afera« nogometašev Rome Andrea Carnevaleja in Angela Peruzzija še vedno odmeva v italijanskem nogometnem svetu. Napadalec in vratar rimskega prvoliigaša, ki sta obtožena, da sta pred tekmo Roma - Bari (1:0) zaužila nedovoljena poživila, bosta izvedela za svojo »usodo« v soboto popoldne, ko bo disciplinska komisija Združenja italijanskih nogometnih društev objavila razsodbo.

V primeru, da bo oba nogometaša spoznala za kriva, tvegata najmanj izključitev za štiri kola. V takem primeru Carnevale in Peruzzi ne bosta smela odigrati štirih tekem, v postev pa bi lahko prišle tudi morebitne prijateljske tekme in srečanja za evropski nogometni pokal.

Na zatožni klopi se je znašla tudi Roma, a to le »posredno«, saj jo obtožnica krivi domnevne »indirektne od-

govornosti«. Za ta prekršek tvega le denarno kazen; na podlagi sedanjih obtožnice bo torej ostal rezultat tekme z Barijem nespremenjen. Roma tvega tako globlo od najmanj 40 do največ 400 milijonov lir, po poročanju tiskovne agencije ADN-Kronos pa kaže, da bi se rimsko nogometno društvo lahko izmazalo tudi brez vsake globe.

Oba obtožena nogometaša ponavljata, da sta nedolžna in da sta se le držala navodil društvenega zdravnika. In prav v tem sta prišla navzkriž z vodstvom društva, ki zatrjuje, da zdravniški štab ni nikomur dovolil jemanja zdravil, ki naj bi vsebovala »sporni« fentermin. Pri antidoping testu so namreč pri obeh nogometaših izsledili prav sledove fentermina, snovi, ki poživlja človeški organizem.

Včeraj je vodja preiskovalnega urada Združenja društev Consolato Labate — potem ko je »zaslišal« predsedni-

ka Rome Dina Violo in društvenega zdravnika Ernesta Alicicca — odposlal predsedniku disciplinske komisije, Francescu D'Alessiu vse izsledke o žgočih preiskavi. Labate se je včeraj med drugim v Rimu sestal tudi s predsednikom nogometne zveze FIGC Antoniom Matarresejem, srečanje pa naj bi bilo po mnenju zainteresiranih »povsem rutinsko«.

O zadevi Carnevale-Peruzzi-Roma in širše o vprašanju jemanja poživil med nogometaši, naj bi — vedno po poročanju agencije ADN-Kronos — razpravljali tudi na jutrišnjem srečanju upravnega sveta Združenja nogometnih društev. Združenje naj bi med drugimi vzelo v pretres nedavno sprejeta nova navodila FIGC o vprašanju dopinga, s katerimi je nogometna zveza v bistvu zakorakala na pot, ki jo je glede dopinga nakazal Mednarodni olimpijski komite.

Smrt v Himalaji

KATMANDU — Trije sovjetski alpinisti so se pred dnevi smrtno ponesrečili med vzponom na himalajski vrh Manaslu, ki je s svojimi 8.163 metri osma najvišja gora na svetu. Po sicer še skupih poročilih iz Katmanduja kaže, da so trije alpinisti v skupni navezi zgrmeli v prepad, medtem ko so skušali preplezati nevarno skalo malo pod vrhom. Ponesrečenci so skupaj z drugimi 4 alpinisti sovjetske odprave skušali osvojiti vrh Manasluja po vzhodni, doslej še nepreplezani strani, in to v tako imenovanem alpskem slogu, to je brez višinskih taborov, brez jeklenk za kisik in brez pomoči domačih šerp in višinskih nosačev. Štirje preživeli alpinisti so po nesreči odnehali s plezanjem in se vrnili v dolino.

Argentinu pokal Sabatini

PECCIOLI — Na 38. izvedbi kole-sarske dirke za pokal Sabatini je zmagal Italijan Argentin, ki je v sprintu premagal Belgijca Kappesa. Argentin je 208 km prevozil v 5.16'02". Na 3.

mesto se je uvrstil Fondriest (It.), četrti je bil Colagè (It.), peti pa Sierra (Ven.), vsi s 3" zaostanka.

De Petri in Lartigue v vodstvu rallyja faraonov

Po četrti etapi avto-moto rallyja faraonov sta skupni lestvici naslednji: AVTOMOBILISTI: 1. Lartigue-Maingret (Fr.) mitsubishi 4.02'40"; 2. Aaldegard-Gallagher (Šve.) citroen 4.15'38"; 3. Auriol-Monnet (Fr.) lada 4.17'01"; 4. Tambay-Andre (Fr.) lada 4.30'37"; 5. Vismara-Fogar (It.) range 5.57'30".

MOTOCIKLISTI: 1. De Petri (It.) yamaha 9.24'52"; 2. Orioli (It.) cagiva 9.58'10"; 3. Arcarons (Sp.) cagiva 10.00'13"; 4. Neveu (Fr.) cagiva 10.06'15"; 5. Wagner (Fr.) cagiva 10.07'01".

Prvotno je bil na 2. mestu skupne lestvice Italijan Franco Picco, vendar ga je žirija penalizirala, ker se na neki kontroli časa ni ustavil in tako ga ni niti med prvo deseterico.

Za košarkarske sladokusce

Od danes do sobote bo v Barceloni potekala letošnja četrta zaporedna izvedba mednarodnega košarkarskega turnirja McDonald's Open. Pobuda je nastala pred petimi leti po dogovoru mednarodne košarkarske zveze (FIBA) in ameriške zveze profesionalnih klubov (NBA) v perspektivi večjih odpiranj in sprememb v pravilniku ter nenehnega razvoja na košarkarskem področju v Evropi in po svetu. Danes so olimpijske igre odprte tudi profesionalnim košarkarjem in nasploh so pri mednarodni košarkarski zvezi spremeni-li svoje poglede in odnos v zvezi s strogim ločevanjem med košarkarji s profesionalnim oziroma »amaterskim« statusom.

Prva izvedba Open turnirja, 1987. leta v Milwaukeeju, ob sodelovanju domačega kluba Milwaukee Bucks, milanskega Philipsa in sovjetske reprezentance, se je še nekako zdela eksperimentalnega značaja, medtem ko je bila znatno večje pozornosti deležna izvedba izpred dveh let v Madridu, na kateri so nastopali Boston Celtics,

Real Madrid, Scavolini iz Pesara in jugoslovanska reprezentanca. Lani v Rimu, ob udeležbi moštev Denver Nuggets, splitske Jugoplastike, milan-skega Philipsa in Barcelone, so Splita-ni v finalu skoraj poskrbeli za senzaci-jo, saj so pred Denverjem klonili za pičlih šest točk razlike.

Doslej so torej profesionalne ekipe NBA vedno slavile in bržkone bo tako tudi letos v Barceloni, in to iz dveh temeljnih razlogov: Jugoplastika je po odhodu Ivanovića, Radje in Sobina še vedno moštvo evropskega formata, a je vseeno oslABLjena v primerjavi s postavlo, ki je v minulih dveh sezonah zavladala na naši celini; tokratni ame-riški nasprotnik so sloviti New York Knicker Bockers, ki so po večletni kri-zi ponovno v prvi deseterici najboljših profesionalnih klubov, čeprav so svoj zadnji NBA naslov osvojili leta 1973. Newyorški trener Stu Jackson lahko računa na zvezdnike kot so Pat Ewing, najbolj plačani košarkar na svetu, po oceni ameriških strokovnja-

kov drugi najboljši center v NBA ligi, Mark Jackson, Gerald Wilkins in Charles Oakley, da se zaustavimo samo pri najbolj znanih imenih.

Letos se bodo v Barceloni torej bori-li Barcelona z novim centrom Ortizem in novim trenerjem Božidarjem Mal-kovičem, italijanski prvak Scavolini Pesaro, že navedena splitska ekipa Pop 84 (bivša Jugoplastika) in sloviti mojstri z onstran Atlantika - New York Knicks. Ob privlačni igri, za ka-tero jamčijo protagonisti, bo zanimivo ugotoviti, ali se je razlika med ZDA in Evropo na košarkarskem področju še zmanjšala tudi na tej ravni. Sporedi:

DANES: 19.00 New York Knicks - Scavolini; 21.30 Barcelona - Pop 84 Split

SOBOTA, 13. 10.: 18.00 Scavolini - zmagovalac srečanja Barcelona - Pop 84 (če bo Scavolini premagal New York); 20.30 New York oziroma zmagovalac srečanja Barcelona - Pop 84 (če bo New York premagal Scavolini).

IGOR CANCIANI

Za mlade Kontovelove košarkarje Nepozabno gostovanje na Češkoslovaškem

Kontovelovi košarkarski kadeti so se prejšnji teden mudili na Češkoslovaškem, kjer so v Pragi in okolici odigrali tudi štiri prijateljske tekme.

Bolj kot same tekme bodo verjetno ostale našim mladim košarkarjem v trajnem spominu gostoljubnost, prijaznost in navezava prijateljskih stikov s češkoslovaškimi vrstniki.

Predvsem v kraju Bohnice pri Pragi so bili Kontovelci deležni zares nepozabnega sprejema. Vodstvi obeh društev sta se tudi domenili, da bi si igralci obeh klubov vsako leto tudi izmenjavali obiske.

Glede tekem naj omenimo, da so Kontovelci slavili zmago na vseh štirih srečanjih. Gre pa tudi dodati, da so naši predstavniki igrali s košarkarji letnikov 1973 in mlajšimi, medtem ko so bili domačini v povprečju za leto mlajši.

Domači košarkarski delavci pa so se zelo pohvalno izrazili o Kontovelnih. Dejali so, da naši igrajo agresivno, včasih trdo, toda pošteno košarko.

IZIDI
KONTOVEL - PRAGA 98:72 (51:43)
KONTOVEL: Kapun 16, Budin 15, Emili 16, Rebula 9, Gulič 7, Ban 8, Vodopivec 5, Daneu 9, Kralj 9, Turk 4.

KONTOVEL - VIŠEGRAD 100:66 (49:46)

KONTOVEL: Kapun 2, Budin 12, Emili 12, Rebula 16, Gulič 13, Ban 5, Vodopivec 4, Daneu 14, Turk 4.

KONTOVEL - KDELJ 107:78 (63:33)
KONTOVEL: Kapun 4, Budin 31, Emili 5, Rebula 15, Gulič 8, Ban 5, Vodopivec 9, Daneu 10, Turk 2.

KONTOVEL - SLOVAN BOHNICE 87:72 (43:30)
KONTOVEL: Kapun 9, Kralj 16, Budin 4, Emili 6, Rebula 18, Gulič 8, Ban 8, Vodopivec 6, Daneu 7, Turk 6.

Na 1. maju turnir za pokal Adriaimpex

Košarkarski klub Bor prireja v soboto in nedeljo prijateljski turnir, namenjen naraščajnikom za pokal Adriaimpex.

SPORED

Sobota, 13. oktobra ob 15.15 Kontovel - Stefanel; 17.00 Bor - Libertas.

Nedelja, 14. oktobra ob 9.15 finale za 3. mesto, ob 11. finale za 1. mesto.

Vse tekme bodo na stadionu 1. maj v Trstu.

Grmada Hobles in Mladina Resco nastopili v Ljubljani Vrsta uspehov članov naših rolkarskih društev

V nedeljo so se rolkarji društev Grmada Hobles in Mladina Resco udeležili tekmovanja, ki ga že vrsto let pripravlja Smučarski klub Ifan pri Ljubljani.

Nastopilo je okrog 150 rolkarjev, pretežno iz Slovenije, ki so se pomerili v vseh kategorijah, od najmanjših cicibanov (mlajših pionirjev) do veterinov (rekreativci nad 40 let). Mladina je bila prisotna s šestimi atleti, Grmada pa, ki se je ojačila s tekmovalci iz Trbiža, s sedmimi.

Člani naših društev so se posebno izkazali, saj so skoraj v vseh moških kategorijah, v katerih so nastopili, odnesli najboljša mesta. Dokazali so, da je naše rolkanje tehnično res na boljši ravni, izkazalo pa se je, da razpolagajo tudi z boljšim materialom.

V kategoriji starejših pionirjev je David Bogatec od Mladine Resco po zagrizeni tekmi v finalnem šprintu za pičlo sekundo premagal enakovrednega Erika Iorija od Grmade Hobles, oba sta pa tretjemu zadala kar celo minuto zaostanka.

V kategoriji mlajših mladincev je Erik Tence (Mladina) dosegel prav tako odlično prvo mesto z minuto prednosti pred drugouvrščenim.

Odličan nastop naših rolkarjev so še dopolnila 3. mesto Tiborja Drasiča (Mladina) v kategoriji mlajših pionirjev in 1., 2. in 3. mesto pri rekreativcih z Giacomo Petozijem, Pierinom Leonardom (oba Grmada) in Borisem Bogatcem (Mladina).

VRSTNI RED

MLAJŠI PIONIRJI (2 km): 1. Peter Pukl (Jub Dol) 6'47", 3. Tibor Drasič (Mladina) 7'02".

MLAJŠE PIONIRKE (2 km): 1. Nuša Vibert (Kokrica) 7'21", 6. Mateja Bogatec (Mladina) 9'12".

STAREJŠI PIONIRJI (4 km): 1. David Bogatec (Mladina) 8'55", 2. Erik Iori (Grmada) 8'56", 11. Mitja Košuta (Mladina) 11'54".

MLAJŠI MLADINCI (8 km): 1. Erik Tence (Mladina) 14'41".

REKREATIVCI (8 km): 1. Giacomo Petozzi (Grmada) 15'41", 2. Pierino Leonardo (Grmada) 15'48", 3. Boris Bogatec (Mladina) 18'13".

ČLANI (8 km): 1. Jure Velevec (Jub Dol) 21' 17", 4. Gianni Repil 21'40", 6. Giorgio Repil 23'10", 8. Franko Plesnikar (vsi Grmada) 24'02".

Pokal trajno Slovnanu

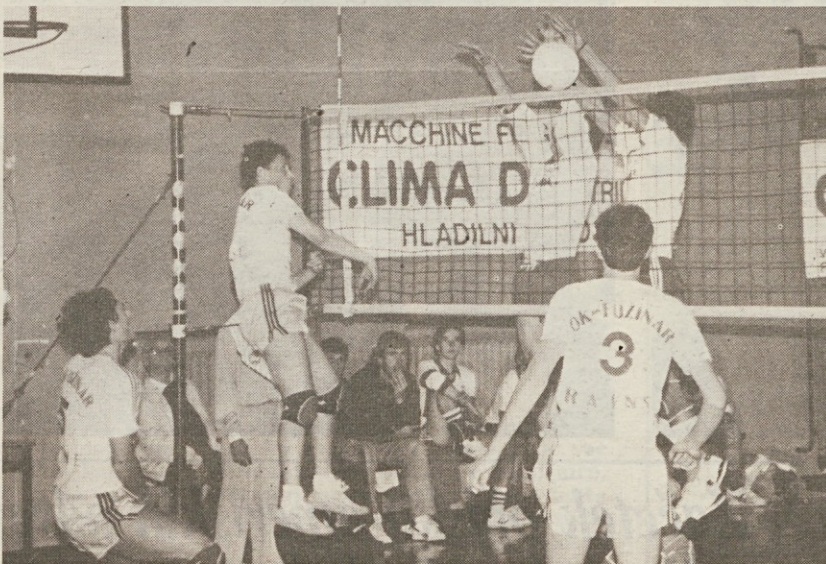

Košarkarji ljubljanskega Slovnanu so si v trajno last zagotovili pokal turnirja za memorial Matej Venier, s katerim se je SD Sokol v nedeljo spomnilo na svojega prerano preminulega člana

Odličen uspeh poplačal trud ŠZ Sloga

Športno združenje Sloga že vrsto let dosegla na odbojškarskem področju odlične uspehe, ponaša pa se lahko tudi kot prireditelj številnih mednarodnih turnirjev. Tudi izvedba Memoriala Sonja Kokorovec za ženske mladinske postave je konec prejšnjega tedna terjala nemajhne napore, a zadoščenje ob organizacijskem uspehu je trud poplačalo. Na slikah D. Križmančiča bogato nagrajevanje udeležencev in prizor z moškega finala med Fužinarjem in Slogo Sagor

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Na vrhu Everesta

Vse alpinistične kroge in predvsem vso slovensko javnost je predvčerajšnjim izredno razveselila vest, da so člani odprave "Alpe Adria Sagarmatha 1990" Andrej in Marija Štremfelj ter Janez Jeglič osvojili vrh najvišje gora na svetu, Everest. Odpravo je organiziralo Slovensko planinsko društvo v Trstu v sodelovanju s Komisijo za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije in pod pokroviteljstvom dežele Furlanije-Juljske krajin in vsi smo v teh dneh nestrpno pričakovali vesti o osvojitvi gore. V naše največje zadovoljstvo je končno razveseljiva vest tudi prišla, da je bila odprava uspešna in da je dosegla zastavljeni si cilj. V tem trenutku upamo, da bodo vrh Everesta dosegli še ostali člani odprave, če jim bo vreme v Himalaji naklonjeno.

Osvojitve Everesta je za vse nas izreden podvig in SPDT je lahko ponosno, da so bili vsi moralni, organizacijski in finančni napor kronani z uspehom. To je izredno pomembno za vse alpinistične kroge pri nas, saj je to prva odprava iz dežele Furlanije-Juljske krajin, Slovenije in Lombardije, ki je dosegla tako velik uspeh.

Člani odprave "Alpe Adria Sagarmatha 1990" se bodo po tej veliki zmagi začeli pripravljati za doseg še drugega zastavljenega si cilja, vzpon na sosednji vrh Lhotseja. Vsi jim od srca čestitamo in upamo, da jim bo uspel še ta podvig na Lhotse.

Potrjeno bratstvo med tržaškimi in ljubljanskimi planinci

Slovensko planinsko društvo Trst in Planinsko društvo "Integral" iz Ljubljane sta s svečano proslavo pred kočo na Planini pri Jezeru potrdila že desetletno pobratinstvo, ki veže obe društvi.

Proslave se je udeležilo okrog 50 članov SPDT in prav toliko udeležencev

članov Planinskega društva Integral, ki so že v soboto, 6. oktobra prispeli v Staro Fužino in se napotili na Planino pri Jezeru, nekateri peš preko planine Vogar, drugi pa z avti do planine Blato in se potem povzpeli do koče na Planini pri Jezeru. V lepem vremenu so gostitelji pogostili prisotne z napitkom in prigrizkom, nakar je sledil uradni del proslave. Slavnostna govora sta imela predsednik Planinskega društva "Integral" Ivan Blažič in predsednik SPDT Lojze Abram. Poudarila sta tesne vezi med obema društvoma, ki so se krepile v vseh zadnjih desetih letih na raznih srečanjih in planinskih pohodih po gorah matične domovine in po tržaškem Krasu ter izrazila željo in upanje, da se bodo ti bratski stiki nadaljevali tudi v prihodnja desetletja. Predsednika sta potem podpisala uradni listini o potrditvi pobratenja in si izmenjala trakove na praporih obeh društev. Prisrčna je bila podelitev spominskih plaket bivšemu predsedniku PD "Integral" Mihi Primcu in tajniku Zvonetu Kosmaču ter bivšemu predsedniku SPDT Pinu Rudežu in tajniku Ervinu Gombaču, kot priznanje prvim pobudnikom pobratimstva med obema društvoma.

Krona svečanosti je bil nastop pevskega zbora KD "Primorsko iz Mačkoli, kjer ima SPDT svojo podružnico. Čeprav v okrnjenem številu zaradi delovnih zadržkov, so mačkolijski pevci ubrano zapeli nekaj pesmi in kasneje, ob zvokih vesele harmonike in kitare, poskrbeli za prijetno in veselo razpoloženje vseh udeležencev pomembnega srečanja. Po obilnem obroku golaža, za katerega sta poskrbela prijazna upravnika koče na Planini pri Jezeru Francka in Herman, so se pobrateni planinci ob mraku zbrali ob jezeru, kjer je zagorel velik kres, v tišino idiličnega planinskega sveta pa je zadonela vesela slovenska in borbeno partizanska pesem.

Srečanje bratskih planinskih društev iz Trsta in Ljubljane se je po sobotni večerni veselji zabavi nadaljevalo tudi v nedeljo, 7. oktobra. Planinsko srečanje se mora nujno zaključiti z vzponi na bližnje vrhove, zato se je skupina desetih planincev navsezgodaj podala na Debeli vrh. Po dokaj hitri hoji do Planine Laz so se pohodniki povzpeli na sedlo in od tam na vrh 2390 metrov visoke gore, kjer so v soncu uživali krasen razgled na Triglav in bližnje vrhove. Skupina 17 planincev je ubrala drugo pot in se podala do koče pri triglavskih jezerih in se mimo Štapa vrnila na Planino pri Jezeru. Tretja skupina pa si je izbrala pohod na bližnji Viševnik. Vsi so se srečno vrnili v kočo še predno se je vreme poslabšalo, v dolino pa so se potem vsi vračali v dežju, vendar zadovoljni za uspeh svečano proslave in za lepe izlete.

Tržaški in ljubljanski planinci so se zbrali še v Stari Fužini, kjer so predstavniki SPDT bratskim planincem iz Ljubljane izročili v dar lepo izdelan krožnik s kraškimi motivi, delo priznane umetnice Gabrijele Ozbič. Po prisrčnem slovesu in lepem slavlju, na katerem so se že dogovorili o prihodnjem srečanju, so se planinci iz Trsta vračali domov.

Na koncu še zahvala vsem predstavnikom obeh društev, ki so se potrudili, da je proslava o desetletnici pobratenja tako lepo uspeša, posebna zahvala pa vsem pevcem iz Mačkoli, ko so se odzvali vabilu SPDT in s svojim nastopom in s prisotnostjo na Planini pri Jezeru pripomogli, da smo se vsi v idiličnem planinskem svetu v splošnem veselju počutili kot bratje.

Izlet za Športno šolo

Deževno vreme prejšnjo nedeljo je preprečilo izvedbo napovedanega izleta za osnovnošolce, ki ga prireja Mladinski odsek SPDT. Prireditelji so izlet prenesli na prihodnjo nedeljo, 14. oktobra. Izleta

se, poleg mestnih šolarjev, lahko udeležijo tudi učenci drugih osnovnih šol, ki se bodo zbrali ob 9. uri v Repnu in se potem podali na Volnik. Popoldne je predvideno tekmovanje in ocenjevanje.

12. Pohod na Slavnik

Dež je ponagajal tudi organizatorjem tradicionalnega jesenskega pohoda na Slavnik. Kljub temu se je pred Tumovo kočo zbralo kar precejšnje število planincev, katere je pozdravil predsednik Obalnega planinskega društva iz Kopra Franc Gorišek. Med udeleženci so bili tudi člani SPDT in med temi je odbornik Mario Milič dobil priznanje za desetkratno udeležbo na tem vsakoletnem pohodu.

Uspel vzpon na Bavški Grintavec

Deset članov SPDT se je pred dvema tednoma udeležilo izleta in vzpona na Bavški Grintavec. Iz Trsta so odpotovali že v soboto, prespali v koči pri izvru Soče in v nedeljo, 30. septembra bili že zgodaj na poti proti vrhu. Izlet je vodil Mario Milič. Povedal je, da je bila pot precej naporna in ponekod proti vrhu tudi delno izpostavljena. Skupaj so planinci hodili osem ur, vendar so se kljub utrujenosti veseli in zadovoljni vračali v dolino.

Orientiring

Mladinski odsek SPDT prireja 28. oktobra prvo zamejsko tekmovanje v orientiringu. Gre za novo vrsto tekmovanja, ki se je razvil že v pravo športno panogo. Tekmovalci morajo po skupinah poiskati določeno število kontrolnih točk v najkrajšem času s pomočjo topografske karte in kompasa, pri čemer se šteje čim manj kazenskih točk. Skupine po dva do štiri tekmovalci morajo poiskati kontrolne točke označene z rdeče belimi zasta-

Pri KK Bor Ažman potrjen za predsednika

Na svoji prvi seji so si člani novoizvoljenega vodstva Košarkarskega kluba Bor porazdelili funkcije. Za predsednika kluba je bil potrjen Marino Ažman. Ostale funkcije so - podpredsednik in športni direktor: Dorči Okretič; tehnični direktor: Fabio Sancin; tajnik: Umberto Acerbi; blagajnik: Sonja Brattoni Sancin; gospodarja: Walter Corbatti in Boris Debeljuh; odborniki: Bruno Kneipp, Cesare Ursič, Lauro Trevisan, Edi Pettiroso, Igor Rogelja in Gianni Arena.

obvestila

TPK SIRENA ŠPORTNI RIBOLOV
obvešča člane, da bo 13. t. m., ob 15. do 16.30, tekma I. pokal zlata ribica, za kat. od 3. do 18. leta. Za informacije in pojasnila tel. na št. 412951 po 19.30.

Odsek za športni ribolov hkrati obvešča člane, da bo vsakoletna tekma dvojic Amo d' Oro - Zlati trnek v Rovinju s tradicionalnim družinskim izletom za štiri dni, ob 31. oktobra do 4. novembra. Vpisovanje zapade 13. t.m. Informacije dobite na tel. št. 412951.

PLAVALNI TEČAJ V LIPICI
ZŠŠDI - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767304 obvešča, da se nadaljuje sprejemanje prijav za plavalni tečaj za otroke, ki poteka v hotelu Maestoso v Lipici v treh izmenah: ob 15. do 16. ure, ob 16. do 17. ure in ob 17. do 18. ure.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE BOR
sklicuje v ponedeljek, 15. oktobra, svoj redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. otvoritev, 2. izvolitev delovnega predsedstva, 3. izvolitev volilne komisije, 4. predsedniško poročilo, 5. razprava o poročilu in pozdravi gostov, 6. razrešnica staremu odboru, 7. volitve novega odbora, 8. razno. Začetek v prvem sklicu ob 20. uri in v drugem ob 20.30.

MLADINSKI ODESEK SPDT
obvešča, da je bil izlet na Volnik za vse osnovne šole tržaške pokrajine premeščen na nedeljo, 14. t. m. Zbirališče ob 9. uri na glavnem trgu v Repnu. Informacije na tel. 55180.

GINNASTIČNI ODESEK ŠZ BOR
obvešča, da se bo vadba akrobatike za otroke začela jutri, 12. t. m., ob 15. uri.

ŠK KRAS - ODESEK ZA REKREACIJO

obvešča, da se bo rekreacijska telovadba za starejše skupine pričela jutri, 12. t. m., ob 9. uri. Vpisovanje na licu mesta.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET

sporoča dokončne urnike vadbe v minibasketu. LETNIKI 1979/80/81 (trener Igor Canciani): ob torkih od 15.00 do 16.15 v "balonu" na Pikelci; ob sredo in petkih od 15.30 do 17.00 v repenski telovadnici. LETNIKI 1982/83/84 (trener Marko Burger): ob sredo in petkih od 15.00 do 16.15 v "balonu" na Pikelci.

Kdor se želi udeležiti treningov, se lahko kar neposredno prijavi na treningih.

vicami in dobiti žig, s katerim žigosajo kontrolni karton. Vsi morajo mimo kontrolnih točk in imajo največ 4 ure in 15 minut za zaključek tekmovanja. Predvidena je diskvalifikacija, če tekmovalci presežejo odmerjeni čas. Za tekmovanje je potrebna topografska karta v merilu 1:12500 in kompasa. Ponaredbe ali premaknitev kontrolnih točk organizatorji kaznujejo z diskvalifikacijo. Pred tekmovanjem je treba vplačati 5.000 lir vpisnine za vsako osebo.

Zbirališče tekmovalcev bo v nedeljo, 28. oktobra, ob 8.30 na Gorici v Boljuncu. Pol ure kasneje bo startala prva skupina. Tekmovanje se bo zaključilo v popoldanskih urah, ko bodo objavljeni rezultati, temu pa bo sledilo nagrajevanje. Prireditelj, Mladinski odsek SPDT, bo za vse tekmovalce poskrbel za tople čaj in tople obroke hrane v Boljuncu.

Mladinski shod CAI XXX Ottobre

Mladinska sekcija CAI XXX Ottobre prireja v soboto in nedeljo shod mladih planincev, ki se ga bodo udeležili tudi mladi planinci društev iz Slovenije. Zbirališče je v Bazovici, odkoder se bodo udeleženci podali v Dolino Glinščice do obeležja Comiciju. V nedeljo bodo izletniki prehodili pešpot od Selsjana do Devina.

"Sentiero Italia"

Pojutrišnjem bodo predstavniki CAI XXX Ottobre na pomorski postaji v Trstu, ob 15. uri, predstavili svojo varianto za vključitev v tako imenovan "Sentiero Italia", planinska pot iz južnih predelov Italije do naših krajev. Prisotni bodo najvidnejši predstavniki vsedravnice planinske zveze CAI. Svoječas je za zaključek "Sentiero Italia" od Trbiža do Glinščice SPDT ponudilo svojo Vertikalno. Ko se je to izvedelo, je CAI XXX Ottobre izdelal svojo varianto, da jo vključi v pobudo vsedravnice zveze CAI.

(L. A.)

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: ziro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Julij-ske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 11. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

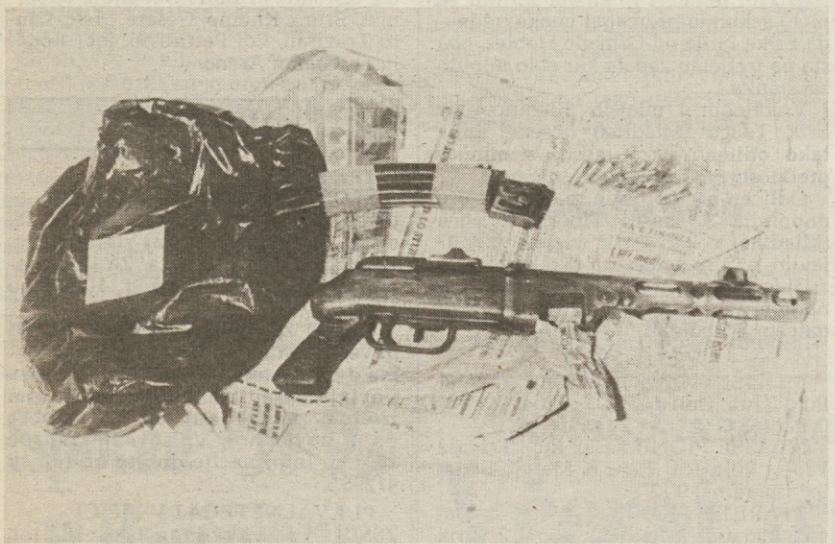
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska

ZTT Trst

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Dvanajst let po aretaciji treh Morovih ugrabiteljev je do odkritja prišlo po naključju V milanskem skrivališču Rdečih brigad policija našla nove dokumente Alda Mora

MILAN — V milanskem skrivališču Rdečih brigad v Ul. Montenevoso, kjer so pred dvanajstimi leti aretirali tri Morove ugrabitelje, je policija našla predvčerajšnjim nov sveženj dokumentov o Morovi ugrabitvi, orožje in denar. Odkritje je bilo popolnoma naključno in nepričakovano, saj so karabinjerji svojčas prebrskali stanovanje in celo podrli nekaj sten, da bi ugotovili, ali v stanovanju ni tajnih skrivališč. Med procesom o ugrabitvi so brigadisti omenili namreč tudi dokumente, ki jih policija v Ul. Montenevoso ni nikoli našla. Zaradi tega so nekateri celo natolcevali, da so tajne službe odstranile dokumente, ki naj bi spravili v zadrego italijansko vlado.

Nov lastnik stanovanja, ki je začel preurejati svoj novi dom, pa je čisto naključno našel sveženj dokumentov, o katerih pa še ni znano, ali bodo pripomogli k osvetlitvi Morove ugrabit-

ve. Nov lastnik je namreč odkril, da je bila stena pod oknom v dnevni sobi pregrajena in da je za njo bilo majhno skrivališče. Policija je tako dobila skupno 418 listov (večinoma gre za izvornike, delno za fotokopije) 60 milijonov lir (šlo naj bi za odkupnino ugrabitve Costa), brzostrelko in pištolo.

Pod nadzorstvom namestnikov državnega pravdnika Pomaricia in Spatare je policija posnela ves postopek, s katerim so pobrali iz skrivališča orožje in dokumente, znanstvena policija pa je skrbno poslikala vse morebitne prstne odtise. Najdene predmete bo preučila rimska znanstvena policija. S tem materialom naj bi sprožili novo preiskavo.

Po mnenju preiskovalcev med najdenimi dokumenti vsekakor ni nič novega ali pretresljivega. Šlo naj bi predvsem za pisma, ki jih je Aldo Moro poslal družini ali svojim strankarskim kolegom.

Jelcinu je KGB odrekel blindirani avtomobil

MOSKVA — KGB, tajna sovjetska policija, je prepovedala, da bi se predsednik in ministrski predsednik ruske republike Boris Jelcin in Ivan Silajev vozila v blindiranih avtomobilih. Naročilo za nakup štirih blindiranih vozil je namreč avtomobilska tovarna iz Gorkega zavrnila, češ da se je o tem KGB, ki skrbi tudi za varnost političnih voditeljev Sovjetske zveze, negativno izrekla.

Vest o dogodku je časopis Komsomolskaja Pravda sporočil podpredsednik ruske republike Ruslan Kašbulatov, ki je dodal, da je naročilo zavrnilo tudi ministrstvo za industrijo.

Odločitev, da bi Jelcinu in Silajevu priskrbeli blindirani avtomobil so sprejeli po avtomobilski nesreči sredi Moskve, ki je Jelcinu povzročila lažje telesne poškodbe.

Faranda in Morucci na delu

RIM — »Zame sta le mladi osebi, ki prihajata v našo skupnost. Njuna preteklost me ne zanima.« Tako je številnim novinarjem in fotografom dejal načelnik socialnega središča Don Calabria, kjer sta bivša rdeča terorista Valerio Morucci in Adriana Faranda (na sliki) začela službo v začasni prostosti.

Nekaj po 9. uri se je dvojica bivših rdečih brigadistov javila ravnatelju socialnega središča v rimskem predmestju Primavalle, ne da bi prisotnim novinarjem dala kakšno izjavo.

Faranda in Morucci sta takoj odšla v prvo nadstropje stavbe, kjer jima je bila dodeljena soba za upravljanje z računalniki.

Socialno središče Don Calabria svojo glavno skrb posveča mladim narkomanom kakor tudi vsem tistim, ki nimajo strehe nad glavo in si želijo topel prigrizek. V tej stvarnosti bosta odslej delala bivša rdeča terorista.

Začetek obiska ameriških odvetnikov na Kosovu pod odločno nesrečno zvezdo

PRIŠTINA — V Prištini se mudi delegacija odvetniške zbornice iz New Yorka. Ameriški odvetniki bi se radi seznanili s stanjem oziroma množično kršitvijo človekovih pravic na Kosovu. Marjan Drobež, dopisnik slovenske televizije, poroča, da so se člani delegacije najprej sešli s predstavniki odvetniške zbornice Kosova ter z odborom za človekove pravice in svoboščine v pokrajini. Vendar pa so tudi razgovori na pobudo ameriških gostov zaprti za javnost.

Pred pogovori so vlomili v avtomobila znanih kosovskih odvetnikov Hasana Hotija in Fazlija Baljaja. Iz vozil so odnesli priročna kovčka, v katerih sta ime-

la odvetnika gradivo, ki sta ga namerala uporabiti na razgovorih z delegacijo odvetnikov iz New Yorka. Neuradno zatrjujejo, da je vlom v avtomobila odvetnikov izvedla policija.

Obisk na Kosovu pa je odpovedala predsednica Rdečega križa Jugoslavije Ivica Žnidaršič. Program je predvideval tudi obisk Kirurške ortopedske klinike v Prištini, v kateri so odpustili vse zdravniške in druge zdravstvene delavce albanske narodnosti ter obisk katoliške cerkve v Uroševcu, v kateri je pred časom policija zaplenila zdravila, namenjena vsem bolnikom, ne glede na njihovo nacionalno pripadnost.

Med inšpekcijo v bolnišnicah karabinjerji zaplenili večjo količino mamila

RIM — Karabinjerske enote za zatiranje mamil so 5. in 6. oktobra opravile vrsto inšpekcij v stotridesetih zdravstvenih ustanovah, kjer obstajajo oddelki za rehabilitacijo narkomanov in oddelki za bolnike z aidsom. Inšpekcijo je naročil minister za zdravstvo De Lorenzo z namenom, da omeji drobno, zato pa nič manj razširjeno in nevarno prekupčevanje z mamili v bolnišnicah in njihovi neposredni bližini.

Karabinjerji so tudi tokrat imeli polne roke dela: aretirali so trinajst oseb, oblastem so jih prijavili osemnajst, devetintrideset pa jih je dobilo sodni poziv zaradi kršenja zakona o mamilih. Inšpekcija se ni nanašala neposredno na bolnike, saj je zlasti z bolniki z aidsom zadeva precej tvegana, poleg tega pa je De Lorenzo pojasnil, da mora vsak »zunanj« poseg pač spoštovati bolnikovo dostojanstvo. Karabinjerji so zaplenili tri kilograme hašiša, 31 gramov heroína, 304 grame marihuane

in 45 gramov metadona ter 25 gramov kemičnih snovi za redčenje droge.

Vzporedno s to inšpekcijo pa so karabinjerji pregledali tudi 485 lekarn in 38 farmacevtskih podjetij. Namen inšpekcije je bil preveriti pravilnost izdelovanja in prodaje nekaterih zdravil; karabinjerji so zabeležili 68 kazenskih in 181 administrativnih prekrškov v lekarnah, v podjetjih pa le 6 kazenskih prestopkov.

Minister De Lorenzo, ki je včeraj na tiskovni konferenci orisal namen in potek inšpekcij, je podčrtal, da so potekale v skladu z zakonom proti širjenju mamil. Dejstvo, da tudi v bolnišnicah tako kot v zaporih, skoraj nemoteno kroži mamilo, pa je dokaz neurejenih razmer v tek ustanovah. Pojav je še zlasti nevaren za narkomane na rehabilitaciji; De Lorenzo je tudi omenil, da gre del primerov neuspešnega zdravljenja pripisati prav skušnjavi, kateri so narkomani podvrženi tudi znotraj zdravstvenih ustanov. Med drugim je še napovedal, da bodo s časom te inšpekcije redna praksa.

Avstrijske banke ne odkupujejo dinarjev

DUNAJ — Največje avstrijske banke so včeraj sprejele sporazum o začasnem prenehanju sprejemanja oziroma menjave jugoslovanskega dinarja. Sporazum bodo najverjetneje upoštevali na območju celotne Avstrije, ni pa izključena možnost, da bodo posamezne banke v obmejnih območjih še naprej dinarje odkupovale. Avstrijske banke so se za tak ukrep odločile, ker je bila v minulih tednih velika ponudba dinarjev, česar niso mogli ublažiti niti z znižanjem deviznega tečaja. Na Dunaju posebej poudarjajo, da je omenjeni bančni ukrep samo začasen in da ga bodo preklicali takoj, ko se bo uredilo tržišče teh valut. Nekatere vodilne avstrijske banke bodo v zvezi z nastalim položajem navezale stike z Narodno banko Jugoslavije in se z njo poskušale dogovoriti o prenosu dinarjev iz Avstrije.

Z invalidskim vozičkom prvič v linijsko letalo

RIM — Lansko leto je Miriam Massari, ki jo je pred petimi leti huda bolezen priklenila na invalidski voziček, napovedala vojno javnim prevozom, od avtobusov do letal. Dokazati je hotela, da so javni prevozi za težke invalide nedostopni, oblasti pa ne naredijo ničesar, da bi tem ljudem pomagale. Miriam je tako kupila vozovnico za vlak, ker pa s svojim vozičkom ni mogla vstopiti v vagon, je bila prisiljena potovati v vagonu za prtljago.

Njen protest je takrat vzbudil številne polemike, ki pa so se kot vselej razblinile v nič. Miriam pa ni odnehala; pri upravi železnice sicer še ni dosegla nobenega uspeha, pač pa je izsilila pozornost letalske družbe Alitalia. Njeni tehniki so prav včeraj napovedali, da jim je uspelo prirediti sedež za fizično prizadete, prav tako pa bodo s posebno stezo omogočili netežaven vstop invalidskih vozičkov v letalo. Prostor zanje je v zadnji vrsti sedežev, je prostornejši od navadnih sedežev, nanj pa se lahko z enostavnim mehanizmom pritrdi invalidski voziček. Invalidi, ki so želeli doslej potovati z letalom, so morali rezervirati več sedežev, tako da so na njih lahko ležali. Miriam Massari bo tako prvi invalid v Italiji, ki bo potovala z linijskim letalom. Danes bo namreč poletela v Lisbono.

Atentat v Indiji terjal 60 žrtev

NEW DELHI — Požigalski napad na potniški vlak v južni indijski državi Andra Pradeš je povzročil vsaj 60 mrtvih. Napad so zakrivali levičarski ekstremisti z imenom Naxaliti, ki naj bi na ta tragičen način želeli podpreti vladni načrt, po katerem naj bi nižjim kastam in »nedotakljivim« rezervirali večji odstotek javnih službenih mest (z 22,5 na 27 odstotkov).

Vladni načrt, ki ga je indijsko ustavno sodišče za sedaj blokiralo, je namreč izzval veliko negodovanja med višjimi sloji in je botroval pravi vojni med kastami, ki je doslej terjala kar 170 mrtvih.

Obračun včerajšnjega požigalnega atentata na potniški vlak vsekakor še ni končan, saj so reševalci še na delu. Doslej so iz razbitin vlaka potegnili 45 trupel.

Šest črncev umrlo v atentatu v Durbanu

DURBAN — Šest črncev je umrlo in 27 je bilo ranjenih v atentatu na avtobus, ki ga je v predmestju Durbanu v pokrajini Natal povzročila teroristična organizacija »Tretja sila«. Gre za bele skrajneže, ki skušajo z atentati in podobnimi krvavimi dejanji preprečiti, da bi prišlo do miroljubne rešitve južnoafriškega vprašanja.

Do atentata je prišlo v okolici pristanišča, kjer je skupina skrajnežev iz avtomobila izstrelila več strojničnih rafalov v mimoidoči avtobus. Štiri osebe so pri priti umrle, dve pa sta podlegli hudim poškodbam med prevozom v bolnišnico. Sicer le priselnosti šoferja avtobusa se je treba zahvaliti, da ni atentat zahteval še večje število žrtev. Voznik avtobusa je namreč takoj zavozil v strojno ulico in preprečil najhuje.

V istem mestu pa je nekaj ur pred atentatom prišlo do tepističnega napada skupine črncev, ki je z noži ranila devet belcev. Takojšen poseg policije je razprzil neprimernost, štiri pa so aretirali. Med njimi je bil tudi vodja tolpe, ki se je samoimenoval za »črnega mesijo«.

V glavnem južnoafriškem mestu pa so včeraj iz zapore izpustili 21 članov ANC (African National Congress) in s tem je število izpuščenih v zadnjih treh mesecih naraslo na 66.

V ZDA odkrili 24 ton kokaina

CIUDAD MEXICO — Mehiška in ameriška policija sta v zadnjih tednih zadali hud udarec kolumbijskim narkotrafikantom: s tremi ločenimi akcijami sta namreč zaplenili kar 24 ton najčistejšega kokaina, ki bi s prodajo na drobno prinesle razpečevalcem najmanj pet tisoč milijard lir.

Prvi tovor kokaina (15 ton) so prestregli na ladji s panamsko zastavo, ki je zaplula v Kalifornijski zaliv. Ostala dva tovora je policija prestregla na kopnem, in sicer na meji med Mehiko in Gvatemalo (6,5 tone kokaina) ter v bližini San Diega v Kaliforniji (3 tone).

Kljub tem uspešnim akcijam pa je policija zelo zaskrbljena, saj je promet z mamilom vse intenzivnejši. Narkotrafikanti naj bi namreč izkoriščali odsotnost vojakov, ki so jih ZDA poslale v Perzijski zaliv.